
დანიშნული საფრენოსნო
გამომცდელის
სახელმძღვანელო

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	სარჩევი	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	2/80

0. სარჩევი

0. სარჩევი.....	2
1. ანოტაცია.....	4
2. რევიზიების ისტორია	5
3. ცვლილებები წინა ვერსიასთან შედარებით	6
4. ტერმინები და განმარტებები.....	7
5. მიზანი	8
6. მოქმედების სფერო.....	8
7. სახელმძღვანელოს კონტროლი და გამოქვეყნება.....	8
8. მარეგულირებელი ნორმატიული აქტები და სტანდარტები	9
9. ფუნქციები და პასუხისმგებლობები.....	9
10. პროცედურა (უფლებამოსილების მინიჭების პოლიტიკა)	11
10.1 ინტერესთა კონფლიქტი	14
11. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის საკვალიფიკაციო მოთხოვნები.....	15
11.1. მოქმედი უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის კვალიფიკაციის შენარჩუნების მოთხოვნები და ვალდებულებები.....	16
12. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის განაცხადის მიღება და უფლებამოსილების მინიჭება	17
12.1 ექსპლუატანტის ვალდებულებები	17
12.2. სააგენტოს ვალდებულებები.....	17
12.3. ადმინისტრაციული პროცედურები	18
12.4. კანდიდატის მიერ ჩატარებული ოსტატობის დამადასტურებელი შეფასების ზედამხედველობა	20
12.4.1. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის შემოწმების მოსამზადებელი პროცედურა	20
12.4.2. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის შემოწმებისთვის გამოყენებული საპაერო ხომალდის/ საწაფის მიმართ წაყენებული მოთხოვნები	21
12.4.3. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის შეფასება	22
12.4.4. სააგენტოს ინსპექტორის პასუხისმგებლობა	24
12.4.5. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის უფლებამოსილების ვადის ამოწურვა.....	25
12.5. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორზე ზედამხედველობა.....	25
12.6. სხვა სახელმწიფოს /გამომცდელის/ საწაფის გამომცდელის განაცხადის განხილვა/შეფასება/დადასტურების პროცესის წარმართვა.	26
13. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის (TRE/SFE) ოსტატობის ვადის გაგრძელების პროცედურა	26
14. დანართები.....	27
14.1. სხვა ქვეყნის უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორების ინსტრუქტაჟი	27
14.2. Appendix 4 (part 1)	31
14.3. Appendix 4 (part 2)	49

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	სარჩევი	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	3/80

14.4. Appendix 4 (part 3)	63
14.5. Appendix 6.	77
14.6. Appendix 7.	78

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	ანოტაცია	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	4/80

1. ანოტაცია

დოკუმენტის ტიპი:	კონტროლირებადი შიდა დოკუმენტი
დოკუმენტის სახეობა:	სახელმძღვანელო
დოკუმენტის კატეგორია	შიდა სამსახურეობრივი
მოქმედების სფერო:	სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს [FSD დეპარტამენტი]
დამტკიცებულია :	სსიპ „სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს“ დირექტორის ბრძანებით
ავტორი:	გიორგი ხეთერელი, დავით სარჯველაძე,
რევიზიის თარიღი:	26.08.2025

	თანამდებობა	სახელი, გვარი
მომზადდა	ფრენის სტანდარტების სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის მთავარი სპეციალისტი	გიორგი ხეთერელი
	ფრენის სტანდარტების სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის სპეციალისტი	დათო სარჯველაძე
განიხილა	ფრენის სტანდარტების სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის უფროსი	კახა ჩაჩავა
	ადმინისტრაციული დეპარტამენტის უფროსი	ვერიკო ბახტაძე

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	რევიზიების ისტორია	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	5/80

	სამართალშემოქმედების, საერთაშორისო სტანდარტებისა და ევროკავშირის რეგულაციების დანერგვის დეპარტამენტის უფროსი	ნინო წოტოძე
შეიტანება	ხარისხის მართვის დეპარტამენტის უფროსი	თამარ ლუტიძე
დაამტკიცა	სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს დირექტორის მ.შ.	ალექსანდრე ბაიდოშვილი

2. რევიზიების ისტორია

რევიზიის №	ინიციატორი	საფუძველი	თარიღი
0.1	გიორგი ხეთერელი	სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს დირექტორის ბრძანება ნომერი №150 ავიასპეციალისტთა სერტიფიცირების წესებით დადგენილი მე-12 და (პილოტ-ინსტრუქტორის და უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის ოსტატობის აღნიშვნა, საწაფის პილოტ-ინსტრუქტორი) 41-ე მუხლებით განსაზღვრულ მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანა. (პილოტ-ინსტრუქტორის და უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის ინსტრუქტორად მომზადება, მოქმედების ვადის გაგრძელება (თვითმფრინავი, შვეულმფრენი, ვსხ)	26.08.2025

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	ტერმინები და განმარტებები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	7/80

კერძოდ მე-13 პუნქტად, ხოლო არსებული მე-9 პუნქტი („დანართები“) გახდა პუნქტი 14, რომელსაც დაემატა დანართები FSD 05-23, FSD 05-25 და FSD 06-4.

პუნქტი 11 - უფროსი პილოტ ინსტრუქტორის საკვალიფიკაციო მოთხოვნები მოყვანილი იქნა შესაბამისობაში „ავიასპეციალისტების სერტიფიცირების წესის“ მე-12 მუხლი მე-5 პუნქტის მოთხოვნებთან.

ვერსიის N	ცვლილების აღწერა
0.1	პუნქტი 7 შეიცვალა პუნქტი 11-ით და მოყვანილი იქნა შესაბამისობაში მოთხოვნებთან. პუნქტი 8 შეიცვალა პუნქტი 12-ით ავიასპეციალისტების სერტიფიცირების სპეციალისტის მოვალეობები დაკონკრეტდა 12.2 და 12.3 პუნქტებში. პუნქტი 12.5 „უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორზე ზედამხედველობა“ მოყვანილი იქნა შესაბამისობაში 150-ე ბრძანების 41-ე მუხლის მე-3 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის მოთხოვნებთან. დაემატა პუნქტი 13 “უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის (TRE) და საწაფის უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის (SFE) ოსტატობის ვადის გაგრძელება” პუნქტი 9 შეიცვალა პუნქტი 14-ით პუნქტი 14-ში: გაუქმდა დანართი FSD05-1; დაემატა დანართები: FSD05-23, FSD05-25, FSD06-4.

4. ტერმინები და განმარტებები

სააგენტო

სსიპ სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო

ფშს

ფრენების შესრულების სახელმძღვანელო

უფროსი პილოტ-
ინსტრუქტორი
(TRE)/საწაფის
პილოტ-
ინსტრუქტორი (SFE)

უფროსი

წინამდებარე პროცედურის მიზნებისათვის - შესაბამისი ოსტატობის აღნიშვნის მფლობელი პირი, რომელიც სააგენტოს მიერ მინიჭებული უფლებამოსილების საფუძველზე ახორციელებს პილოტების საკვალიფიკაციო შემოწმებას (proficiency check) ან უნარების შემოწმებას (skill test) საჰაერო ხომალდზე ან/და საწაფზე.

უფროსი პილოტ-
ინსტრუქტორის
მომზადება

სწავლება, რომელსაც გადის უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი ოსტატობის გაცემამდე განხორციელებამდე.

უნარების შემოწმება/Skill
Test

მოწმობის ან ოსტატობის გასაცემად უნარების შემოწმება, მათ შორის ზეპირი გამოცდა, თუ არსებობს ამის საჭიროება.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	მიზანი	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	8/80

საკვალიფიკაციო

შემოწმება /Proficiency Check

საფრენოსნო ინსპექტორი

უნარების შემოწმება ოსტატობის ვადის გასვლის ან განახლების შემთხვევაში, მათ შორის ზეპირი გამოცდა, თუ არსებობს ამის საჭიროება.

სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს პილოტ-ინსპექტორი, რომელიც ახორციელებს უფროს პილოტ-ინსტრუქტორებზე ზედამხედველობას.

კანდიდატი

ავიაკომპანიის მერ წარდგენილი უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი, რომელსაც სააგენტომ უნდა მიაწოდოს უფლებამოსილება.

შემოწმება

ამ პროცედურის მიზნებისათვის - საფრენოსნო ინსპექტორის მიერ უფროს პილოტ-ინსტრუქტორზე ზედამხედველობის მიზნით განხორციელებულ შეფასებას

5. მიზანი

წინამდებარე სახელმძღვანელო განსაზღვრავს ქმედებებს, თუ როგორ უნდა განხორციელდეს საჰაერო ხომალდის ტიპისა და კლასის გამომცდელის, უფროსი პილოტ ინსტრუქტორის/საწაფის უფროსი პილოტ ინსტრუქტორის TRE/SFE/CPI კვალიფიკაციის მინიჭება, მინიჭებიდან ყოველ მომდევნო სამ წელიწადში ერთხელ ვადის გაგრძელება და ზედამხედველობა. აგრეთვე, სხვა ქვეყნის გამომცდელის უფლებამოსილების აღიარება, იმ შემთხვევაში თუ ის არ წარმოადგენს სააგენტოს მიერ აღიარებულ სდ-ს და არ ატარებს შემოწმებას სასწავლო დაწესებულების სახელით.

6. მოქმედების სფერო

სახელმძღვანელო შემუშავებულია სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს ფრენის სტანდარტების, სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის საფრენოსნო ინსპექტორებისათვის და სააგენტოს მიერ დანიშნული ან აღიარებული უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორებისათვის.

7. სახელმძღვანელოს კონტროლი და გამოქვეყნება

სახელმძღვანელოს გამოცემასა და კონტროლზე პასუხისმგებელია სააგენტოს ფრენის სტანდარტების, სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტი. დოკუმენტის აქტუალობის გადასინჯვა ხორციელდება ყოველწლიურად. სახელმძღვანელოს ამტკიცებს სააგენტოს დირექტორი. დამტკიცებული დოკუმენტი ქვეყნდება სააგენტოს ელექტრონულ ბიბლიოთეკაში და შიდა სწავლების გზით გაეცნობა ფრენის სტანდარტების სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის და ადმინისტრაციული დეპარტამენტის ყველა იმ თანამშრომლებს რომლებიც არიან ჩართულები აღნიშნულ პროცესში.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	მარეგულირებელი ნორმატიული აქტები და სტანდარტები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	9/80

8. მარეგულირებელი ნორმატიული აქტები და სტანდარტები

- საქართველოს საჰაერო კოდექსი;
- სსიპ სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს დებულება;
- სსიპ – სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს დირექტორის 2012 წლის 30 აგვისტოს ბრძანება №150 "ავიასპეციალისტთა სერტიფიცირების წესების" დამტკიცების შესახებ, მუხლი 12 და 41.
- ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი;
- სააგენტოს საქმისწარმოების ინსტრუქცია;
- სსიპ – სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს დირექტორის 2013 წლის 11 ოქტომბრის №203 ბრძანება "თვითმფრინავების საფრენოსნო ექსპლუატაციის წესების" დამტკიცების შესახებ.
- ევროპის კომისიის რეგულაცია (EU) No 1178/2011, 2011 წლის 3 ნოემბერი, სამოქალაქო ავიაციის საჰაერო ეკიპაჟის სერტიფიცირების ტექნიკური მოთხოვნებისა და ადმინისტრაციული პროცედურების დადგენის თაობაზე.
- სსიპ – სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს დირექტორის 2018 წლის 31 აგვისტოს №166 ბრძანება "სამოქალაქო საავიაციო საქმიანობის ინსპექტირების წესის დამტკიცების შესახებ"

9. ფუნქციები და პასუხისმგებლობები

სსიპ სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს დირექტორი (FSD დეპარტამენტის კურატორი):

- რეზოლუციით ავალებს ფრენის სტანდარტების, სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის უფროსს განცხადების განხილვას და წინამდებარე პროცედურით განსაზღვრული ქმედებების განხორციელებას.
- იღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას უფროსი პილოტ ინსტრუქტორის (გამომცდელის) კვალიფიკაციის მინიჭებასა და გაგრძელების თაობაზე.
- ხელს აწერს ბრძანებას და ავტორიზაციის წერილს კვალიფიკაციის მინიჭების, გაგრძელების, შეჩერებისა და გაუქმების თაობაზე თაობაზე.
- ხელს აწერს ყველა იმ წერილს რომელიც ეგზავნება ექსპლუატანტს წარმოდგენილ განცხადებასთან დაკავშირებით.

ფრენის სტანდარტების სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის უფროსი:

- მონაწილეობს საფრენოსნო გამომცდელის კვალიფიკაციის მინიჭება/გაგრძელების პროცესში.
- ექსპლუატანტის მიერ შემოსულ განაცხადის დამუშავებას ავალებს ფრენის სტანდარტების სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის მთავარ სპეციალისტს და ამავე დეპარტამენტის სპეციალისტს („PEL“).
- წერს სააგენტოს დირექტორის სახელზე მოხსენებით ბარათს, საფრენოსნო გამომცდელის კვალიფიკაციის მინიჭების, გაგრძელების, შეჩერებისა და გაუქმების თაობაზე.
- მონაწილეობს ვიზირებათა პროცესში.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	ფუნქციები და პასუხისმგებლობები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	10/80

ფრენის სტანდარტების სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის მთავარი სპეციალისტი (შემდგომში - სააგენტოს უფროსი პილოტ ინსტრუქტორი)

- განაცხადის განხილვის ეტაპზე, ფრენის სტანდარტების სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის სპეციალისტთან („PEL“) ერთად ამოწმებს გაუქმებული კვალიფიკაციის უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორების ბაზას.
- განიხილავს ფრენის სტანდარტების სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის უფროსის მიერ საქმის წარმოების ელექტრონული პროგრამის (EDOC) მეშვეობით გადმოწერილ დოკუმენტაციას, ამავე დეპარტამენტის სპეციალისტთან ერთად.
- უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორობებისთვის, ან უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორობებისთვის მამიებლებისათვის ახორციელებს გაცნობით ხასიათის ინსტრუქტაჟის ჩატარებას, FSD 06-4 ფორმაში გაწერილ საკითხებთან დაკავშირებით და ადასტურებს აღნიშნულ დოკუმენტზე ხელის მოწერით. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორობის კანდიდატს უტარებს კომპეტენციის შეფასება/შემოწმებას FSD 05-11 დოკუმენტის მიხედვით, ხოლო იმ შემთხვევაში, როდესაც შემოწმებას ატარებს სააგენტოს მიერ უფლებამოსილი უფროსი პილოტ ინსტრუქტორი, განიხილავს ამავე პირის მიერ მოცემულ დოკუმენტში შეტანილ ინფორმაციას.
- მონაწილეობს ვიზირების პროცესში.
- განიხილავს პერსონალის ლიცენზირების სპეციალისტთან (PEL) ერთად №8 დანართის მეშვეობით სხვა სახელმწიფოს უფლებამოსილი საავიაციო ხელისუფლების გამომცდელის მომართვას შემდეგ ელ-ფოსტაზე: flightstandards@gcaa.ge და აცნობებს, დადებით ან უარყოფით გადაწყვეტილებას შემოწმების უფლების აღიარების შესახებ.
- უზრუნველყოფს წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შენახვას, სააგენტოს PEL სპეციალისტთან კოორდინაციით.

ფრენის სტანდარტების სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის სპეციალისტი (შემდგომში - პერსონალის ლიცენზირების „PEL“ სპეციალისტი)

- განაცხადის განხილვის ეტაპზე, უფროსი პილოტ ინსტრუქტორთან ერთად ამოწმებს გაუქმებული კვალიფიკაციის უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორების ბაზას.
- განიხილავს ფრენის სტანდარტების სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის უფროსის მიერ საქმის წარმოების პროგრამის მეშვეობით გადმოწერილ დოკუმენტაციას, ამავე დეპარტამენტის მთავარ სპეციალისტთან (სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი) ერთად.
- ექსპლუატანტის მიერ განაცხადის სრულად და ზუსტად წარმოდგენის შემთხვევაში, ამზადებს წერილს გაცნობითი ხასიათის ინსტრუქტაჟზე დაბარების თაობაზე, ხოლო იმ შემთხვევაში თუ განაცხადება სრულად არ არის წარმოდგენილი - ხარვეზის თაობაზე.
- განიხილავს სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორთან ერთად ინსტრუქტაჟის შემდეგ ჩატარებულ შემოწმებას, რომელიც ფორმდება FSD 05-11 დოკუმენტის მეშვეობით
- ამზადებს ბრძანებასა და ავტორიზაციის წერილს გამომცდელის კვალიფიკაციის მინიჭება/გაგრძელების თაობაზე.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	პროცედურა (უფლებამოსილების მინიჭების პოლიტიკა)	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	11/80

- ახორციელბს მოწმობაში ოსტატობის აღნიშვნას კონკრეტული საჰაერო ხომალდის ტიპზე, იმ შემთხვევაში თუ გამომცდელი ფლობს პილოტის მოწმობის მოქმედ ლიცენზიას.
- მონაწილეობს ვიზირებათა პროცესში.
- განიხილავს სააგენტოს უფროს პილოტ ინსტრუქტორთან ერთად №8 დანართის მეშვეობით სხვა სახელმწიფოს უფლებამოსილი საავიაციო ხელისუფლების გამომცდელის მომართვას შემდეგ ელ-ფოსტაზე: flightstandards@gcaa.ge და აცნობებს, დადებით ან ურყოფით გადაწყვეტილებას შემოწმების უფლების აღიარების შესახებ.
- უზრუნველყოფს წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შენახვას, სააგენტოს უფროს პილოტ ინსტრუქტორთან კოორდინაციით.

10. პროცედურა (უფლებამოსილების მინიჭების პოლიტიკა)

უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი უფლებამოსილია განახორციელოს პილოტებისა და მფრინავ კურსანტების უნარების შემოწმება, წელიწადში ერთხელ საკვალიფიკაციო შემოწმება და საჭიროებისამებრ რეიტინგის/კვალიფიკაციის შენარჩუნების მიზნით, სახელსაწყო ფრენის ოსტატობის შემოწმება. სააგენტოს უფროს პილოტ-ინსტრუქტორმა უნდა უზრუნველყოს გაცნობითი ხასიათის ინსტრუქტაჟის ჩატარება გამომცდელის კვალიფიკაციის პირველადი მინიჭებისას და კვალიფიკაციის შენარჩუნებისას, აგრეთვე განახორციელოს მათი მონიტორინგი.

საჰაერო ხომალდის ექსპლუატანტის მიერ წარდგენილი განცხადება უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის უფლებამოსილების მინიჭების ან გაგრძელების თაობაზე, შესაბამისი თანდართული დოკუმენტაციის საფუძველზე მოწმდება სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს ფრენის სტანდარტების სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის სპეციალისტისა და სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსპექტორის მიერ. დოკუმენტაციის გადამოწმება ხორციელდება საკონტროლო ბარათების მეშვეობით (FSD 05-19; FSD 05-20; FSD 05-23; FSD 05-25), რის შემდეგაც დასტურდება კანდიდატის შესაბამისობა ავიასპეციალისტთა სერტიფიცირების წესის მოთხოვნებთან. გადამოწმებული დოკუმენტაცია ინახება სპეციალურად შექმნილ ბაინდერში, რომელიც განთავსებულია სააგენტოს ფრენის სტანდარტებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტში.

ასევე უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორების ბაზის წარმოება ხდება ავიასპეციალისტთა მონაცემთა ბაზაში (PEL DATABASE), რომელშიც მათი მოიძიება ხდება საჰაერო ხომალდის ტიპისა და კლასის მიხედვით

სააგენტო ვებგვერდზე აქვეყნებს ყველა დანიშნული უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორების სიას სხ-ს კლასისა და ტიპის დაშვებისა და უფლებამოსილების მოქმედების ვადის მითითებით.

სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი ამოწმებს როგორც, მფრინავებს, ასევე პილოტ-ინსტრუქტორებს TRI/SFI,PI რომლებიც, არიან გამომცდელის კვალიფიკაციის მადიებელნი, ანუ იგივე პოტენციური უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორები, რომლებსაც მომავალში მიეცემათ უფლება, რომ ჩაუტარონ საკვალიფიკაციო შემოწმება - როგორც მფრინავებს, ასევე სააგენტოს მიერ უფლებამოსილ უკვე არსებულ გამომცდელებსაც.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	პროცედურა (უფლებამოსილების მინიჭების პოლიტიკა)	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	12/80

პილოტ-ინსტრუქტორები, სააგენტოს დირექტორის №150 ბრძანების მე-12 და 41-ე მუხლის მიხედვით, იყოფა შემდეგ კატეგორიებად: TRI, SFI, CPI.

უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორობის კანდიდატების შემოწმებისა და გამოცდის ფუნქციას ახორციელებს სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი, რათა დაკმაყოფილებული იყოს მოთხოვნა, რომ ნებისმიერი მფრინავი თავის საფრენოსნო მოვალეობების შესრულებისას მუდმივად ფლობს და ინარჩუნებს სამოქალაქო ავიაციის წესებით განსაზღვრულ საჭირო პროფესიონალურ დონეს და უნარჩვევებს.

იმის გამო, რომ სააგენტოს არ ჰყავს საკმარისი რაოდენობის საფრენოსნო ინსპექტორი, სააგენტოს შეუძლია გამოიყენოს ავიაკომპანიის შესაბამისი პერსონალი (უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორები) ან სხვა ქვეყნის უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორები, რომლებიც ამ უფლებამოსილებას განახორციელებენ სააგენტოს სახელით.

უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორების რაოდენობა და მათ მიერ განხორციელებული შეფასებები კონტროლდება სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის მიერ. აღნიშნული მონიტორინგის მიზანია უზრუნველყოფილი იყოს, რომ ყველა ჩატარებული შემოწმება სრულად შეესაბამება დადგენილ პროცედურებსა და სააგენტოს მიერ განსაზღვრულ სტანდარტებს.

ექსპლუატანტი წარმოადგენს განაცხადს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის კვალიფიკაციის გაგრძელების თაობაზე, იმ პერიოდში, როდესაც კვალიფიკაცია ჯერ კიდევ ძალაშია.

განაცხადის მიღების შემდეგ, სააგენტო უზრუნველყოფს კანდიდატის დაბარებას გაცნობითი ხასიათის ინსტრუქტაჟზე. ინსტრუქტაჟისა და შემდგომი შეფასების ორგანიზება ხორციელდება წინასწარ შეთანხმებული გრაფიკის შესაბამისად, სადაც განისაზღვრება შემოწმების პასუხისმგებელი პირი – ეს შეიძლება იყოს უშუალოდ სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი ან მის მიერ განსაზღვრული, შესაბამისი უფლებამოსილებით აღჭურვილი უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი.

ინსტრუქტაჟის მიზანია კანდიდატის ინფორმირება არსებული მოთხოვნების, პროცედურების, შეფასების მეთოდოლოგიისა და ობიექტურობის პრინციპების შესახებ, რაც კრიტიკულად მნიშვნელოვანია შემდგომი შემოწმების სისწორეებისა და სტანდარტების დასაცავად.

გამომცდელის კვალიფიკაცია/ოსტატობა მოქმედია 3 წლის განმავლობაში, იმ შემთხვევაში თუ მისმა მფლობელმა გაირა სწავლება სააგენტოს მიერ შეთანხმებული პროგრამით, რომელიც მოიცავს თეორიულ სწავლებასა და საწაფზე წვრთნას. აღნიშნული სწავლება შეიძლება ჩატარდეს სააგენტოს მიერ აღიარებულ სხვა სახელმწიფო საავიაციო ხელისუფლების მიერ სერტიფიცირებულ სდ-ში.

სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი ან უფლებამოსილი გამომცდელი კანდიდატს ზედამხედველობას უწევს ამ პროცედურის მე-11 და მე-12 თავების შესაბამისად.

სააგენტოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების საფუძველზე, საჭიროების შემთხვევაში, საფრენოსნო ინსპექტორს შეუძლია ნებისმიერ დროს არაგეგმიურად ჩაატაროს ამ სახელმძღვანელოთი განსაზღვრული ყველა სახის შეფასება/შემოწმება. შემოწმების ჩატარების

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	პროცედურა (უფლებამოსილების მინიჭების პოლიტიკა)	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	13/80

საფუძველი შეიძლება გახდეს მფრინავის შეტყობინება TRE/SFE-ს და CPI-ს არასათანადო ქმედებებზე, კომუნიკაციაზე, მიკერძოებულ გადაწყვეტილებებზე, ასევე თუ TRE/SFE/CPI-ის დიდი ხნის განმავლობაში არ გაუხორციელებია თავისი უფლებამოსილება.

სააგენტო, წინასწარ განსაზღვრული პროცედურის დაცვით, განიხილავს და შემდეგ ნიშნავს ექსპლუატანტების მიერ უფროს პილოტ-ინსტრუქტორად დასახელებულ კვალიფიციურ მფრინავ-ინსტრუქტორებს, ამავე პროცედურის 12.2 (სააგენტოს ვალდებულებები) და 13.3 (ადმინისტრაციული პროცედურები) პუნქტების მიხედვით.

უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი, რომელიც ახორციელებს შეფასებას საჰაერო ხომალდზე, უნდა ფლობდეს მოქმედ საფრენოსნო მოწმობას და შესაბამისი ოსტატობის აღნიშვნას; ხოლო უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი, რომელსაც არ გააჩნია მოქმედი მოწმობა, მაგრამ ფლობდა შესაბამისი ოსტატობას, უფლებამოსილია განახორციელოს შეფასება მხოლოდ საწაფზე.

სააგენტოს მიერ დანიშნული უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის(გამომცდელის) უფლებამოსილება დასტურდება ქვემოთ ჩამოთვლილი დოკუმენტებით:

- სააგენტოს დირექტორის ბრძანება - უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის(გამომცდელის) უფლებამოსილების მინიჭების ან უფლებამოსილების გაგრძელების შესახებ;
- გამომცდელის ავტორიზაციის წერილი- ხელს აწერს სააგენტოს დირექტორი.
- პილოტის მოწმობა, იმ შემთხვევაში თუ გამომცდელი ფლობს მოქმედ პილოტის მოწმობას, შესაბამისი ტიპის ან კლასის მიხედვით.

საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს მიერ გაცემული პილოტის მოწმობის მფლობელს უფლება აქვს გაიაროს უნარების/საკვალიფიკაციო შემოწმება იმ გამომცდელთან, რომელიც ფლობს სხვა სახელმწიფოს მიერ მინიჭებულ შესაბამისი უფლებამოსილებას. სხვა სახელმწიფოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი აღიარებისათვის, სხვა სახელმწიფოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი (გამომცდელი) მიმართავს სააგენტოს „ავიასპეციალისტთა სერტიფიცირების წესის“ №8 დანართის შესაბამისად, შემდეგ ელექტრონულ მისამართზე: flightstandards@gcaa.ge.

სააგენტოს უფროსი პილოტ ინსტრუქტორი და ფრენის სტანდარტების სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტი სპეციალისტან(PEL) განიხილავენ #8 დანართით წარმოდგენილ ინფორმაციას; დადებითი გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში, ფრენის სტანდარტების სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის სპეციალისტი (PEL) ელექტრონული ფოსტის მეშვეობით აცნობებს გადაწყვეტილებას უფლებამოსილების განხორციელების შესახებ. იმ შემთხვევაში თუ მფრინავი გადის შემოწმებას სააგენტოს აღიარებულ სდ-ს ფარგლებში და გამომცდელი მოქმედებს ორგანიზაციის სახელით არ საჭიროებს ზემოხსენებულ მიმართვას (დანართი 8).

სააგენტოს აქვს უფლება გააუქმოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორს უფლებამოსილება გაუქმების მიზეზის განმარტებით, ამავე პროცედურის 12.3 (ადმინისტრაციული პროცედურები) ქვეთავის მიხედვით. იმ შემთხვევაში თუ დადასტურდა, რომ კანდიდატს წარსულში შეწყვეტილი აქვს აღნიშნული სტატუსი და ამის მიზეზი შეესაბამება კვალიფიკაციის გაუქმების საფუძვლებს (მაგ.ინტერესთა კონფლიქტი), უფლებამოსილების მინიჭება/გაგრძელება ხელმეორედ არ განხორციელდება.

	დანიშნული საფეროსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	პროცედურა (უფლებამოსილების მინიჭების პოლიტიკა)	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	14/80

უფლებამოსილების მინიჭების განცხადის განხილვის ეტაპზე, სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი და პერსონალის ლიცენზირების „PEL“ სპეციალისტი ამოწმებენ გაუქმებული კვალიფიკაციის უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორების ბაზას და თუ ბაზაში არ იძებნება აღნიშნული კანდიდატი, პროცესი გადადის განხილვის შემდგომ ეტაპზე.

უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის ოსტატობის სააგენტოს მიერ გაუქმების შემთხვევაში, განმეორებით იმავე პირზე ოსტატობა არ გაცემა.

უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორს არ აქვს უფლება ჩაუტაროს უნარების შემოწმება/Skill Test განმცხადებელს, რომელსაც მოწმობის ან ოსტატობის მინიჭებამდე უწევდა მომზადებას, თუ მომზადება აღემატა საერთო მომზადების რაოდენობის 25%.

უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორზე მინიჭებული წერილობითი თანხმობა და მოწმობა განსაზღვრავს საჭირო ხომალდების ტიპებს და კლასებს, რომლებზეც მას გააჩნია სწავლების ან შეფასების ჩატარების უფლებამოსილება.

დაუშვებელია საკვალიფიკაციო შემოწმების /Proficiency Check, უნარების შემოწმების/Skill Test განხორციელება კომერციული რეისების შესრულებისას.

სააგენტო განსაზღვრავს იმ მინიმალურ საკვალიფიკაციო მოთხოვნებს და გამოცდილებას, რომელსაც უნდა აკმაყოფილებდეს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორობის კანდიდატი. ამავე პროცედურის მე-11 პუნქტის (უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის საკვალიფიკაციო მოთხოვნები) შესაბამისად.

იმისათვის, რომ სააგენტოს განსახილველად წარედგინოს მხოლოდ შესაბამისი გამოცდილებისა და კომპეტენციის მქონე კეთილსინდისიერი პერსონალი და უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის ინსტიტუტმა მოიპოვოს უფრო ფართო აღიარება და ნდობა, კანდიდატების შერჩევის სისტემა უნდა იყოს სამართლიანი და გამჭვირვალე. აუცილებელია, რომ დასახელებული კანდიდატი მფრინავთა საზოგადოებაში სარგებლობდეს პროფესიული ნდობითა და პატივისცემით, განუხრელად იცავდეს ფრენის უსაფრთხოების პრინციპებს და მუდმივად ინარჩუნებდეს შეფასების ჩატარების სათანადო სტანდარტებს.

10.1 ინტერესთა კონფლიქტი

ამ პროცედურის მიზნებისათვის ინტერესთა კონფლიქტი ნიშნავს ნებისმიერ გარემოებას ან კავშირს, რამაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის მიერ ობიექტური გადაწყვეტილების მიღებაზე, რის შედეგადაც შესაძლებელია ეჭვქვეშ დადგეს საავიაციო უსაფრთხოების მოთხოვნების უზრუნველყოფა.

უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი არ არის უფლებამოსილი განახორციელოს თავისი უფლებამოსილება, თუ ადგილი აქვს ინტერესთა კონფლიქტს. ქვემოთ ჩამოთვლილია ზოგიერთი სიტუაცია, რომელიც შეიძლება ჩაითვალოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორსა და მის მიერ განსახორციელებელ ფუნქციებს შორის ინტერესთა კონფლიქტად:

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	11. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის საკვალიფიკაციო მოთხოვნები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	15/80

- უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორმა ჩაუტარა უნარების შემოწმება/Skill Test განმცხადებელს, რომელსაც მოწმობის ან ოსტატობის მინიჭებამდე უწევდა მომზადებას, თუ მომზადება აღემატა საერთო მომზადების რაოდენობის 25%.
- განმეორებითი შეფასების ჩატარება მფრინავისთვის, რომელმაც წარუმატებლად გაიარა წინა შეფასება იმავე უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორთან;
- სხვა გარემოებები, რომლებიც საქართველოს კანონმდებლობით მიიჩნევა ინტერესთა კონფლიქტად და რომელმაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის მიერ ობიექტური გადაწყვეტილების მიღებაზე.

ინტერესთა კონფლიქტის გამოვლენის საფუძველად შეიძლება ჩაითვალოს, უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის მიერ ჩატარებული პრაქტიკული სწავლება (25% ზე მეტი რაოდენობა) და უნარების/საკვალიფიკაციო შემოწმება, განმეორებითი შეფასების ჩატარება მფრინავისთვის, რომელმაც წარუმატებლად გაიარა წინა შეფასება იმავე უფროსი გამომცდელთან. ყოველივე ამის დასტური შეიძლება მოპოვებული იქნას დანართი №4ა, №4ბ და №4გ ით წარმოდგენილი ინფორმაციის მეშვეობით. ასევე შემთხვევა, როდესაც მოხდა შემოწმების ჩატარება, იმ გამომცდელის მიერ რომლისგანაც სააგენტოს უკვე მიღებული ჰქონდა იმავე მფრინავზე შემოწმების არადაამაყოფილებელი შედეგების შეტყობინების ფორმა, რომელიც წარმოდგენილია ამავე პროცედურის მე-7 დანართით.

იმ შემთხვევაში თუ გამოვლინდა ინტერესთა კონფლიქტი, განმცხადებელს ეგზავნება წერილი გამოვლენილი კონფლიქტის შესახებ. აღნიშნულის შეფასებას ახდენს PEL სპეციალისტი და სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი, ხოლო საბოლოო გადაწყვეტილებას შეფასების არ ჩათვლის შესახებ იღებს სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი. ეს იმას ნიშნავს, რომ ჩატარებული შემოწმება იქნება ძალადაკარგული.

11. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის საკვალიფიკაციო მოთხოვნები

უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი, რომელიც ახორციელებს პილოტის და პილოტ-კურსანტის მომზადებას ან/და შემოწმებას საჰაერო ხომალდზე, უნდა ფლობდეს პილოტის მოქმედ მოწმობას, მოქმედ სამედიცინო სერტიფიკატს და უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის მოქმედ ოსტატობას შესაბამისი საჰაერო ხომალდის კლასზე ან ტიპზე.

უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი თვითმფრინავის კლასზე შესაძლებელია გახდეს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი თვითმფრინავის სხვა კლასზე, თუ მას ამ კლასის თვითმფრინავზე პილოტ-ინსტრუქტორის რანგში შესრულებული ექნება 20 საათი, ხოლო რაც შეეხება საჰაერო ხომალდის ტიპს, მან უნდა დააკმაყოფილოს მოთხოვნები, რომლებიც გულისხმობს, მოქმედ ოსტატობას და ინსტრუქტორის რანგში ნაფრენ 50 საათს, დამკვირვებლის რანგში მონაწილეობის მიღებას მინიმუმ ორ შეფასებაში რომელსაც, განახორციელებს მოქმედი უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი (TRE/SFE, CPI), წარმატებით ჰქონდეს გავლილი შეფასება უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის რანგში, რომელსაც ჩაატარებს სააგენტოს პილოტ-ინსტრუქტორი ან სააგენტოს მიერ უფლებამოსილი გამომცდელი ამავე პროცედურის დანართი FSD 05-11 ის მეშვეობით.

სააგენტოს ფრენის უსაფრთხოების პილოტ-ინსტრუქტორი სხ-ის კონკრეტულ ტიპზე გადასწავლებისას შეიძლება გახდეს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი ამ ტიპზე ნაფრენის გარეშე, თუ მას ამ სახეობის სხ-ის ნებისმიერ ტიპზე აქვს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	11. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის საკვალიფიკაციო მოთხოვნები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	16/80

ოსტატობის აღნიშვნა და მეთაურად მწყობრში შესვლისას გაივლის დამატებით მომზადებას ინსტრუქტორის სავარძლიდან.

უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი უფლებამოსილია განახორციელოს უნარების შემოწმება, საკვალიფიკაციო და სახელსაწყო ფრენის ოსტატობის შემოწმება, მარცხენა და მარჯვენა სავარძლიდან ფრენის შემოწმება, ხანგრძლივი შესვენების შემდეგ პილოტების საფრენად დაშვება, პილოტებისთვის სპეციფიკური შემოწმების ჩატარება, საჰაერო ხომადების საწაფზე წვრთნის და შემოწმების ჩატარება, თუ მას აქვს საწაფზე დაშვება, საწაფის შესაბამისობის შეფასება დადგენილი ამოცანების შესასრულებლად, კურსანტების საფრენოსნო მომზადება, დამოუკიდებელი ფრენის კონტროლი, პილოტ-ინსტრუქტორისა და უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის საფრენოსნო მომზადება/შემოწმება.

უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორობის კვალიფიკაციის მინიჭება ხორციელდება FSD 05-20 საკონტროლო ბარათის მეშვეობით.

11.1. მოქმედი უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის კვალიფიკაციის შენარჩუნების მოთხოვნები და ვალდებულებები

მოქმედმა უფროსმა პილოტ-ინსტრუქტორმა კვალიფიკაციის შესანარჩუნებლად უნდა დააკმაყოფილოს შემდეგი მოთხოვნები:

- უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორს მოწმობით უნდა გააჩნდეს მოქმედი ოსტატობის დამადასტურებელი აღნიშვნა და დაშვება სახელსაწყო ფრენებზე (მოთხოვნიდან გამომდინარე).
- მოქმედმა უფროსმა პილოტ-ინსტრუქტორმა:
  - ოსტატობის ვადის ამოწურვამდე უნდა გაიაროს განმეორებითი გაცნობითი ხასიათის ინსტრუქტაჟი სააგენტოში;
  - ოსტატობის ვადის ყოველი 12 თვის პერიოდში ჩატარებული უნდა ჰქონდეს არანაკლებ 2 შემოწმება.
  - უფროსმა პილოტ-ინსტრუქტორმა სამ წელიწადში ერთხელ უნდა ჩაატაროს ოსტატობის დამადასტურებელი შეფასება საწაფზე ან საჰაერო ხომალდზე სააგენტოს ინსპექტორის ზედამხედველობით. სააგენტოს საიტზე გამოქვეყნებული უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორების სიის მეშვეობით, სააგენტოს ინსპექტორი ახორციელებს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორების ოსტატობის დამადასტურებელი 3 წლიანი ვადების მონიტორინგს.

უფროსი პილოტ ინსტრუქტორი ვალდებულია:

- შეამოწმოს პილოტები „ავიასპეციალისტთა სერტიფიცირების წესის“ მოთხოვნების და შესაბამისი დანართების შესაბამისად.
- აწარმოოს მის მიერ ჩატარებული შემოწმებების აღრიცხვა ამ სახელმძღვანელოს დანართი 6-ის ფორმით.
- პილოტის მიერ უნარების ან საკვალიფიკაციო შემოწმების ვერ გავლის შემთხვევაში გამოაგზავნოს ჩაჭრის ანგარიში ამ სახელმძღვანელოს დანართი 7-ის შესაბამისად შემდეგ ელექტრონულ მისამართზე examiner@gcaa.ge.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	12. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის განაცხადის მიღება და უფლებამოსილების მინიჭება	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	17/80

- შეამოწმოს სხვა უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი ამ სახელმძღვანელოს კითხვარი FSD 05-11 ის შესაბამისად.

12. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის განაცხადის მიღება და უფლებამოსილების მინიჭება

12.1 ექსპლუატანტის ვალდებულებები

საჰაერო ხომალდის ექსპლუატანტმა უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორობის კანდიდატი უნდა წარუდგინოს სააგენტოს შესაბამისი წერილობითი მიმართვით, რომელსაც თან უნდა დაერთოს განცხადება და სსიპ-სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს დირექტორის ბრძანება №150-ით გათვალისწინებული დოკუმენტები. სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსპექტორი და პერსონალის ლიცენზირების „PEL“ სპეციალისტი წარმოდგენილი დოკუმენტაციის №150-ე ბრძანებასთან შესაბამისობას ამოწმებენ ამავე პროცედურის საკონტროლო ბარათების მეშვეობით. საკონტროლო ბარათები წარმოდგენილია შემდეგი მიზნობრიობითა და დასახელებით:

- FSD 05-19 საწაფის უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის SFE უფლებამოსილების მინიჭებისთვის წარმოდგენილი საჭირო საბუთების შემოწმების.
- FSD 05-20 უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის კვალიფიკაციის მინიჭების კითხვარი
- FSD 05-23 საწაფის პილოტ ინსტრუქტორის კვალიფიკაციის გაგრძელების კითხვარი
- FSD 05-25 უფროსი პილოტ ინსტრუქტორის კვალიფიკაციის გაგრძელების კითხვარი

12.2. სააგენტოს ვალდებულებები

სააგენტოში რეგისტრირებულ, უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის კანდიდატის წარდგენის მიმართვის განხილვას სააგენტოს დირექტორი ავალებს ფრენის სტანდარტების, სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის უფროსს.

დეპარტამენტის უფროსი აღნიშნულ მიმართვის განხილვას საქმისწარმოების ელექტრონული პროგრამის მეშვეობით (e-doc) ავალებს სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსპექტორს და პერსონალის ლიცენზირების „PEL“ სპეციალისტს). სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსპექტორი და პერსონალის ლიცენზირების „PEL“ სპეციალისტი მიმართვის მიღებიდან 3 დღის ვადაში ერთობლივად ამოწმებენ წარმოდგენილ დოკუმენტაციას პირველადი მინიჭების შემთხვევაში ამავე პროცედურის FSD 05-20 საკონტროლო ბარათის მეშვეობით, იმ შემთხვევაში თუ განცხადება ეხება უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის კვალიფიკაციის გაგრძელებას - FSD 05-25 კითხვარის მეშვეობით. საწაფის უფროსი პილოტ ინსტრუქტორის მინიჭების შემთხვევაში FSD 05-19 საკონტროლო ბარათის მეშვეობით, ხოლო გაგრძელების შემთხვევაში - FSD 05-23 კითხვარის გამოყენებით.

იმ შემთხვევაში, როდესაც დოკუმენტაცია არასრულად არის წარმოდგენილი, პერსონალის ლიცენზირების „PEL“ სპეციალისტი გასაგზავნად ამზადებს ხარვეზის წერილს. რომელიც გულისხმობს არანაკლებ 5 სამუშაო დღეში დამატებითი დოკუმენტაციის წარმოდგენას. ეს ვადა შეიძლება იყოს გაგრძელებული ექსპლუატანტის მოთხოვნით, მხოლოდ ერთხელ არაუმეტეს 15 დღის ვადით, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის, კერძოდ 83-ე მუხლის

	დანიშნული საფეროსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	12. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის განაცხადის მიღება და უფლებამოსილების მინიჭება	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	18/80

მიხედვით. თუ დადგენილ ვადაში განმცხადებელი არ წარადგენს შესაბამის დოკუმენტაციას, სააგენტო მიიღებს გადაწყვეტილებას განცხადების განუხილველად დატოვების შესახებ, რის შესახებაც წერილობით ეცნობება ექსპლუატანტს. დოკუმენტაციის არასრულად წარმოდგენის დროს ნაკლოვანებების გამოსწორების შემდეგ, ან იმ შემთხვევაში, როდესაც დოკუმენტაცია აკმაყოფილებს დადგენილ მოთხოვნებს, ავიასპეციალისტების სერტიფიცირების სპეციალისტი ამზადებს წერილს გამომცდელის ან გამომცდლობის მამიებლის ინსტრუქტაჟზე დაბარების თაობაზე, სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორთან შეთანხმებული ვადის მითითებით და უგზავნის ექსპლუატანტს. ინსტრუქტაჟს ახორციელებს სააგენტოს უფროსი-პილოტ ინსტრუქტორი და ავსებს გაცნობითი ხასიათის ინსტრუქტაჟის ფორმას - FSD 06-4.

თუ კანდიდატის ფაქტობრივი შემოწმება უნდა ჩატარდეს სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსპექტორის მიერ, ინსტრუქტაჟის შემდეგ, სხ-ს ექსპლუატანტი წარადგენს წერილობით მოთხოვნას სააგენტოში, გამომცდელის კანდიდატის ფაქტობრივი შემოწმების ჩატარების თაობაზე. წერილში მითითებული უნდა იყოს სააგენტოსთან შესათანხმებლად ინსპექტირების კონკრეტული თარიღი. აღნიშნული მოთხოვნის საფუძველზე ფრენის სტანდარტების სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის უფროსი ამზადებს მოხსენებით ბარათს დირექტორის სახელზე სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსპექტორის მივლინებასთან დაკავშირებით და ამის შემდეგ გამოიცემა სააგენტოს დირექტორის ბრძანება მივლინების თაობაზე.

უფროსი პილოტ ინსტრუქტორის ან უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორობის კანდიდატის ფაქტობრივი შემოწმება ხორციელდება (FSD 05-11) გამომცდელის კომპეტენციის შეფასების ფორმის მეშვეობით.

იმ შემთხვევაში, როდესაც უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის ან მისი კანდიდატობის მამიებლის შემოწმებას განახორციელებს სააგენტოს მიერ უფლებამოსილი უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი, აღნიშნული უნდა იყოს შეთანხმებული სააგენტოს პილოტ-ინსპექტორთან ინსტრუქტაჟის დროს. ამ შემთხვევაში სხ-ის ექსპლუატანტის მიერ სააგენტოსთვის წერილობით მიმართვა არ არის საჭირო.

სააგენტოს უფლება აქვს არ მიანიჭოს კანდიდატს და არ გაუგრძელოს მოქმედ უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორს უფლებამოსილება, თუ იგი ვერ აკმაყოფილებს ყველა განსაზღვრულ მოთხოვნას. აღნიშნული შესახებ გადაწყვეტილების წერილობითი დასაბუთება უნდა გაეგზავნოს სხ-ს ექსპლუატანტს. აღნიშნული დასაბუთება აგრეთვე ინახება გამომცდელის პირად საქმეში. გამომცდელის პირადი საქმეები ინახება ფრენის სტანდარტების ინსპექტირებისა და სერტიფიცირების დეპარტამენტში, სპეციალურად შექმნილ ბაინდერში სააგენტოს უფროსი პილოტ- ინსტრუქტორის მიერ.

12.3. ადმინისტრაციული პროცედურები

იმ შემთხვევაში, თუ კანდიდატი აკმაყოფილებს მოთხოვნებს, შესაბამისი გაცნობითი ხასიათის ინსტრუქტაჟისა და სააგენტოს ინსპექტორთან ან უფლებამოსილი გამომცდელის წარმატებით გავლილი შეფასებისა და დასკვნის შემდეგ, ფრენის სტანდარტების, სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის უფროსი მოხსენებით ბარათით ატყობინებს სააგენტოს დირექტორს კანდიდატისთვის უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის კვალიფიკაციის მინიჭების თაობაზე, ხოლო მოქმედი პილოტ-ინსტრუქტორის შემთხვევაში

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	12. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის განაცხადის მიღება და უფლებამოსილების მინიჭება	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	19/80

- კვალიფიკაციის ვადის გაგრძელების თაობაზე; პერსონალის ლიცენზირების „PEL“ სპეციალისტი ამზადებს ბრძანებას კვალიფიკაციის მინიჭება/გაგრძელებასთან დაკავშირებით და ტვირთავს ელექტრონულ საქმისწარმოების პროგრამაში (e-doc), და მონაწილეობს ვიზირების პროცესში. ბრძანებას აგრეთვე ავიზებს სამართალშემოქმედების, საერთაშორისო სტანდარტებისა და ევროკავშირის რეგულაციების დანერგვის დეპარტამენტის უფროსი, სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი და ფრენის სტანდარტების, სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის უფროსი. ამის შემდეგ სააგენტოს დირექტორი გამოსცემს შესაბამის ადმინისტრაციულ აქტს, რომლის შემდეგ, პერსონალის ლიცენზირების სპეციალისტი ამზადებს ავტორიზაციის წერილს და შეაქვს შესაბამისი კვალიფიკაცია მოქმედი პილოტის მოწმობაში (მისი ფლობის შემთხვევაში). ელექტრონული საქმის წარმოების პროგრამის მეშვეობით განმცხადებელს უგზავნის ბრძანების ასლს, ავტორიზაციის წერილს და პილოტის მოწმობას და მათ ორიგინალებს აბარებს კანცელარიაში დაინტერესებული მხარისთვის შემდგომში გადასაცემად.

სააგენტოს ინსპექტორის ან უფლებამოსილი გამომცდელის დასკვნა, რომელიც იწერება FSD 05-11 გამომცდელის კომპეტენციის შეფასების ფორმაში, ბრძანებისა და დასტურის წერილის ასლები აგრეთვე ინახება უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის შესაბამის პირად საქმეში ფრენის სტანდარტების, სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტში.

სააგენტოს უფლება აქვს შეაჩეროს ან გააუქმოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის კვალიფიკაცია. კვალიფიკაციის შეჩერების ან გაუქმების დროს ტარდება სასერტიფიკაციო კომისიის სხდომა, რომელსაც ხელმძღვანელობს სააგენტოს დირექტორი და ესწრება ფრენის სტანდარტების სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის უფროსი და ამავე დეპარტამენტის მთავარი სპეციალისტი, სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი, პერსონალის ლიცენზირების სპეციალისტი „PEL“ და სამართალშემოქმედების, საერთაშორისო სტანდარტებისა და ევროკავშირის რეგულაციების დანერგვის დეპარტამენტის უფროსი. სხდომაზე განხილული საკითხების მიხედვით დგინდება კრების ოქმი, რომელსაც შეადგენს ფრენის სტანდარტების სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის PEL სპეციალისტი. კრების ოქმის საფუძველზე ფრენის სტანდარტების დეპარტამენტის უფროსი ამზადებს მოხსენებით ბარათს დირექტორის სახელზე, რომელშიც მითითებულია შეჩერება/გაუქმების მიზეზები, რის შემდეგაც პერსონალის ლიცენზირების PEL სპეციალისტი ამზადებს ბრძანების პროექტს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის უფლებამოსილების შეჩერება/გაუქმების თაობაზე და ტვირთავს e-doc-ში, ვიზირების პროცესში რთავს კომისიის მონაწილე პირებს. ბრძანებას ხელს აწერს სააგენტოს დირექტორი. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორისთვის უფლებამოსილების შეჩერება/გაუქმების ბრძანება ელექტრონულად ეგზავნება უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორს და მის დამსაქმებელ ექსპლუატანტს.

სააგენტოს უფლება აქვს შეაჩეროს ან გააუქმოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის უფლებამოსილება, თუ არსებობს ობიექტური სამხილები, რომ მან:

- პილოტის შემოწმების პროცესში ვერ უზრუნველყო შემოწმების აუცილებელი სტანდარტების, პროცედურების ან ინსტრუქციების დაცვა;
- ბოროტად გამოიყენა უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის უფლებამოსილება;

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	12. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის განაცხადის მიღება და უფლებამოსილების მინიჭება	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	20/80

- დაარღვია საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სფეროში მოქმედი ნორმატიული აქტების მოთხოვნები;
- წარუმატებლად გაიარა ნებისმიერი შემოწმება ან ოსტატობის დამადასტურებელი შეფასება;
- სხ-ის ექსპლუატანტმა სააგენტოს წარუდგინა დასაბუთებული მოთხოვნა უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორისათვის უფლებამოსილების შეჩერების თაობაზე;
- საჰაერო ხომალდის მეთაურის ან უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის ფუნქციის შესრულებისას მოუვიდა საავიაციო შემთხვევა ან ინციდენტი და გამოკვლევის შედეგად დადგინდა მისი პასუხისმგებლობა.
- იმ შემთხვევაში, თუ დასტურდება, რომ ადგილი ჰქონდა უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის მხრიდან ზემოთ აღწერილ რომელიმე ქმედებას, საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე ფრენის სტანდარტების ინსპექტირებისა და სერტიფიცირების დეპარტამენტის მთავარმა სპეციალისტმა უნდა უზრუნველყოს შემდეგი ღონისძიებების განხორციელება:
- განიხილოს სააგენტოს მიერ უფლებამოსილი უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის წერილობითი დეტალური ანგარიში აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით;
- მისცეს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორს და საჭიროების შემთხვევაში, მის დამსაქმებელ ექსპლუატანტს წერილობით ან სიტყვიერად დარღვევებზე ოფიციალური პასუხის გაცემის საშუალება.

დისციპლინური ქმედება დამოკიდებულია ინდივიდუალურ შემთხვევებზე. სააგენტო გადაწყვეტს რა სახის ზომა მიიღოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის არასწორ ქმედებაზე, ეს იქნება დამატებითი სწავლება, შემოწმება, გასაუბრება თუ ოფიციალური გაფრთხილება. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის დაშვება უნდა შეჩერდეს სანამ არ დასრულდება ზემოთ აღნიშნული ქმედებ(ებ)ა. PEL სპეციალისტი, სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორთან კოორდინაციით, უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის ოსტატობის შეჩერების ან გაუქმების შესახებ წერილობით აცნობებს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორს და მის დამსაქმებელ ავიასაწარმოს.

12.4. კანდიდატის მიერ ჩატარებული ოსტატობის დამადასტურებელი შეფასების ზედამხედველობა

12.4.1. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის შემოწმების მოსამზადებელი პროცედურა

სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს ინსპექტორმა შერჩეულ კანდიდატს უნდა ჩაუტაროს გაცნობითი ხასიათის ინსტრუქტაჟი, სადაც იგი კანდიდატს გააცნობს საფრენოსნო ინსპექტორის სახელმძღვანელოსა და შესაბამის პროცედურებს. გარდა ამისა, აუხსნის სააგენტოს მიერ უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორისთვის გადაცემული უფლებამოსილებას, პასუხისმგებლობას და ვალდებულებებს სააგენტოს წინაშე;

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	12. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის განაცხადის მიღება და უფლებამოსილების მინიჭება	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	21/80

სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს ინსპექტორმა განმცხადებელს უნდა შეატყობინოს საფრენოსნო შემოწმების სპეციალური მოთხოვნები.

სააგენტოს საფრენოსნო ინსპექტორი განმცხადებელს და მის დამსაქმებელ კომპანიას უთანხმებს საფრენოსნო შემოწმების ადგილს, დროს, თარიღს და საჭიროების შემთხვევაში, შემოწმების ადგილზე გამოცხადების დროს.

12.4.2. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის შემოწმებისთვის გამოყენებული საჰაერო ხომალდის/ საწაფის მიმართ წაყენებული მოთხოვნები

კანდიდატის წარმდგენი ავიასაწარმო ვალდებულია უზრუნველყოს მისი კომპეტენციის შესაფასებლად აუცილებელი დრო, დამხმარე საშუალებები, აღჭურვილობა, რესურსები და პერსონალი.

საფრენოსნო ეკიპაჟის წევრთა განლაგება სააგენტოს საფრენოსნო ინსპექტორს ან სააგენტოს მიერ დანიშნულ უფროს პილოტ-ინსტრუქტორს უნდა აძლევდეს ადეკვატური ხედვის საშუალებას მართვის სახელსაწყო დაფაზე, რათა შესაბამისად შეაფასოს კანდიდატის მოქმედებები და მუდმივად ადევნებდეს თვალ-ყურს შეფასების მსვლელობას.

სააგენტოს ინსპექტორის ან სააგენტოს მიერ დანიშნული უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის პოზიცია უნდა იძლეოდეს ადეკვატურ ხედვას კანდიდატის მიერ გამოსაცდელი მფრინავის პოზიციასა და ქმედებებზე, რათა სათანადოდ შეაფასოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის გამოსაცდელი მფრინავის მოქმედებები.

იმ შემთხვევაში, თუ ინსპექტორის პოზიცია გამოცდისას ვერ აკმაყოფილებს ზემოთ აღწერილ მოთხოვნებს, მიუხედავად იმისა, რომ სხვა შესაბამისი საექსპლუატაციო წესები დაცულია, საჰაერო ხომალდი ჩაითვლება საფრენოსნო შემოწმებაზე დაკვირვებისათვის შეუსაბამოდ.

საჰაერო ხომალდი ან აღიარებული საწაფი აღჭურვილი უნდა იყოს დამატებითი კომუნიკაციის საშუალებებით უფროსი პილოტი-ინსტრუქტორის კანდიდატისა და სააგენტოს ინსპექტორისათვის, ეკიპაჟსა და ATS-ს შორის კომუნიკაციაზე დასაკვირვებლად.

თუ ფრენები ხორციელდება სახელსაწყო ფრენის წესებით, ექსპლუატანტმა უნდა უზრუნველყოს იმის დემონსტრირება რომ პილოტი იცავს ამ წესებით ფრენის ნორმებს. შემოწმება შეიძლება ჩატარდეს ექსპლუატანტის მიერ დანიშნული უფროსი პილოტ-ინსპექტორის/ინსტრუქტორის მიერ ან სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს უფროსი გამომცდელის მიერ. ასეთი სახის შემოწმება ტარდება წელიწადში ორჯერ, რომელთა შორის დაშორება არ უნდა იყოს 4 თვეზე ნაკლები.

იმ შემთხვევაში თუ ოპერატორი/ექსპლუატანტი მოითხოვს სააგენტოს უფროს პილოტ ინსტრუქტორს პილოტის შემოწმებისათვის, მიმართავს სააგენტოს განცხადებით იმავე

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	12. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის განაცხადის მიღება და უფლებამოსილების მინიჭება	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	22/80

მეთოდით, როგორც ნახსენებია ამავე პროცედურის 12.2 (სააგენტოს ვალდებულებები) ქვეთავში. განმცხადებელმა უნდა უზრუნველყოს, რომ საფრენოსნო შემოწმებისთვის გამოყენებული საჰაერო ხომალდი ან აღიარებული საწაფი აკმაყოფილებს შემდეგ მოთხოვნებს:

- უზრუნველყოფილია საფრენოსნო შეფასების ეფექტური და შედეგიანი წარმართვისთვის აუცილებელი საშუალებებით;
- შესაბამება საგამოცდო საჰაერო ხომალდისთვის/საწაფისთვის წინამდებარე სახელმძღვანელოში განსაზღვრულ მოთხოვნებს;
- საწაფი აღიარებულია ვარგისად საფრენოსნო გამოცდისათვის საჭირო მანევრების, პროცედურებისა და ეკიპაჟის ფუნქციებისათვის;
- საფრენოსნო შემოწმების დროს საწაფი ინარჩუნებს აღიარებისთვის წაყენებულ მოთხოვნებთან შესაბამისობას ან საჰაერო ხომალდი ტექნიკურად გამართულია.

12.4.3. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის შეფასება

საფრენოსნო გამოცდის წარმართვა ორპილოტიანი საჰაერო ხომალდი/საწაფი 2 დამკვირვებლის პოზიციით.

ორპილოტიან საჰაერო ხომალდში ან საწაფში, რომელსაც გააჩნია შემოწმებაზე დაკვირვებისათვის შესაბამისი ორი პოზიცია, უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორობის კანდიდატს უფლება აქვს დაიკავოს დამკვირვებლისათვის მოსახერხებელი პოზიცია, სააგენტოს ინსპექტორი მისთვის ხელსაყრელი პოზიციიდან დააკვირდება კანდიდატის მიერ საფრენოსნო შემოწმების ჩატარების/წარმოების პროცესს. საჰაერო ხომალდის შემთხვევაში ოპერატორმა უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორობის კანდიდატი და სამოქალაქო ავიაციის ინსპექტორი საფრენოსნო დავალებაში უნდა მიუთითოს ეკიპაჟის წევრებად.

ორპილოტიანი საჰაერო ხომალდი დამკვირვებლის პოზიციის გარეშე

იმ შემთხვევაში, თუ ორპილოტიანი საჰაერო ხომალდი არ იძლევა დამკვირვებლისთვის შესაბამის პოზიციას შემოწმების ობიექტის კომპეტენციის შესაფასებლად, უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორობის კანდიდატმა უნდა მოახდინოს ხომალდის მეთაურის ფუნქციების შესრულების დემონსტრირება და ამავე დროს, დაიცვას საფრენოსნო შემოწმების პროგრამის მოთხოვნები. სააგენტოს ინსპექტორი ექსპლუატანტის მიერ უნდა იქნას დაშვებული საფრენოსნო ეკიპაჟის წევრად.

ასეთ შემთხვევაში სააგენტოს ინსპექტორმა უნდა იმოქმედოს როგორც კომპეტენტურმა მფრინავმა და მითითებების გარეშე უნდა დააკვირდეს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორობის კანდიდატის მიერ კომპეტენციის დემონსტრირებას საფრენოსნო გამოცდის პროგრამის ფარგლებში.

ერთპილოტიანი სერტიფიცირებული საჰაერო ხომალდი

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	12. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის განაცხადის მიღება და უფლებამოსილების მინიჭება	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	23/80

საპაერო ხომალდში, რომელიც სერტიფიცირებულია ერთი მფრინავის მიერ სამართავად, უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორობის კანდიდატს მოეთხოვება მოახდინოს საკუთარი კომპეტენციის დემონსტრირება უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის უფლებამოსილებებისათვის განსაზღვრული საფრენოსნო შემოწმების პროგრამის შესაბამისად. სააგენტოს ინსპექტორი ოპერატორის მიერ უნდა იქნას დაშვებული ეკიპაჟის წევრად. სააგენტოს ინსპექტორს შეუძლია დააკვირდეს კანდიდატის მიერ კომპეტენციის დემონსტრირებას წინამდებარე ინსტრუქციების შესაბამისად.

კომპეტენციის დემონსტრირება გულისხმობს უფრო მეტს, ვიდრე ინსპექტორის მხრიდან კანდიდატის მიერ შესამოწმებელი პირის მოქმედებების შეფასებაზე დაკვირვებაა. ეს არის შეფასება იმისა, რომ კანდიდატი საკმარისად კომპეტენტური და გამოცდილია იმისათვის, რომ მიენიჭოს ასეთი მნიშვნელოვანი უფლებამოსილება.

შესაძლებლობის შემთხვევაში, კანდიდატის შემოწმება ჩატარდება საპაერო ხომალდზე ან აღიარებულ საწაფზე კანდიდატის მიერ ჩატარებულ საფრენოსნო შემოწმებაზე დაკვირვებისას, ერთიანი და უწყვეტი სესიის სახით.

საფრენოსნო შემოწმების დროს სააგენტოს ინსპექტორს უნდა მიეცეს საკმარისი დრო შემდეგი მოქმედებებისათვის:

- კანდიდატის დოკუმენტაციის განსახილველად;
- კანდიდატისთვის ბრიფინგის ჩასატარებლად;
- კანდიდატის მიერ ჩატარებულ საფრენოსნო შემოწმებაზე დასაკვირვებლად;
- კანდიდატის გამოსაკითხად;
- კანდიდატის ფრენისშემდგომი განხილვის ჩასატარებლად;
- საჭირო დოკუმენტაციის შესავსებად.

უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის მიერ კომპეტენციის დემონსტრირების ხანგრძლივობა შეიძლება განსხვავდებოდეს, თუმცა, ზოგადად, კომპეტენციის დემონსტრირებისთვის საჭირო დროის მონაკვეთი შეიძლება განისაზღვროს ოთხი საათით. პირველი და მეორე პუნქტების შემოწმებას დასჭირდება დაახლოებით 30 წუთი, მეოთხე, მეხუთე და მეექვსე პუნქტებს - 30-40 წუთი.

უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორობის კანდიდატი პასუხისმგებელია შესაფასებელი მრფინავის საფრენოსნო შემოწმების წარმართვაზე. შესაფასებელ პირს და უფროს პილოტ-ინსტრუქტორს უნდა მიეცეთ ადეკვატური დრო მოსამზადებლად.

უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორობის კანდიდატის მიერ საფრენოსნო შემოწმების წარმართვის კომპეტენციის დემონსტრირების მიზანია:

პრაქტიკული დემონსტრაციის გზით განისაზღვროს, კანდიდატის კომპეტენცია და საფრენოსნო შეფასების წარმართვის უნარი და კანდიდატის მიერ უსაფრთხოების სტანდარტების დაცვის უზრუნველყოფა.

შემოწმებისას გამოყენებულ უნდა იქნას ამ სახელმძღვანელოს კითხვარი FSD 05-11.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	12. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის განაცხადის მიღება და უფლებამოსილების მინიჭება	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	24/80

შენიშვნა: საწაფის არარსებობის შემთხვევაში, სხ-ის საწაფი შესაძლებელია ჩანაცვლდეს გარკვეული სავარჯიშოებისთვის საჭირო ხომალდით.

იმ შემთხვევაში, თუ უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორობის კანდიდატი ვერ აკმაყოფილებს საჭირო საკვალიფიკაციო მოთხოვნებს ან ვერ ამჟღავნებს კომპეტენციის დამაკმაყოფილებელ დონეს, სააგენტომ ამის შესახებ უნდა აცნობოს კანდიდატის დამსაქმებელ ავიასაწარმოს.

12.4.4. სააგენტოს ინსპექტორის პასუხისმგებლობა

სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს ინსპექტორი შემოწმების დაწყებამდე უნდა გაესაუბროს კანდიდატს და დარწმუნდეს, რომ მას მკაფიოდ ესმის:

- საფრენოსნო შემოწმების პროგრამა;
- სააგენტოს ინსპექტორის, როგორც ნეიტრალური მეორე მფრინავის ან დამკვირვებლის როლი უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის მიერ წარმოებულ საფრენოსნო შეფასებაში;
- საფრენოსნო შეფასების ფორმატი და მოვლენათა სავარაუდო თანმიმდევრობა;
- შეფასების კრიტერიუმად გამოყენებული სტანდარტები;
- საჭირო ხომალდის მეთაურის, კანდიდატისა და სააგენტოს ინსპექტორის შესაბამისი როლები;
- სიმულირებული ან რეალური ამინდის პირობები, რომლებმაც შესაძლოა გამოიწვიოს შეფასების ჩატარება.
- რომ საფრენოსნო გამოცდის დროს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის უფლებამოსილების პირველადი მინიჭებისას განმცხადებელს არ გააჩნია არანაირი პრივილეგია შეფასების წარმატებით დამთავრებამდე და შესაბამისად, გამოსაცდელი მფრინავის საბოლოო შეფასებას, საჭიროების შემთხვევაში, განახორციელებს სააგენტოს ინსპექტორი.
- რომ შეფასების მანძილზე უნდა ინარჩუნებდეს დამკვირვებლის ხელსაყრელ პოზიციას, საჭიროების შემთხვევაში ურჩიოს ხომალდის მეთაურს და/ან იმოქმედოს როგორც უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მფრინავმა;
- განიხილოს ეკიპაჟის წევრების მიერ შესასრულებელი მოქმედებები მათ მიერ ნებისმიერი მიზეზით პოზიციის დროებითი დატოვებისას, მაგ.: სავარძლის შეცვლა, ხანმოკლე არყოფნა.

საფრენოსნო შეფასების შეწყვეტა

სააგენტოს ინსპექტორს უფლება აქვს შეწყვიტოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის მიერ კომპეტენციის დემონსტრირება შემდეგ გარემოებებში:

- კანდიდატი ან ექსპლუატანტი ვერ უზრუნველყოფს შესაბამის საშუალებებს, აღჭურვილობას, პროცედურებს, სწავლებას ან არ შეესაბამება სამოქალაქო ავიაციის წესებს;
- საჭირო ხომალდის ექსპლუატანტი ვერ უზრუნველყოფს ადეკვატურ წვდომას საჭირო ხომალდზე/საწაფზე შეფასების ეფექტურად ჩასატარებლად;

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	12. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის განაცხადის მიღება და უფლებამოსილების მინიჭება	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	25/80

- საჰაერო ხომალდს ან საწაფს აქვს მექანიკური ან სისტემური დეფექტი, რომელიც ხელს უშლის შეფასების ჩატარებას;
- კანდიდატი გადაწყვეტს საფრენოსნო შეფასების შეწყვეტას;
- კანდიდატის მიერ წარმოებულ საფრენოსნო გამოცდას წყვეტს შესაფასებელი მფრინავი;
- კანდიდატის მიერ წარმოებული საფრენოსნო შეფასება შეზღუდულია საჰაერო მოძრაობის მეთვალყურის ან ექსპლუატანტის მიერ, რაც ხელს უშლის ან შეუძლებელს ხდის საფრენოსნო შეფასების პროგრამის შესრულებას გონივრულ ვადაში, ლოგიკური თანმიმდევრობით ან ყველა სავალდებულო მოქმედების თანმიმდევრობით;
- სააგენტოს ინსპექტორი იღებს სათანადო გადაწყვეტილებას ფრენის უსაფრთხოების ინტერესებიდან გამომდინარე;

შეწყვეტილი საფრენოსნო შემოწმება არ შეფასდება. ნებისმიერი შეწყვეტილი საფრენოსნო შემოწმება უნდა ჩატარდეს ხელახლა, პროცედურების სრული დაცვით.

12.4.5. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის უფლებამოსილების ვადის ამოწურვა

უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის უფლებამოსილების მოქმედება შეჩერდება, როდესაც:

- ა) უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის სხ ტიპზე დაშვებისა და სახელსაწყო ფრენების ოსტატობის აღნიშვნის მოქმედების ვადა ამოიწურვის შემდეგ არ გაგრძელდება;
- ბ) სააგენტოს ინსპექტორი ვერ განახორციელებს უფროს პილოტ-ინსტრუქტორზე ზედამხედველობას ოსტატობის მოქმედების ვადის პერიოდში იმ შემთხვევაში, როდესაც არ ხდება ჩატარებული პრაქტიკული წვრთნისა და უნარების შემოწმების წარმოდგენა დანართი 4-ის მეშვეობით, რომელზეც ხელს აწერს აღნიშნული უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი;
- გ) ვერ აკმაყოფილებს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის უფლებამოსილების შესანარჩუნებლად საჭირო მოთხოვნას;

ამ ქვეთავში აღწერილი გარემოებების გამო შეჩერებული ან ჩამორთმეული აქვს უფლებამოსილება. ასეთ შემთხვევაში, უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის უფლებამოსილების განახლების მოთხოვნა სააგენტოს მხრიდან არ დაკმაყოფილდება.

12.5. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორზე ზედამხედველობა

სააგენტო ვალდებულია განახორციელოს ყველა უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორზე ზედამხედველობა. სააგენტოს პილოტ-ინსპექტორი ზედამხედველობას ახორციელებს სააგენტოს ვებ-გვერდზე გამოქვეყნებული სიის მიხედვით. აღნიშნულ სია მოიცავს ყველა დანიშნულ უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორს, სხ-ს კლასისა და ტიპის მიხედვით. ამავე სიაში ასევე მითითებულია უფლებამოსილების მოქმედების ვადები, რისი მეშვეობითაც სააგენტოს პილოტ-ინსპექტორი ახორციელებს ვადების მონიტორინგს და შესაბამის საზედამხედველო საქმიანობას.

ზედამხედველობის პროცესში სააგენტოს პილოტ-ინსპექტორი უნდა დარწმუნდეს, რომ:

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	13. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის ოსტატობის ვადის გაგრძელების პროცედურა	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	26/80

- ა) უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის ოსტატობის ვადის ამოწურვამდე გავლილი ჰქონდეს გაცნობითი ხასიათის ინსტრუქტაჟი, რომელსაც უზრუნველყოფს სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსპექტორი.
- ბ) უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის (TRE/SFE) ოსტატობის ვადის ყოველი 12 თვის პერიოდში ჩატარებული ჰქონდეს არანაკლებ 2 შემოწმება.
- გ) TRE-ის შემთხვევაში ოსტატობის ვადის ბოლო წელს განვლილი უნდა ჰქონდეს საკვალიფიკაციო შემოწმება და კომპეტენციის შეფასება, ხოლო SFE-ის შემთხვევაში მხოლოდ კომპეტენციის.
- დ) უფროსმა პილოტ-ინსტრუქტორმა გაიარა ყოველწლიური ოსტატობის დამადასტურებელი შეფასება საწაფზე ან საჰაერო ხომალდზე;
- ე) ყველა უფროსმა პილოტ-ინსტრუქტორმა ჩაატარა შესაბამისი რაოდენობის შეფასებები და 3 წლის პერიოდში ერთხელ მაინც იქნა შემოწმებული სააგენტოს ინსპექტორის მიერ ან უფლებამოსილი უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის მიერ ამ სახელმძღვანელოს კითხვარი FSD 05-11 ის შესაბამისად;

12.6. სხვა სახელმწიფოს /გამომცდელის/ საწაფის გამომცდელის განაცხადის განხილვა/შეფასება/დადასტურების პროცესის წარმართვა.

1. სააგენტოს მიერ გაცემული პილოტის მოწმობის მფლობელს უფლება აქვს გაიაროს უნარების ან საკვალიფიკაციო შემოწმება სხვა სახელმწიფოს უფლებამოსილი ორგანოს მიერ გაცემული პილოტის მოწმობის მფლობელთან, რომელსაც ასევე აქვს პილოტის უნარების ან საკვალიფიკაციო შემოწმების ჩატარების უფლება და აღიარებულია სააგენტოს მიერ, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შემოწმება ხორციელდება სააგენტოს მიერ აღიარებულ სდ-ში.
სხვა სახელმწიფოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის (გამომცდელს) უფლება აქვს ჩაუტაროს სააგენტოს მიერ გაცემული პილოტის მოწმობის მფლობელს უნარების ან საკვალიფიკაციო შემოწმება, თუ განაცხადს წარუდგენს სააგენტოს ავიასპეციალისტთა სერტიფიცირების წესის მე-8 დანართის შესაბამისად შემდეგ ელ-ფოსტაზე : flightstandards@gcaa.ge
2. სხვა სახელმწიფოს მიერ გაცემული უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორი (გამომცდელი) ვალდებულია გაეცნოს სააგენტოს მიერ დადგენილ საკვალიფიკაციო ან უნარების შემოწმების ჩატარების პროცედურებს.
3. საკვალიფიკაციო და უნარების შემოწმების პროცედურები გამოქვეყნებულია სააგენტოს ელექტრონულ ვებ-გვერდზე www.gcaa.ge.
4. პერსონალის ლიცენზირების სპეციალისტი “PEL,, სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორთან ერთად განიხილავს წარმოდგენილ საბუთებს, რომელიც გამოგზავნილი უნდა იყოს შემდეგ ელ-ფოსტაზე: flightstandards@gcaa.ge და დადებითი გადაწყვეტილების შემთხვევაში, ელექტრონული ფოსტის საშუალებით აცნობებს განმცხადებელს შემოწმების უფლების აღიარების შესახებ.

13. უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის ოსტატობის ვადის გაგრძელების პროცედურა

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	27/80

საჰაერო ხომალდის ექსპლუატანტმა უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორობის ოსტატობის (TRE/SFE) ვადის გაგრძელებისთვის სააგენტოს უნდა მიმართოს წერილობითი მოთხოვნით, რომელსაც თან უნდა დაერთოს „ავისპეციალისტების სერტიფიცირების წესის“ 41-ე მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული დოკუმენტები. აღნიშნული დოკუმენტების წესთან შესაბამისობის შემოწმებას ახორციელებენ სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსპექტორი და პერსონალის ლიცენზირების „PEL“ სპეციალისტი FSD 05-25 უფროსი პილოტ ინსტრუქტორის კვალიფიკაციის გაგრძელების კითხვარის მეშვეობით.

რაც შეეხება საწაფის უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის (SFE) ოსტატობის ვადის გაგრძელებას, საჰაერო ხომალდის ექსპლუატანტმა ვადის გაგრძელებისთვის სააგენტოს უნდა მიმართოს წერილობითი მოთხოვნით, რომელსაც თან უნდა დაერთოს „ავისპეციალისტების სერტიფიცირების წესის“ 41-ე მუხლის მე-6 პუნქტით განსაზღვრული დოკუმენტაცია. აღნიშნული დოკუმენტების წესთან შესაბამისობის შემოწმებას ახორციელებენ სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსპექტორი და პერსონალის ლიცენზირების „PEL“ სპეციალისტი FSD 05-23 საწაფის პილოტ ინსტრუქტორის კვალიფიკაციის გაგრძელების კითხვარის მეშვეობით. ოსტატობის ვადის გაგრძელების განაცხადის განხილვის ადმინისტრაციული პროცესი ხორციელდება ამავე პროცედურის 12.2-ე („სააგენტოს ვალდებულებები“) და 12.3-3 („ადმინისტრაციული პროცედურების“) იდენტურად.

14. დანართები

- FSD 05-11 გამომცდელის კომპეტენციის შეფასების ფორმა
- FSD 05-19 საწაფის პილოტ-ინსტრუქტორის უფლებამოსილების მინიჭებისთვის წარმოდგენილი საჭირო საბუთების შემოწმების კითხვარი
- FSD 05-20 უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის უფლებამოსილების მინიჭებისთვის წარმოდგენილი საჭირო საბუთების შემოწმების კითხვარი
- FSD 05-23 საწაფის პილოტ-ინსტრუქტორის
- უფლებამოსილების გაგრძელებისთვის წარმოდგენილი საჭირო საბუთების შემოწმების კითხვარი
- FSD 05-25 უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის უფლებამოსილების გაგრძელებისთვის წარმოდგენილი საჭირო საბუთების შემოწმების კითხვარი
- FSD 06-4 გაცნობითი ხასიათის ინსტრუქტაჟის ფორმა.

14.1. სხვა ქვეყნის უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორების ინსტრუქტაჟი

1. Introduction

The Regulations

Order no.150 of the Director of the LEPL - Civil Aviation Agency dated 30 August, 2012 on the Approval of the “Aviation Personnel Certification Rule”.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	28/80

1.1.1 Article 12 (23/24) – ‘Foreign Examiners’:

Holders of an examiner certificate shall not conduct skill tests, proficiency checks or assessments of competence of an applicant for which the competent authority is GCAA, unless they have reviewed procedures from the GCAA on the national administrative procedures, requirements for protection of personal data, liability, accident insurance and fees.

2. Purpose of this notice

All examiners must ensure that they are familiar with the national administrative procedures, laws, regulations and requirements of Georgia.

3. Contact details

Before conduction skill tests, proficiency checks or assessments of competence examiners shall send the notification details by email to flightstandards@gcaa.ge in accordance with appendix 1 of this Chapter. Examiner is not allowed to conduct skill tests, proficiency checks or assessments of competence, until they will get confirmation from GCAA to conduct required check. Examiner will get confirmation via Email.

2. National Administrative Procedures

2.1 Conduct of skill tests

Before conducting the skill test the examiner must ensure that the applicant has completed all the training required by regulations.

An examiner can not conduct a skill test for the issue of a license, rating or certificate for the holder of or an applicant for a Georgian license, unless he/she is familiar with the national administrative procedures, laws, regulations of GCAA.

2.2. Issue, Revalidation and renewal of National Examiner Certificates

All assessments of competence for the issue, revalidation and renewal of an examiner certificate can only be conducted by a GCAA inspector or foreign examiner if approved by GCAA.

2.3 Revalidation of ratings

Examiners may conduct a proficiency check for the revalidation of a rating once they are familiar with the national administrative procedures, laws, regulations of GCAA. Examiner may endorse the new validity date of the rating in the license.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	29/80

2.4 Renewal of ratings

Examiners may conduct a proficiency check for the renewal of a rating once they are familiar with the national administrative procedures, laws, regulations of GCAA. Examiner may not endorse the renewal of the rating in a pilot's license, if the license is lapsed.

2.5 Oversight of Examiners

GCAA reserves the right to observe any skill test, proficiency check conducted on the holder of or an applicant for a Georgian license or rating;

GCAA may include in its oversight program examiners not certified by GCAA, who conduct skill tests, proficiency checks to monitor their conduct and performance.

2.6 Conduct of the test, proficiency check or assessment of competence

a) When conducting skill tests, proficiency checks and assessments of competence, examiners shall:

- (1) Ensure that communication with the applicant can be established without language barriers;
- (b) After completion of the skill test or proficiency check, the examiner shall:
  - (1) Inform the applicant of the result of the test. In the event of a partial pass or fail, the examiner shall inform the applicant that he/she may not exercise the privileges of the rating until a full pass has been obtained. The examiner shall detail any further training requirement and explain the applicant's right of appeal;
  - (2) In the event of a pass in a proficiency check for revalidation and renewal endorse the applicant's license with the new expiry date as it is explained in 2.3 and 2.4.
  - (3) Provide the applicant with a signed report of the skill test or proficiency check.

2.7 Resolution of disputes

Examiners must brief the holder of or an applicant for a Georgian license or rating on the procedures of GCAA for investigating any complaint about the conduct of the test.

An applicant who wishes to dispute the conduct of the skill test, proficiency check may refer the case in writing in the following sequence, to:

- 1) The ATO where the event took place;
- 2) The NAA which issued the examiner certificate to review the case;
- 3) GCAA, if the candidate wishes to request GCAA to intervene.

If the complaint is brought to the attention of GCAA, regarding the conduct of a skill test,

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	30/80

proficiency check conducted by an examiner not certified by GCAA, then GCAA shall refer the complaint to the competent authority which issued the examiner certificate.

3. Protection of Personal data

The flight test form and any other personal information may only be passed on to the GCAA, the non- Georgian examiner's own Authority as required, and to the pilot's employer.

No information may be passed on to others.

Examiners shall maintain records for 5 years with details of all skill tests, proficiency checks and assessment of competence performed and of their results.

Upon request by the competent authority responsible for the examiner certificate, or the applicant's license, examiners shall submit all records and reports, and any information as required for oversight purposes.

4. Examiner Liability and Insurance

Examiners act as individual persons and are personally liable for their actions or omissions. Examiners are not contracted by GCAA and are not employed by GCAA.

An examiner must not conduct a test, check or assessment of competence unless he satisfies the full requirements of the "Aviation Personnel Certification Rule" and has the required authorization from his competent authority and from GCAA.

An examiner has to comply with the procedures required by the "Aviation Personnel Certification Rule".

An examiner must exercise standard professional skill, care and proper conduct as expected of an examiner. An examiner who does not exercise these or is negligent as examiner or as pilot in command is personally liable in case of an accident for loss or injury.

An examiner who does not exercise professional skill, care or proper conduct is personally liable for any loss the applicant may suffer.

GCAA does not provide any accident insurance during the test or check. This is the responsibility of the examiner.

Examiners are advised to take professional advice on insurance to cover their activities; including insurance against any involvement in a flight, test or instruction, which might lead to an accident resulting in death, injury or loss and the resulting claim for damages.

5. Fees

The fee will be that agreed between the examiner and the applicant.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	31/80

6. Questions

Any questions from examiners on this briefing should be sent by email for the attention of the Flight standards Certification and Inspection Department examiner@gcaa.ge.

14.2. Appendix 4 (part 1)

მრავალპილოტიანი თვითმფრინავებისა და ერთპილოტიანი მაღალეფექტური კომპლექსური თვითმფრინავების უნარების/საკვალიფიკაციო შემოწმების ფორმა MULTI-PILOT AEROPLANES AND SINGLE-PILOT HIGH- PERFORMANCE COMPLEX AEROPLANES Skill test/Proficiency check Form.

განმცხადებლის გვარი: Applicant's last name(s):		საჰაერო ხომალდის ტიპი: Aircraft Type:	SE-SP: A ☐	ME-SP: A ☐
განმცხადებლის სახელი: Applicant's first name(s):			SE-MP: A ☐	ME-MP: A ☐
			ესპლუატაცია: Operations:	SP ☐
მოწმობის ტიპი: Type of licence held:		კითხვარი: Checklist:	სასწავლო დოკუმენტები/ Training record ☐	ტიპის რეიტინგი/Type rating: ☐
მოწმობის ნომერი: Licence number:			უნარების შემოწმება: Skill test: ☐	
გამცემის სახელმწიფო: State of licence issue:			სახელსაწყო ფრენა/ Instrument rating: ☐	
სამედიცინო სერტიფიკატი(კლასი): Medical No.:	მოქმედების ვადა: Validity:		საკვალიფიკაციო შემოწმება Proficiency check: ☐	
საცხოვრებელი მისამართი/ Home Address:				
ტელეფონი:სახლის/მობილურის/Contact information:			ელექტრონული მისამართი/Email address:	
საერთო ნაფრენი: Total flight time:		საერთო ნაფრენი უკანასკნელი 12 თვის განმავლობაში სთ: Flight time within last 12 month:		
		სექტორი: Sector:		
განმცხადებლის ხელმოწერა: Signature of applicant:				

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	32/80

1. სხ-ის ტიპზე თეორიული სწავლების პერიოდი/ Theoretical training for the issue of a type rating performed during period:			
დან/from:	მდე/to:	მდებარეობა/AT:	
ნიშანი(მინიმალური ნიშანი 75%): Mark obtained: (Pass mark $\geq$ 75%)		მოწმობის დასახელება და ნომერი: Type and number of licence:	
სდ უფროსის სახელი გვარი: Name Surname of HT:		სდ-ს უფროსის ხელმოწერა/Signature of HT:	
2. საწაფზე სწავლება/FSTD:			
საწაფი(საჰაერო ხომალდის ტიპი): FSTD (aircraft type):	3 ან მეტი ღერძი:დიახ არა Three or more axes:Yes No	მომზადებულია: Ready for service and used:	
FSTD მწარმოებელი: FSTD manufacturer:	მოძრაობის სისტემა: Motion or system:	თვალსაჩინოებები: დიახ არა Visual aid: Yes No	
FSTD ექსპლუატანტი: FSTD operator:	დონე: Level:	FSTD ID კოდი: FSTD ID code:	
მომზადების დრო / პილოტირება: Total training time / at the controls:	Instrument approaches at aerodromes to a decision altitude or height of:		
ადგილმდებარეობა,თარიღი: Location, date and time:	ინსტრუქტორის მოწმობის ტიპი და ნომერი: Type and number of licence of instructor:		
სხ-ის ტიპზე წვრთნის/ოსტატობის ინსტრუქტორი Type rating instructor			
ინსტრუქტორის ხელმოწერა: Signature of instructor:		სახელი, გვარი გარკვევით: Name(s) in capital letters:	
3. საფრენოსნო წვრთნა/ Flight training:			
წვრთნა ჩატარდა: სხ-ზე/ in the aircraft საწაფზე/(ZFTT) in the FSTD (for ZFTT)			
საჰაერო ხომალდის ტიპი : Type of aircraft:	რეგისტრაცია: Registration:	საფრენოსნო დრო: Flight time at the controls:	
აფრენა: Take-offs:	დაფრენა: Landings:	საწვრთნელი აეროდრომები ან ქალაქები (აფრენა,მიდგომა,დაფრენა): Training aerodromes or sites (take-offs, approaches and landings):	
აფრენის დრო: Take-off time:		დაფრენის დრო: Landing time:	
ადგილმდებარეობა და თარიღი: Location and date:		ინსტრუქტორის მოწმობის დასახელება და ნომერი: Type and number of licence held of instructor:	
სხ-ის ტიპზე წვრთნის/ოსტატობის ინსტრუქტორი: Type rating instructor:			
ინსტრუქტორის ხელმოწერა: Signature of instructor:		სახელი,გვარი გარკვევით: Name(s) in capital letters:	
4. უნარების შემოწმება,საკვალიფიკაციო შემოწმება/Skill test, Proficiency Check:			
უნარების შემოწმება/ Skill test:		საკვალიფიკაციო შემოწმება Proficiency check:	
შემოწმებულია/ Checked in:	სხ/Aircraft	სხ-ს რეგისტრაცია: aircraft registration:	ტიპი: Type:
	საწაფი FSTD:	TR რეგისტრაცია: SIM registration:	დონე: Level:
აეროდრომი ან ქალაქი: Aerodrome or site:		ფრენის საერთო დრო: Total flight time:	

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	33/80

აფრენის დრო: Take-off time:	დაფრენის დრო: Landing time:
ვერ ჩააბარა Fail	მოვალეობები: PIC Cop Duties:
წარუმატებლობის მიზეზები: Reason(s) why, if failed:	
ადგილმდებარეობა და თარიღი: Location and date:	გამომცდელის მოწმობის ნომერი : Examiner's certificate number (if applicable):
მოწმობის დასახელება და ნომერი: Type and number of licence:	სახელი, გვარი გარკვევით: Name(s) in capital letters:
გამომცდელის ხელმოწერა: Signature of examiner:	

მუხლი 1. ძირითადი დებულებები

1. უნარების შემოწმებაზე გამსვლელ აპლიკანტს მომზადება უნდა ქონდეს გავლილი კლასისა და ტიპის საჰაერო ხომალდზე, რომლის გამოყენებაც მოხდება შემოწმებისას.
2. ორი მცდელობით შემოწმების ყველა ნაწილის ვერ ჩაბარების შემთხვევაში საჭირო იქნება დამატებითი მომზადება/წვრთნა.
3. უნარების შემოწმების ჩაბარების მცდელობები რაოდენობაში შეზღუდული არ არის.

მუხლი 2. უნარების და საკვალიფიკაციო შემოწმების შინაარსი

1. თუ სხვაგვარად არ არის განსაზღვრული მწარმოებლის დადგენილი ექსპლოატაციისთვის ვარგისიანობის მონაცემებით, საფრენოსნო სწავლების სილაბუსი უნდა შეესაბამებოდეს წინამდებარე დანართს. მწარმოებლის მიერ დადგენილი ექსპლოატაციისთვის ვარგისიანობის მონაცემების თანახმად სილაბუსის შემცირება შესაძლებელია მოხდეს იმ შემთხვევაში თუ კრედიტის გაცემა ხდება მსგავს საჰაერო ხომალდის სახეობებზე არსებული გამოცდილებისთვის.
2. გარდა ავიაკომპანიის სატრანსპორტო პილოტის მოწმობის გასაცემად ჩატარებული უნარების შემოწმების შემთხვევისა, როცა მწარმოებლის მიერ დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად კონკრეტული სახეობისთვის დადგენილი ექსპლოატაციისთვის ვარგისიანობის მონაცემები ამგვარად განსაზღვრავს, კრედიტი შეიძლება გაიცეს უნარების შემოწმების ისეთ კომპონენტებზე, რომლებიც საერთოა სხვა ტიპის ან ვარიანტების საჰაერო ხომალდზე და რომლებზეც პილოტი უკვე კვალიფიცირებულია.

მუხლი 3. შემოწმების ჩატარება

1. უფროს პილოტ ინსტრუქტორს შეუძლია არჩევანი გააკეთოს უნარების შემოწმების ან საკვალიფიკაციო შემოწმების ჩატარების სხვადასხვა სცენარებს შორის, რომლებიც სააგენტოს მიერ შემუშავებულ და დამტკიცებულ შესაბამის ოპერაციებს მოიცავენ. ამ წესის შესაბამისად, გამოყენებული უნდა იყოს სრულპილოტაჟიანი საწაფები და სხვა დანადგარები, თუ ხელმისაწვდომია.
2. უნარების შემოწმების დროს უფროსი პილოტ ინსტრუქტორი ადასტურებს რომ კლასის ან ტიპის ოსტატობის მფობელი ინარჩუნებს თეორიული ცოდნის სათანადო დონეს.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	34/80

3. თუ აპლიკანტის ინიციატივით მოხდება უნარების შემოწმების შეწყვეტა ისეთი მიზეზებით, რომლებსაც უფროსი პილოტ ინსტრუქტორი არ მიიჩნევს ადექვატურად, მაშინ აპლიკანტი ვალდებული იქნება მთლიანად ხელახლა ჩააბაროს უნარების შემოწმება. თუ გამოცდის შეწყვეტის მიზეზები უფროსი პილოტ ინსტრუქტორი მიერ ადექვატურად ჩაითვლება, მაშინ შემდგომი ფრენის დროს მოხდება მხოლოდ იმ ნაწილებში შემოწმება, რომლის დასრულებაც ვერ მოხერხდა წინა მცდელობისას.

4. უფროსი პილოტის ინსტრუქტორი გადაწყვეტილებით აპლიკანტს შესაძლოა მოუხდეს გამოცდის ნებისმიერი მანევრის ან პროცედურის კიდევ ერთხელ, განმეორებით შესრულება. უფროსი პილოტ ინსტრუქტორს შეუძლია გამოცდა შეწყვიტოს მსველელობის ნებისმიერ ეტაპზე, თუკი ჩაითვლება რომ აპლიკანტის მიერ ნაჩვენები საფრენოსნო უნარები მთელი გამოცდის თავიდან ჩაბარებას საჭიროებს.

5. აპლიკანტი საჰაერო ხომალდის ფრენას ახორციელებს პოზიციიდან, სადაც მეთაურის ან მეორე პილოტის ფუნქციების, სიტუაციის შესაბამისად, შესრულებაა შესაძლებელი და გამოცდას აბარებს ისე, რომ თითქოს ეკიპაჟის სხვა წევრები იქ არ იმყოფებიან, იმ შემთხვევაში როცა გამოცდა/შემოწმება ტარდება ერთპილოტიანი პირობების გათვალისწინებით. ფრენაზე პასუხისმგებლობის განაწილება ხდება ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად.

6. გამოცდაზე წინა საფრენოსნო მომზადების დროს აპლიკანტმა უნდა განსაზღვროს სიმძლავრის პარამეტრები და სიჩქარეები. აპლიკანტმა უფროსი პილოტ ინსტრუქტორს უნდა უჩვენოს შესრულებული საკონტროლო შემოწმებები და მოვალეობები, მათ შორის რადიოტექნიკური კომპლექსის იდენტიფიცირება. საკონტროლო შემოწმებები უნდა იქნას განხორციელებული ავტორიზებული საკონტროლო სიის მიხედვით, რომელიც გამიზნულია იმ საჰაერო ხომალდისათვის, რომელზეც ხორციელდება გამოცდის ჩატარება და MCC კონცეფციით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. აფრენის, შესვლის/მიახლოებისა და დაშვების შესრულების მონაცემების გამოთვლა მოხდება აპლიკანტის მიერ გამოყენებული საჰაერო ხომალდის შესახებ ექსპლუატაციის სახელმძღვანელოსა ან საფრენოსნო სახელმძღვანელოსთან შესაბამისად. გადაწყვეტილების მიღების სიმაღლეს/ალტიტუდას, დაშვების მინიმალურ სიმაღლეებს/ალტიტუდებსა და არასწორი შესვლის/მიახლოების წერტილს განსაზღვრავს აპლიკანტი უფროსი პილოტ ინსტრუქტორთან შეთანხმებით.

7. უფროსი პილოტ ინსტრუქტორი არ იღებს მონაწილეობას საჰაერო ხომალდის მართვაში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ჩარევა აუცილებელი ხდება უსაფრთხოების ინტერესებიდან გამომდინარე ან საჰაერო მიმოსვლაში არასასურველი დაბრკოლების თავიდან აცილების მიზნით.

მუხლი 4. განსაკუთრებული მოთხოვნები უნარების და საკვალიფიკაციო შემოწმება მრავალპილოტიანი საჰაერო ხომალდის სახეობის ოსტატობის, ერთპილოტიანი თვითმფრინავის მრავალპილოტიან პირობებში მართვის ოსტატობის ან ავიაკომპანიის სატრანსპორტო პილოტის მოწმობის გაცემისას.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	35/80

1. მრავალპილოტიანი საჰაერო ხომალდისათვის ან ერთპილოტიანი თვითმფრინავისათვის უნარების შემოწმება უნდა ჩატარდეს მრავალეკიპაჟიან გარემოში. მეორე აპლიკანტი ან ტიპის ოსტატობის მქონე კვალიფიციური პილოტი შეიძლება მოქმედებდეს მეორე პილოტის სტატუსით. თუ შემოწმებისას გამოიყენება საჰაერო ხომალდი, მაშინ მეორე პილოტი უნდა იყოს უფროსი პილოტ ინსტრუქტორი ან ინსტრუქტორი.

2. აპლიკანტი მართავს PF-ის სტატუსით უნარების შემოწმების ყველა ნაწილში, გარდა ავარიულ და საგანგებო სიტუაციის მოქმედებებისა, რომელიც შესაძლებელია შესრულდეს PF ან PNF-ის სტატუსით. აპლიკანტმა, რომელიც პირველად იღებს მრავალპილოტიანი საჰაერო ხომალდის ტიპი ოსტატობას ან ავიაკომპანიის სატრანსპორტო პილოტის მოწმობას, ასევე უნდა წარმოაჩინოს PNF-ის სტატუსით მოქმედების უნარი. აპლიკანტს უნარების შემოწმებისას შეუძლია ამოირჩიოს მარცხენა ან მარჯვენა სავარძელი თუ გამოცდის ყველა კომპონენტის შესრულება შესაძლებელი იქნება ამ არჩეული ადგილიდან.

3. ავიაკომპანიის სატრანსპორტო პილოტის მოწმობის მიღებისას ან მეორე-პილოტის მეთაურად გახდომისას, უფროსმა პილოტ ინსტრუქტორმა, იმისდა მიუხედავად აპლიკანტი PF-ის სტატუსით მოქმედებს თუ PNF-ის სტატუსით, განსაკუთრებით უნდა შეამოწმოს:

ა) ეკიპაჟის თანამშრომლობის მენეჯმენტი;

ბ) საჰაერო ხომალდის მართვის ზოგადი დათვალიერების/მიმოხილვის განხორციელება შესაბამისი ზედამხედველობის მიერ; და

გ) პრიორიტეტების განსაზღვრა და გადაწყვეტილებების მიღება უსაფრთხოების ასპექტებთან და შესაბამის წესებთან და ნორმებთან შესაბამისობაში, მართვის სიტუაციიდან გამომდინარე, მათ შორის საგანგებო სიტუაციის დროსაც.

4. შემოწმება უნდა ჩატარდეს სახელსაწყო ფრენის წესების შესაბამისად, თუ მოიცავს სახელსაწყო ოსტატობას (IR), და რამდენადაც შესაძლებელია უნდა ჩატარდეს კომერციული საჰაერო ტრანსპორტის იმიტირებულ გარემოში. ყველაზე მნიშვნელოვანი ელემენტი, რისი შემოწმებაც უნდა მოხდეს, არის რუტინული საინსტრუქტაჟო მასალიდან ფრენის დაგეგმვისა და შესრულების უნარი.

მუხლი 5. განსაკუთრებული მოთხოვნები თვითმფრინავის კატეგორიისთვის

1. ერთპილოტიანი თვითმფრინავების შემთხვევაში, გარდა ერთპილოტიანი მაღალეფექტური კომპლექსური თვითმფრინავებისა, აპლიკანტმა უნარების შემოწმების ან საკვალიფიკაციო შემოწმების ყველა ნაწილი უნდა ჩააბაროს წარმატებით. ნაწილის რომელიმე კომპონენტში ჩაჭრა ნიშნავს მთლიანად ნაწილში ჩაჭრას. ერთზე მეტ ნაწილში ჩაჭრის შემთხვევაში აპლიკანტმა მთლიანად თავიდან უნდა ჩააბაროს უნარების თუ საკვალიფიკაციო შემოწმება. თუ აპლიკანტი ჩაიჭრება მხოლოდ ერთ ნაწილში, იგი განმეორებით ჩააბარებს მხოლოდ ამ კონკრეტულ ნაწილს. უნარების ან საკვალიფიკაციო შემოწმების განმეორებით ჩაბარების დროს, რომელიმე ნაწილში ჩაჭრის შემთხვევაში, მათ შორის იმ ნაწილებშიც, რომლებიც წინა მცდელობაზე წარმატებით იქნა გადალახული, აპლიკანტი ვალდებული იქნება ხელახლა ჩააბაროს მთლიანი უნარების თუ საკვალიფიკაციო შემოწმება. ერთპილოტიანი მრავალპილოტიანი თვითმფრინავებისთვის,

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	36/80

შესაბამისი უნარების თუ საკვალიფიკაციო შემოწმების ნაწილი 6-ის წარმატებით ჩაბარება, რომელიც ასიმეტრულ ფრენას ეხება, არის სავალდებულო.

2. მრავალპილოტიანი და ერთპილოტიანი მაღალეფექტური კომპლექსური თვითმფრინავების შემთხვევაში, აპლიკანტმა წარმატებით უნდა ჩააბაროს უნარების თუ საკვალიფიკაციო შემოწმების ყველა ნაწილი. ხუთზე მეტ კომპონენტში ჩაჭრის შემთხვევაში აპლიკანტმა მთლიანი უნარების თუ საკვალიფიკაციო შემოწმება უნდა ჩააბაროს თავიდან. აპლიკანტების მიერ ხუთ ან ნაკლებ კომპონენტში ჩაჭრის შემთხვევაში, ხელახლა ჩააბარებენ მოლოდ იმ კონკრეტულ კომპონენტებს, რომლებშიც ჩაიჭრენ. უნარების თუ საკვალიფიკაციო შემოწმების განმეორებით ჩაბარების დროს, რომელიმე კომპონენტში ჩაჭრის შემთხვევაში, მათ შორის ისეთებში, რომლებიც წინა მცდელობაზე წარმატებით იქნა გადალახული, აპლიკანტი ვალდებული იქნება ხელახლა ჩააბაროს მთლიანი უნარების თუ საკვალიფიკაციო შემოწმება. ნაწილი 6 არ წარმოადგენს ავიაკომპანიის სატრანსპორტო პილოტის მოწმობის მისაღებად საჭირო უნარების შემოწმების ნაწილს. თუ აპლიკანტი ჩაიჭრება ან საერთოდ არ ჩააბარებს ნაწილ 6-ს, მაშინ ტიპის ოსტატობის გაცემა მოხდება CAT II ან CAT III პრივილეგიების (უფლებების) გარეშე. ტიპზე ოსტატობის უფლებების CAT II ან CAT III-მდე გაფართოებისათვის, აპლიკანტმა წარმატებით უნდა ჩააბაროს ნაწილი 6 შესაბამისი სახეობის საჰაერო ხომალდზე ან სრულპილოტაჟიან საწაფზე.

მუხლი 6. დასაშვები ნორმიდან გადახრა

1. აპლიკანტმა უნდა წარმოაჩინოს უნარი:

- მართოს თვითმფრინავი მისი შესაძლებლობების ფარგლებში;
- შეასრულოს ყველა მანევრი სიზუსტით და დაუბრკოლებლად;
- გამოიყენოს საღი აზროვნება და საფრენოსნო ოსტატობა;
- გამოიყენოს აერონავიგაციული ცოდნა;
- ყოველთვის შეძლოს კონტროლი შეინარჩუნოს თვითმფრინავზე იმგვარად რომ ყოველთვის გარანტირებული იყოს მოქმედების ან მანევრის წარმატებულად დასრულება; ვ) იცოდეს და იყენებდეს ეკიპაჟის მოქმედების კოორდინაციისა და შრომის უუნარობის შესახებ პროცედურებს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში; და
- დაამყაროს ეფექტური კომუნიკაცია ეკიპაჟის სხვა წევრებთან, საჭიროებისამებრ.

2. შემდეგი შეზღუდვების გავრცელება და ჩასწორება მოხდება ტურბულენტური პირობებისა და გამოყენებული თვითმფრინავის მართვის თავისებურებებისა და შესრულების გათვალისწინებით.

სიმაღლე

ზოგადად ± 100 ფუტი

გადაწყვეტილების მიღების სიმაღლეზე მეორე წრეზე წასვლის დაწყება $+ 50$ ფუტი/– 0 ფუტი

დაშვების მინიმალური სიმაღლე/ალტიტუდა $+ 50$ ფუტი/– 0 ფუტი

მონიტორინგი (Tracking)

რადიო ხელსაწყოების საშუალებით $\pm 5^\circ$

რადიოლოკაციური სადგურის სიზუსტით შესვლა/მიახლოვება ნახევრად გადახრა, აზიმუტი და ლივლივით/ცურვით დაშვების ტრაექტორია

კურსი/მიმართულება

ყველა მრავის მუშაობის პირობებში $\pm 5^\circ$

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	37/80

იმიტირებული ძრავის გამორთვით/დაზიანებით $\pm 10^\circ$
 სიჩქარე
 ყველა ძრავის მუშაობის პირობებში ± 5 კვანძი
 იმიტირებული ძრავის გამორთვით/დაზიანებით $+ 10$ კვანძი/ $- 5$ კვანძი

მუხლი 7. ერთპილოტიანი თვითმფრინავები, გარდა მაღალეფექტური კომპლექსური თვითმფრინავებისა შემდეგი სიმბოლოები ნიშნავს:

1. P - მომზადებულია მეთაურად (PIC) ან მეორე პილოტად, რომელიც დაფრინავს აქტიური პილოტის (PF) ან არააქტიური პილოტის რანგში (PNF).

X - ამ სავარჯიშოს შესასრულებლად, თუ შესაძლებელია, უნდა იქნას გამოყენებული საფრენოსნო საწაფები, თუ არ არის ამის შესაძლებლობა, სხვა შემთხვევაში უნდა იქნას გამოყენებული თვითმფრინავი, დამოკიდებულია მანევრსა თუ პროცედურაზე.

P# - წვრთნას დამატებით უნდა ახლდეს თვითმფრინავის შემოწმების განხორციელება ზედამხედველობის ქვეშ.

2. პრაქტიკული წვრთნა უნდა ჩატარდეს მინიმუმ ისეთი დონის საწვრთნელ დანადგარზე, რომელზეც ნაჩვენებია (P), ან ნებისმიერ უფრო მაღალი დონის დანადგარზე, რომელზეც ნაჩვენებია ისარი (—>) შემდეგი აბრევიატურები გამოიყენება საწვრთნელი დანადგარების აღსანიშნავად:

A - თვითმფრინავი

FFS - სრულპილოტაჟიანი საწაფი

FTD - საფრენოსნო საწვრთნელი მოწყობილობა (მათ შორის FNPT II - ორძრავიანი კლასის ოსტატობისთვის).

3. 3ბ ნაწილისა და მრავალძრავიანებისთვის ნაწილი 6-ის, ფიფქით მონიშნული ელემენტები(*) სრულდება მხოლოდ სახელსაწყო ფრენის გამოყენებით, იმ შემთხვევებისთვის როცა უნარების ან საკვალიფიკაციო შემოწმება მოიცავს სახელსაწყო ოსტატობის (IR) მოქმედების ვადის გაგრძელებას/აღდგენას. თუ ფიფქით მონიშნული ელემენტების (*) შესრულება უნარების ან საკვალიფიკაციო შემოწმების დროს არ ხდება მხოლოდ სახელსაწყო ფრენის გამოყენებით, და როცა არ დგას სახელსაწყო ოსტატობის უფლებების გაცემის საკითხი, მაშინ ტიპის ან კლასის ოსტატობა შემოიფარგლება მხოლოდ ვიზუალური ფრენის წესებით (VFR).

4. ტიპის ან მრავალძრავიანი კლასის ოსტატობის მოქმედების ვადის ცვლილებისთვის, ნაწილი 3ა უნდა იყოს დასრულებული, გარდა VFR-ისა, სადაც გასული 12 თვის მანძილზე არ შესრულებულა აუცილებელი 10 მარშრუტის სექტორის გამოცდილების მოთხოვნა. თუ ნაწილი 3ბ შესრულებულია, ნაწილი 3ა აღარ არის სავალდებულო.

5. უნარების გამოცდასა თუ საკვალიფიკაციო შემოწმების სვეტში, სადაც ასო 'M' გამოჩნდება, ნიშნავს სავალდებულო სავარჯიშოს ან სავალდებულო არჩევანს, ერთზე მეტი სავარჯიშოს მოცემულობის შემთხვევაში.

Article 1. GENERAL

1. An applicant for a skill test shall have received instruction on the same class or type of aircraft to be used in the test.

2. Failure to achieve a pass in all sections of the test in two attempts will require further training.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	38/80

3. There is no limit to the number of skill tests that may be attempted.

Article 2. CONTENT OF THE TRAINING, SKILL TEST/PROFICIENCY CHECK

4. Unless otherwise determined in the operational suitability data established in accordance with Part-21, the syllabus of flight instruction, the skill test and the proficiency check shall comply with this Appendix. The syllabus, skill test and proficiency check may be reduced to give credit for previous experience on similar aircraft types, as determined in the operational suitability data established in accordance with Part-21.

5. Except in the case of skill tests for the issue of an ATPL, when so defined in the operational suitability data established in accordance with Part-21 for the specific aircraft, credit may be given for skill test items common to other types or variants where the pilot is

Article 3. CONDUCT OF THE TEST/CHECK

6. The examiner may choose between different skill test or proficiency check scenarios containing simulated relevant operations developed and approved by the competent authority. Full flight simulators and other training devices, when available, shall be used, as established in this Part.

7. During the proficiency check, the examiner shall verify that the holder of the class or type rating maintains an adequate level of theoretical knowledge.

8. Should the applicant choose to terminate a skill test for reasons considered inadequate by the examiner, the applicant shall retake the entire skill test. If the test is terminated for reasons considered adequate by the examiner, only those sections not completed shall be tested in a further flight.

9. At the discretion of the examiner, any manoeuvre or procedure of the test may be repeated once by the applicant. The examiner may stop the test at any stage if it is considered that the applicant's demonstration of flying skill requires a complete re-test.

10. An applicant shall be required to fly the aircraft from a position where the PIC or co-pilot functions, as relevant, can be performed and to carry out the test as if there is no other crew member if taking the test/check under single-pilot conditions. Responsibility for the flight shall be allocated in accordance with national regulations.

11. During pre-flight preparation for the test the applicant is required to determine power settings and speeds. The applicant shall indicate to the examiner the checks and duties carried out, including the identification of radio facilities. Checks shall be completed in accordance with the check-list for the aircraft on which the test is being

taken and, if applicable, with the MCC concept. Performance data for take-off, approach and landing shall be calculated by the applicant in compliance with the operations manual or flight manual for the aircraft used. Decision heights/altitude, minimum descent heights/altitudes and missed approach point shall be agreed upon with the examiner.

12. The examiner shall take no part in the operation of the aircraft except where intervention is necessary in the interests of safety or to avoid unacceptable delay to other traffic.

Article 4. SPECIFIC REQUIREMENTS FOR THE SKILL TEST/PROFICIENCY CHECK FOR MULTI-PILOT AIRCRAFT TYPE RATINGS, FOR SINGLE-PILOT AEROPLANE TYPE RATINGS, WHEN OPERATED IN MULTI-PILOT OPERATIONS, FOR MPL AND ATPL

13. The skill test for a multi-pilot aircraft or a single-pilot aeroplane when operated in multi-pilot operations shall be performed in a multi-crew environment. Another applicant or another type rated

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	39/80

qualified pilot may function as second pilot. If an aircraft is used, the second pilot shall be the examiner or an instructor.

14. The applicant shall operate as PF during all sections of the skill test, except for abnormal and emergency procedures, which may be conducted as PF or PNF in accordance with MCC. The applicant for the initial issue of a multi-pilot aircraft type rating or ATPL shall also demonstrate the ability to act as PNF. The applicant may choose either the left hand or the right hand seat for the skill test if all items can be executed from the selected seat.

15. The following matters shall be specifically checked by the examiner for applicants for the ATPL or a type rating for multi-pilot aircraft or for multi-pilot operations in a single-pilot aeroplane extending to the duties of a PIC, irrespective of whether the applicant acts as PF or PNF:

- (a) management of crew cooperation;
- (b) maintaining a general survey of the aircraft operation by appropriate supervision; and
- (c) setting priorities and making decisions in accordance with safety aspects and relevant rules and regulations appropriate to the operational situation, including emergencies.

16. The test/check should be accomplished under IFR, if the IR rating is included, and as far as possible be accomplished in a simulated commercial air transport environment. An essential element to be checked is the ability to plan and conduct the flight from routine briefing material.

17. When the type rating course has included less than 2 hours flight training on the aircraft, the skill test may be conducted in an FFS and may be completed before the flight training on the aircraft. In that case, a certificate of completion of the type rating course including the flight training on the aircraft shall be forwarded to the competent authority before the new type rating is entered in the applicant's licence.

Article 5. SPECIFIC REQUIREMENTS FOR THE AEROPLANE CATEGORY

PASS MARKS

1. In the case of single-pilot aeroplanes, with the exception of for single-pilot high performance complex aeroplanes, the applicant shall pass all sections of the skill test or proficiency check. If any item in a section is failed, that section is failed. Failure in more than one section will require the applicant to take the entire test or check again. Any applicant failing only one section shall take the failed section again. Failure in any section of the re-test or re-check including those sections that have been passed at a previous attempt will require the applicant to take the entire test or check again. For single-pilot multi-engine aeroplanes, section 6 of the relevant test or check, addressing asymmetric flight, shall be passed.

2. In the case of multi-pilot and single-pilot high performance complex aeroplanes, the applicant shall pass all sections of the skill test or proficiency check. Failure of more than 5 items will require the applicant to take the entire test or check again. Any applicant failing 5 or less items shall take the failed items again. Failure in any item on the re-test or re-check including those items that have been passed at a previous attempt will require the applicant to take the entire check or test again. Section 6 is not part of the ATPL skill test. If the applicant only fails or does not take section 6, the type rating will be issued without CAT II or CAT III privileges. To extend the

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	40/80

type rating privileges to CAT II or CAT III, the applicant shall pass the section 6 on the appropriate type of aircraft.

FLIGHT TEST TOLERANCE

3. The applicant shall demonstrate the ability to:

- (a) operate the aeroplane within its limitations;
- (b) complete all manoeuvres with smoothness and accuracy;
- (c) exercise good judgement and airmanship;
- (d) apply aeronautical knowledge;
- (e) maintain control of the aeroplane at all times in such a manner that the successful outcome of a procedure or manoeuvre is always assured;
- (f) understand and apply crew coordination and incapacitation procedures, if applicable; and
- (g) communicate effectively with the other crew members, if applicable.

4. The following limits shall apply, corrected to make allowance for turbulent conditions and the handling qualities and performance of the aeroplane used:

Height

Generally ± 100 feet Starting a go-around at decision height + 50 feet/-0 feet Minimum descent height/altitude + 50 feet/-0 feet

Tracking

on radio aids $\pm 5^\circ$

Precision approach half scale deflection, azimuth and glide path

Heading

all engines operating $\pm 5^\circ$

with simulated engine failure $\pm 10^\circ$

Speed

all engines operating ± 5 knots

with simulated engine failure +10 knots/-5 knots.

Article 6. MULTI-PILOT AEROPLANES AND SINGLE-PILOT HIGH PERFORMANCE COMPLEX AEROPLANES

(a) The following symbols mean:

P= Trained as PIC or Co-pilot and as PF and PNF for the issue of a type rating as applicable.

X= Simulators shall be used for this exercise, if available; otherwise an aircraft shall be used if appropriate for the manoeuvre or procedure.

P#= The training shall be complemented by supervised aeroplane inspection.

(b) The practical training shall be conducted at least at the training equipment level shown as (P), or may be conducted up to any higher equipment level shown by the arrow (----->).

The following abbreviations are used to indicate the training equipment used:

A = Aeroplane

FFS = Full Flight Simulator FTD

= Flight Training Device OTD =

Other Training Devices

(c) The starred items (*) shall be flown solely by reference to instruments. If this condition is not met during the skill test or proficiency check, the type rating will be restricted to VFR only.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	41/80

- (d) Where the letter 'M' appears in the skill test or proficiency check column this will indicate the mandatory exercise.
- (e) An FFS shall be used for practical training and testing if the FFS forms part of an approved type rating course. The following considerations will apply to the approval of the course:
- (i) the qualification of the FFS or a combination of FNPT II MCC and FTD 2 or FTD 2;
  - (ii) the qualifications of the instructors;
  - (iii) the amount of FFS or FNPT II training provided on the course; and
  - (iv) the qualifications and previous experience on similar types of the pilot under training.
- (f) Manoeuvres and procedures shall be conducted in single-pilot role for single-pilot high performance complex aeroplanes in single-pilot operations.
- (g) In the case of single-pilot high performance complex aeroplanes, when a skill test or proficiency check is performed in multi-pilot operations, the type rating shall be restricted to multi-pilot operations. If privileges of single-pilot are sought, the manoeuvres/procedures in 2.5, 3.9.3.4, 4.3, 5.5 and at least one manoeuvre/procedure from section 3.4 have to be completed in addition as single-pilot.

განმცხადებლის სახელი და გვარი:

მრავალპილოტიანი თვითმფრინავები და ერთპილოტიანი მაღალეფექტური კომპლექსური თვითმფრინავები MULTI-PILOT AEROPLANES AND SINGLE- PILOT HIGH- PERFORMANCE COMPLEX AEROPLANES	პრაქტიკული სწავლება PRACTICAL TRAINING					უნარების შემოწმება /საკვალიფიკაციო შემოწმება TYPE RATING SKILL TEST OR PROF.CHECK	
მანევრები/პროცედურები Manoeuvres / Procedures	OTD	FTD	FFS	A	ინსტრუქტორის ხელმოწერა წვრთნის დამთავრებისას Instructor signature when Training Complete	შემოწმება განხორციელდა Checked in: FFS A	უფროსი პილოტი ინსტრუქტორის ინიციალები გამოცდის დასრულებისას/Examine r initials when test completed
ნაწილი 1 - საფრენოსნო მომზადება/ Section 1 - Flight preparation							

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	42/80

1.1. საფრენოსნო მახასიათებლების გამოთვლა/Performance calculation	P						
1.2 თვითმფრინავის გარედან ვიზუალური შემოწმება; თითოეული ნაწილის მდებარეობა და შემოწმების მიზანი/ Aeroplane ext. Visual inspection; Location of each item and purpose of inspection	[P#]			P			
1.3 პილოტის კაბინის შემოწმება/ Cockpit inspection		P	→	→			
1.4 შემოწმების საკონტროლო ბარათის გამოყენება ძრავების ამოქმედებამდე, საწყისი პროცედურები, რადიო და ნავიგაციური დანადგარების შემოწმება. ნავიგაციური და საკომუნიკაციო სიხშირეების შერჩევა და დაყენება / Use of checklist prior to starting engines, starting procedures, radio and navigation equipment check, selection and setting of navigation and communication frequencies.	P	→	→	→		M	
1.5 ხმელეთზე მიმოსვლა საჰაერო მოძრაობის მეთვალყურის ან ინსტრუქტორის მიერ გაცემული ინსტრუქციების შესაბამისად/ Taxiing in compliance with air traffic control or instructions of instructor			P→	→			
1.6 აფრენის წინა შემოწმების ბარათის გამოყენება / Before take-off checks		P→	→	→		M	
ნაწილი 2 - აფრენის პირობები/ Section 2 -Take offs							
2.1 აფრენა სტანდარტულ პირობებში ფრთაუკანების სხვადასხვა კუთხის გამოყენებით , მათ შორის აჩქარებული აფრენა / Normal take offs with different flap settings, including expedited take off			P→	→			
2.2* სახელსაწყო წესით აფრენა; სახელსაწყო წესით ფრენაზე გადასვლა ხორციელდება შასის წინა საყრდენის აწევისას ან მიწიდან მოწვევების თანავე/* Instrument take-off; transition to instrument flight is required during rotation or immediately after becoming airborne			P→	→			
2.3 გვერდითა ქარით აფრენა/ Crosswind take-off			P→	→			
2.4. აფრენა მაქსიმალური ასაფრენი მასით (რეალური ან იმიტირებული მაქსიმალური ასაფრენი მასა) / Take-off at maximum ta-off mass (actual or simulated maximum take-off mass)			P→	→			
2.5 აფრენები ძრავის მტყუნების იმიტაციით/ Take-offs with simulated engine failure:							
2.5.1* V2 -ის მიღწევის თანავე (თვითმფრინავებში, რომლებიც არ არიან სერტიფიცირებული როგორც სატრანსპორტო ან ავიახაზების თვითმფრინავების კატეგორია, ძრავის გამორთვის/დაზიანების იმიტირება არ უნდა მოხდეს მანამ, ვიდრე თვითმფრინავი არ მიაღწევს 500 ფუტის სიმაღლეს ასაფრენი ბილიკის ბოლოდან. თვითმფრინავებში, რომელთაც აფრენის მასასთან და ბარომეტრულ სიმაღლესთან დაკავშირებით იგივე ტექნიკური მახასიათებლები აქვთ, რაც სატრანსპორტო კატეგორიის თვითმფრინავებს, ინსტრუქტორს შეუძლია ძრავის გამორთვის/დაზიანების იმიტაცია მოახდინოს V2 -ის მიღწევიდან მალევე)/* shortly after reaching V2, (In aeroplanes which are not certificated as transport category aeroplanes or commuter category aeroplanes, the engine failure shall not be simulated until reaching a minimum height of 500 ft above runway end. In aeroplanes having the same performance as a transport category aeroplane regarding take-off mass and density altitude, the instructor may simulate the engine failure shortly after reaching V2.)			P→	→			

	დანიშნული საფრენოსნო გამოცდების სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	43/80

2.5.2. * V1-სა და V2-ს შორის/ * between V1 and V2			P	X		M FFS only	
2.6 აფრენის შეწყვეტა სიჩქარის გონივრულ დონეზე V1- ის მიღწევამდე/ Rejected take-off at a reasonable speed before reaching V1			P→	→X		M	

მრავალპილოტიანი თვითმფრინავები და ერთპილოტიანი მაღალეფექტური კომპლექსური თვითმფრინავები MULTI-PILOT AEROPLANES AND SINGLE-PILOT HIGH- PERFORMANCE COMPLEX AEROPLANES	პრაქტიკული სწავლება PRACTICAL TRAINING					უნარების შემოწმება /საკვალიფიკაციო შემოწმება TYPE RATING SKILL TEST OR PROF. CHECK	
	OTD	FTD	FFS	A	ინსტრუქტორის ხელმოწერა წვრთნის დამთავრებისას Instructor signature when Training Complete	შემოწმება განხორციელდა Checked in: FFS A	უფროსი პილოტ ინსტრუქტორის ინიციალები გამოცდის დასრულებისას/Examiner initials when test completed
მანევრები/პროცედურები Manoeuvres / Procedures							
ნაწილი 3 - ფრენის მანევრები და პროცედურები/ Section 3 - Flight Manoeuvres and Procedures							
3.1 მოხვევა სპოილერებით და მათ გარეშე / Turns with and without spoilers			P→	→			
3.2 სხ -ის მართვა კრიტიკული პირობების მიღწევისას(მაქსიმალური მახის რიცხვი)/ Tuck under and Mach buffets after reaching the critical Mach number, and other specific flight characteristics of the airplane (e.g. Dutch Roll)			P→	→X		(სხ არ გამოიყენება ამ სავარჯიშოს შესასრულებლად)	
3.3 საინჟინრო პანელის სისტემებისა და მოწყობილობების ნორმალური ფუნქციონირება/ Normal operation of systems and controls engineer's panel	P→	→	→	→			
3.4 შემდეგი სისტემების სტანდარტული და განსაკუთრებული ექსპლუატაცია/Normal and abnormal operations of following systems:						M	სავალდებულოა მინიმუმ 3 განსაკუთრებული სიტუაციის არჩევა, რომელიც შეირჩევა 3.4.0-დან 3.4.12-ის ჩათვლით A mandatory minimum of 3 abnormal shall be selected from 3.4.0 to 3.4.12 inclusive
3.4.0 ძრავი (თუ საჭიროა საჰაერო ხრახნი)/ Engine (if necessary propeller)	P→	→	→	→			
3.4.1 ჰერმეტიზაცია და ჰაერის კონდიციონირება/ Pressurisation and air-conditioning	P→	→	→	→			
3.4.2 სრული წნევის/სტატიკური წნევის სისტემა/ Pitot/static system	P→	→	→	→			
3.4.3 საწვავის სისტემა/ Fuel system	P→	→	→	→			
3.4.4 ელექტრული სისტემა/ Electrical system	P→	→	→	→			
3.4.5 ჰიდრავლიკური სისტემა/ Hydraulic system	P→	→	→	→			
3.4.6 სხ-ის მართვისა და ტრიმერების სისტემა/ Flight control and Trim-system	P→	→	→	→			
3.4.7 გაყინვისგან დაცვის/გაყინვის საწინააღმდეგო სისტემა/ Anti- and de-icing system, Glare shield heating	P→	→	→	→			
3.4.8 ავტოპილოტი/ავტომატური ფრენის კონტროლის მოწყობილობა (FD)/ Autopilot/Flight director	P→	→	→	→	სავალდებულოა	M (single pilot Only)	

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	44/80

3.4.9 ვარდნის მოახლოების გამაფრთხილებელი სისტემა ან ვარდნის თავიდან აცილების მოწყობილობა და სტაბილურობის გამამდიდრებელი მოწყობილობა/ Stall warning devices or stall avoidance devices, and stability augmentation devices	P→	→	→	→			
3.4.10 მიწასთან მიახლოების გამაფრთხილებელი სისტემა, მეტეო რადარი, რადიო სიმაღლის მზომი, ტრანსპონდერი/ Ground proximity warning system Weather radar, radio altimeter, transponder		P→	→	→			
3.4.11 რადიომოწყობილობები, სანავიგაციო მოწყობილობები, ხელსაწყოები, საფრენოსნო მართვის სისტემა/ Radios, navigation equipment, instruments, flight management system	P→	→	→	→			
3.4.12. შასი და მუხრუჭი/ Landing gear and brake	P→	→	→	→			
3.4.13 ფრთაწინას და ფრთაუკანას სისტემა/ Slat and flap system	P→	→	→	→			
3.4.14 დამხმარე ძალური დანადგარი/ Auxiliary power unit.	P→	→	→	→			
სპეციალურად დატოვებული ცარიელი გრაფა/ Intentionally left blank							

მრავალპილოტიანი თვითმფრინავები და ერთპილოტიანი მაღალეფექტური კომპლექსური თვითმფრინავები MULTI-PILOT AEROPLANES AND SINGLE-PILOT HIGH- PERFORMANCE COMPLEX AEROPLANES	პრაქტიკული სწავლება PRACTICAL TRAINING					უნარების შემოწმება /საკვალიფიკაციო შემოწმება TYPE RATING SKILL TEST OR PROF. CHECK	
მანევრები/პროცედურები Manoeuvres / Procedures	OTD	FTD	FFS	A	ინსტრუქტორის ხელმოწერა წვრთნის დამთავრებისას Instructor signature when Training Complete	შემოწმება განხორციელდა Checked in: FFS A	უფროსი პილოტ ინსტრუქტორის ინიციალები გამოცდის დასრულებისას s/Examiner initials when test completed
3.6 განსაკუთრებული და ავარიული სიტუაციის პროცედურები/ Abnormal and emergency procedures						M	სავალდებულოა მინიმუმ 3 განსაკუთრებული სიტუაციის არჩევა, რომელიც შეირჩევა 3.6.1- დან 3.6.9-ის ჩათვლით პუნქტებიდან mandatory minimum of 3 items shall be selected from 3.6.1 to 3.6.9 inclusive
3.6.1 ხანძარსაწინააღმდეგო სისტემების გამოყენება როგორცაა ძრავის, დამხმარე ძალური დანადგარის, სალონის, სატვირთო საბარგულების, ეკიპაჟის კაბინის, ფრთის და ელექტრობის ხანძარი და შემდეგი ევაკუაცია/ Fire drills e.g. Engine, APU, cabin, cargo compartment, flight deck, wing and electrical fires including evacuation		P→	→	→			
3.6.2 ქმედებები კვამლის აღმოჩენისას და მისი მოცილება/ Smoke control and removal		P→	→	→			

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	45/80

3.6.3 ძრავის გაუმართაობა, გამორთვა და ხელახლა გაშვება უსაფრთხო სიმაღლეზე/ Engine failures, shut-down and restart at a safe height	P→	→	→			
3.6.4 საწვავის ავარიული ჩამოსხმა (იმიტირებული)/Fuel dumping (simulated)	P→	→	→			
3.6.5 ქარცვლა აფრენისას/დაფრენისას/ Wind shear at Take off / landing		P	X		მხოლოდ საწვავზე/FFS only	
3.6.6 კაბინის წნევის იმიტირებული ვარდნა/ ავარიული დაშვება/ Simulated cabin pressure failure / Emergency descent		P→	→			
3.6.7 ეკიპაჟის წევრის შრომის უნარიანობის დაკარგვა/ Incapacitation of flight crew member	P→	→	→			
3.6.8 სხვა ავარიული პროცედურები, შესაბამისი თვითმფრინავის საფრენოსნო სახელმძღვანელოს მიხედვით/ Other emergency procedures as outlined in the appropriate aeroplane Flight Manual	P→	→	→			
3.6.9 ACAS-ის შემთხვევა/ ACAS event	P→	→	→	სხ-ი არ გამოყენება aircraft may not be used for this exercise	მხოლოდ საწვავზე/FFS only	
3.7 მკვეთრი მობრუნებები 45° დაფერდებით, 180°-დან 360°-მდე მარცხნივ და მარჯვნივ/ Steep turns with 45° bank, 180° to 360° left and right	P→	→	→			
3.8 მოახლოებული ვარდნის (stall) ადრეული ამოცნობა და შესაბამისი ზომების მიღება (გამაფრთხილებელი მოწყობილობის ამოქმედებამდე) აფრენის						
3.8.1 ვარდნის სიტუაციიდან ან ვარდნის გამაფრთხილებელი მოწყობილობის ამოქმედების შემდეგ სიტუაციიდან გამოსვლა სიმაღლის აღების,						
3.9 სახელსაწყოო ფრენის პროცედურები/ Instrument flight procedures						
3.9.1* გაფრენისა და დასაფრენად შემოსვლის სქემების და ATC-ის ინტრუქციების დაცვა/ Adherence to departure and arrival routes and ATC instructions	P→	→	→		M	
3.9.2* მოსაცდელ არეში ფრენის პროცედურები/ * Holding procedures	P→	→	→			

მრავალპილოტიანი თვითმფრინავები და ერთპილოტიანი მაღალეფექტური კომპლექსური თვითმფრინავები MULTI-PILOT AEROPLANES AND SINGLE-PILOT HIGH- PERFORMANCE COMPLEX AEROPLANES	პრაქტიკული სწავლება PRACTICAL TRAINING					უნარების შემოწმება /საკვალიფიკაციო შემოწმება TYPE RATING SKILL TEST OR PROF. CHECK	
მანევრები/პროცედურები Manoeuvres / Procedures	OTD	FTD	FFS	A	ინსტრუქტორის ხელმოწერა წვრთნის დამთავრებისას Instructor signature when Training Complete	შემოწმება განხორციელდა Checked in: FFS A	უფროსი პილოტი ინსტრუქტორის ინიციალები გამოცდის დასრულებისას s/Examiner initials when test completed
3.9.3* დასაფრენად ზუსტი შესვლა გადაწყვეტილების მიღების სიმაღლემდე (DH), არანაკლებ 60 მეტრისა (200 ფუტი)/ * Precision approaches down to a decision height (DH) not less than 60 m (200ft):							
3.9.3.1* ხელით მართვა, ავტომატური ფრენის კონტროლის მოწყობილობის გარეშე (FD)/ * manually, without flight director			P→	→		M მხოლოდ უნარების შემოწმებისას skill test only	
3.9.3.2* ხელით მართვა ავტომატური ფრენის კონტროლის მოწყობილობით (FD)/ * manually, with flight director			P→	→			

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	46/80

3.9.3.3* ავტოპილოტით/* with autopilot			P→	→			
3.9.3.4* ხელით მართვა, ერთი ძრავის იმიტირებული გაუმართაობით; ძრავის გამორთვის იმიტირება უნდა მოხდეს დასაფრენად შესვლის საბოლოო ეტაპზე გარე მარკერის (OM)გადაფრენამდე ან მეორე წრეზე წასვლის პროცედურის დროს. თვითმფრინავები . რომლებიც არ არის სერტიფიცირებული როგორც სატრანსპორტო კატეგორიის (JAR/FAR 25) ან სამგზავრო (SFAR 23) თვითმფრინავები, ძრავის იმიტირებული გაუმართაობა და მომდევნო მეორე წრეზე წასვლა უნდა დაიწყოს დასაფრენად არაზუსტი შესვლის პროცედურის დროს, როგორც აღწერილი. 3.9.4.-ში. მეორე წრეზე წასვლა დაიწყება გამოქვეყნებული დაბრკოლებათა აცილების სიმაღლის (OCH/A) მიღწევისას, მაგრამ არაუგვიანეს მინიმალური დაშვების აბსოლუტური/ვარდობითი (MDH/A) სიმაღლემდე რომელიც შეადგენს 500 ფუტს ასაფრენი ბილიკის ზღურბლიდან/ manually, with one engine simulated inoperative; engine failure has to be simulated during final approach before passing the outer marker (OM) until touchdown or through the complete missed approach procedure In aeroplanes which are not certificated as transport category aeroplanes (JAR/FAR 25) or as commuter category aeroplanes (SFAR 23), the approach with simulated engine failure and the ensuing go- around shall be initiated in conjunction with the non-precision approach as described in 3.9.4. The go-around shall be initiated when reaching the published obstacle clearance height (OCH/ A), however not later than reaching a minimum descent height/altitude (MDH/A) of 500 ft above runway threshold elevation. In aeroplanes having the same performance as a transport category aeroplane regarding take- off mass and density altitude, the instructor may simulate the engine failure in accordance with 3.9.3.4			P→	→	M		
3.9.4* დასაფრენად არაზუსტი შესვლის პროცედურა MDH/A-მდე/ Non-precision approach down to the MDH/A			P→	→		M	

მრავალპილოტიანი თვითმფრინავები და ერთპილოტიანი მაღალეფექტური კომპლექსური თვითმფრინავები MULTI-PILOT AEROPLANES AND SINGLE-PILOT HIGH- PERFORMANCE COMPLEX AEROPLANES	პრაქტიკული სწავლება PRACTICAL TRAINING					უნარების შემოწმება /საკვალიფიკაციო შემოწმება TYPE RATING SKILL TEST OR PROF. CHECK	
მანევრები/პროცედურები Manoeuvres / Procedures	OTD	FTD	FFS	A	ინსტრუქტორის ხელმოწერა წვრთნის დამთავრებისას Instructor signature when Training Complete	შემოწმება განხორციელდა Checked in: FFS A	უფროსი პილოტი ინსტრუქტორის ინიციალები გამოცდის დასრულებისას s/Examiner initials when test completed

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	47/80

3.9.5 წრეზე დასაფრენად შესვლის პრობლემა (ა)* მოცემულ აეროდრომზე წრეზე დასაფრენად შესვლის პროცედურა დადგენილ მინიმალურ სიმაღლემდე, შესაბამისად იმიტირებული სახელსაწყო ფრენის პრობლემა რომელსაც მოყვება: (ბ) წრეზე დასაფრენად შესვლა სხვა ადრ-ე რომლის დასაფრენი კურსი განსხვავდება სულ მცირე 90°-ით (ა) პუნქტში გამოყენებული სახელსაწყო დასაფრენად შესვლის ბოლო ეტაპის კურსიდან დადგენილ მინიმალურ სიმაღლემდე. შენიშვნა: თუ (ა)-ს და (ბ)-ს განხორციელება ATC მიზეზების გამო შეუძლებელია, მაშინ სასურველია მოხდეს დაბალი ხილვადობის პრობლემის იმიტირება/ "approach to the authorized minimum circling approach altitude at the aerodrome in question in accordance with the local instrument approach facilities in simulated instrument flight conditions; followed by: circling approach to another runway at least 90° off centerline from final approach used in item a), at the authorized minimum circling approach altitude; Remark: if a) and b) are not possible due to ATC reasons a simulated low visibility pattern may be performed			P→	→			
ნაწილი 4 - მეორე წრეზე წასვლის პროცედურები/ Section 4 - missed approach procedures							
4.1 მეორე წრეზე წასვლა ყველა ძრავის მუშაობის პრობლემაში* გადაწყვეტილების სიმაღლის მიღწევისას სახელსაწყო დაფრენის სისტემის (ILS) გამოყენებით/ Go-around with all engines operating* after an ILS approach on reaching decision height			P→	→			
4.2 სხვა მეორე წრეზე წასვლის პროცედურები/ Other missed approach procedures			P→	→			
4.3* ხელით მართვით განხორციელებული მეორე წრეზე წასვლა სახელსაწყო წესით დასაფრენად შესვლისას, კრიტიკული ძრავის გაუმართაობის იმიტაციით, DH, MDH ან MAPt სიმაღლის მიღწევის შემდეგ/ Manual Go-around with the critical engine simulated inoperative after an instrument approach on reaching DH, MDH or MAPt			P→	→		M	
4.4 შეწყვეტილი დაფრენა ადრ-ს ზღუბლიდან 15 მ (50 ფუტი) სიმაღლიდან და მეორე წრეზე წასვლა/ Rejected landing at 15 m (50 ft) above runway threshold and go-around			P→	→			
ნაწილი 5 - დაფრენები/Section 5 - Landings							
5.1 ნორმალური დაფრენა* სახელსაწყო დაფრენის სისტემის (ILS) გამოყენებით DH სიმაღლის მიღწევისას ვიზუალურ ფრენაზე გადასვლა და დაფრენის განხორციელება/ Normal landings* also after an ILS approach with transition to visual flight on reaching DH			P				
5.2 დაფრენა გაჭედული გა (jammed)ჰორიზონტალური სტაბილიზატორით არასასურველ მდგომარეობაში/ Landing with simulated jammed horizontal stabilizer in any out-of-trim position			P→			ამ სავარჯიშოში შესაძლებელია არ იყოს გამოყენებული საჰაერო ხომალდი/An aircraft may not be used for this exercise	
5.3 გვერდითი ქარით დაფრენა (საჰაერო ხომალზე, თუ პრაქტიკულად ამის განხორციელება შესაძლებელია)/ Cross wind landings (a/c, if practicable)			P→	→			
5.4 დასაფრენად შესვლა და დაფრენა ფრთისწინების და ფრთისუკანების გამოყენების გარეშე , ან ნაწილობრივ გამოშვებულ მდგომარეობით/ Traffic pattern and landing			P→	→			
5.5 დაფრენა კრიტიკული ძრავის იმიტირებული გაუმართაობით/ Landing with critical engine simulated inoperative			P→	→		M	

მრავალპილოტიანი თვითმფრინავები და ერთპილოტიანი მაღალეფექტური კომპლექსური თვითმფრინავები MULTI-PILOT AEROPLANES AND SINGLE-PILOT HIGH- PERFORMANCE COMPLEX AEROPLANES	პრაქტიკული სწავლება PRACTICAL TRAINING	უნარების შემოწმება /საკვალიფიკაციო შემოწმება TYPE RATING SKILL TEST OR PROF. CHECK

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	48/80

მანევრები/პროცედურები Manoeuvres / Procedures	OTD	FTD	FFS	A	ინსტრუქტორის ხელმოწერა წვრთნის დამთავრებისას Instructor signature when Training Complete	შემოწმება განხორციელდა Checked in: FFS A	უფროსი პილოტ ინსტრუქტორის ინიციალები გამოცდის დასრულებისას s/Examiner initials when test completed
5.6 დაფრენა ორი ძრავის გაუმართაობის იმიტაციით: -3 ძრავიანი თვითმფრინავები: ცენტრალური ძრავი და 1 გვერდითი ძრავი, რამდენადაც პრაქტიკულად განხორციელდება AFM-ს შესაბამისად — 4 ძრავიანი თვითმფრინავები: ცალ მხარეს 2 ძრავით/ Landing with two engines simulated inoperative: Aeroplanes with three engines: the centre engine and one outboard engine as far as practicable according to data of the AFM Aeroplanes with four engines: two engines at one side			P	X		M (skill test only)	
ნაწილი 6- დამატებითი დადგენილი მოთხოვნები 60მ (200 ფუტი)-ზე ნაკლები(CAT II/III) მიღების მოთხოვნები/ შემდეგი მანევრები და პროცედურები წარმოადგენს წვრთნის მინიმალურ მოთხოვნებს 60მ-ზე (200 ფუტი) ნაკლები მინიმუმის მინიჭებისთვის/ Section 6- Additional authorisation on a type rating for instrument approaches down to a decision height of less than 60 m (200 ft) (CAT II/III) The following manoeuvres and procedures are the minimum training requirements to permit instrument approaches down to a DH of less than 60 m (200 ft). During the following instrument approaches and missed approach procedures all aeroplane equipment required for type certification of instrument approaches down to a DH of less than 60m (200ft) shall be used.							
6.1* შეწყვეტილი აფრენა მინიმალურ დადგენილი ადზ-ზე ხილვადობის სიშორს(RVR) პირობებში/ * Rejected take-off at minimum authorised RVR			P→	→	შესაძლებელია საპერო ხომალდი არ იქნას გამოყენებული ამ სავარჯიშოსთვის An aircraft may not be used for this exercise	M*	
6.2*ზელსაწყობით დაფრენის სისტემით (ILS) დასაფრენად შესვლები: იმიტირებული სახელსაწყო ფრენის პირობებში ავტომატური ფრენის კონტროლის მოწყობილობის(FD) გამოყენებით დასაფრენად შესვლა შესაბამის სიმაღლეზე (DH). დაცული უნდა იყოს ეკიპაჟის კოორდინაციის სტანდარტული პროცედურები (SOP) (დავლების განაწილება, მოხსენების გაკეთების პროცედურები, ორმხრივი მეთვალყურეობა, ინფორმაციის გაცემა და მხარდაჭერა)// In simulated instrument flight conditions down to the applicable DH using flight guidance system. Standard procedures of crew co-ordination (task sharing, call out procedures, mutual surveillance, information exchange and support) shall be observed			P→	→			
6.3* მეორე წრეზე წასვლა: 6.2 პუნქტში მითითებული დასაფრენად შესვლის შესაბამის სიმაღლეზე (DH) მიღწევისას წვრთნა ასევე უნდა მოიცავდეს მეორე წრეზე წასვლას, რომელიც გამოწვეული იქნება (იმიტირებული) არასაკმარისი RVR-ით, ქარცვლით, სახელსაწყო წესით დასაფრენად შესვლის შეზღუდვების გადამეტებით და (DH) სიმაღლის მიღწევამდე სახმელეთო/საბორტო დანადგარის მწყობრიდან გამოსვლით/after approaches as indicated in 6.2 on reaching DH. The training shall also include a go-around due to (simulated) insufficient RVR, wind shear, aeroplane deviation in excess of approach limits for a successful approach, and ground/airborne equipment failure prior to reaching DH and, go- around with simulated airborne equipment failure			P*↯	↯		M*	

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	50/80

განმცხადებლის ხელმოწერა:
Signature of applicant:

1. სხ-ის ტიპზე თეორიული სწავლების პერიოდი/ Theoretical training for the issue of a type rating performed during period:		
დან/from:	მდე/to:	მდებარეობა/AT:
ნიშანი(მინიმალური ნიშანი 75%): Mark obtained: (Pass mark ≥ 75%)		მოწმობის დასახელება და ნომერი: Type and number of licence:
სდ უფროსის სახელი გვარი: Name Surname of HT:		სდ-ს უფროსის ხელმოწერა/Signature of HT:
2. საწაფზე სწავლება/FSTD:		
საწაფი(საჰაერო ხომალდის ტიპი): FSTD (aircraft type):	3 ან მეტი ღერძი:დიახ არა Three or more axes:Yes No	მომზადებულია: Ready for service and used: -
FSTD მწარმოებელი: FSTD manufacturer:	მომრავი სისტემა: _	თვალსაჩინოებები: დიახ არა
FSTD ექსპლუატანტი: FSTD operator:	დონე: Level:	FSTD ID კოდი: FSTD ID code:
მომზადების დრო / პილოტირება: Total training time / at the controls:	Instrument approaches at aerodromes to a decision altitude or height of:	
ადგილმდებარეობა,თარიღი: Location, date and time:	ინსტრუქტორის მოწმობის ტიპი და ნომერი: Type and number of licence of instructor:	
სხ-ის ტიპზე წვრთნის/ოსტატობის ინსტრუქტორი Type rating instructor		
ინსტრუქტორის ხელმოწერა: Signature of instructor:	სახელი, გვარი გარკვევით: Name(s) in capital letters:	
3. საფრენოსნო წვრთნა/ Flight training:		
წვრთნა ჩატარდა: სხ-ზე/ in the aircraft საწაფზე/(ZFTT) in the FSTD (for ZFTT)		
საჰაერო ხომალდის ტიპი : Type of aircraft:	რეგისტრაცია: Registration:	საფრენოსნო დრო: Flight time at the controls:
აფრენა: Take-offs:	დაფრენა: Landings:	საწვრთნელი აეროდრომები ან ქალაქები (აფრენა,მიდგომა,დაფრენა): Training aerodromes or sites (take-offs, approaches and landings):
აფრენის დრო: Take-off time:	დაფრენის დრო: Landing time:	
ადგილმდებარეობა და თარიღი: Location and date:	ინსტრუქტორის მოწმობის დასახელება და ნომერი: Type and number of licence held of instructor:	
სხ-ის ტიპზე წვრთნის/ოსტატობის ინსტრუქტორი: Type rating instructor:		
ინსტრუქტორის ხელმოწერა: Signature of instructor:	სახელი,გვარი გარკვევით: Name(s) in capital letters:	
4. უნარების შემოწმება,საკვალიფიკაციო შემოწმება/Skill test, Proficiency Check:		
უნარების შემოწმება/ Skill test:		საკვალიფიკაციო შემოწმება Proficiency check:

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო		№	FSD 03-3
			თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები		ვერსიის N	0.1
			გვერდი	51/80

შემოწმებულია/ Checked in:	სხ/Aircraft	სხ-ს რეგისტრაცია: aircraft registration:	ტიპი: Type:
	საწაფი FSTD:	TR რეგისტრაცია: SIM registration:	დონე: Level:
აეროდრომი ან ქალაქი: Aerodrome or site:		ფრენის საერთო დრო: Total flight time:	
აფრენის დრო: Take-off time:		დაფრენის დრო: Landing time:	
ჩააბარა Pass	ვერ ჩააბარა Fail	მოვალეობები: PIC Cop Duties:	
წარუმატებლობის მიზეზები: Reason(s) why, if failed:			
ადგილმდებარეობა და თარიღი: Location and date:		გამომცდელის მოწმობის ნომერი : Examiner's certificate number (if applicable):	
მოწმობის დასახელება და ნომერი: Type and number of licence:		სახელი, გვარი გარკვევით: Name(s) in capital letters:	
გამომცდელის ხელმოწერა: Signature of examiner:			

მუხლი 1. ძირითადი დებულებები

1. უნარების შემოწმებაზე გამსვლელ აპლიკანტს მომზადება უნდა ქონდეს გავლილი კლასისა და ტიპის საჰაერო ხომალდზე, რომლის გამოყენებაც მოხდება შემოწმებისას.
2. ორი მცდელობით შემოწმების ყველა ნაწილის ვერ ჩაბარების შემთხვევაში საჭირო იქნება დამატებითი მომზადება/წვრთნა.
3. უნარების შემოწმების ჩაბარების მცდელობები რაოდენობაში შეზღუდული არ არის.

მუხლი 2. უნარების და საკვალიფიკაციო შემოწმების შინაარსი

1. თუ სხვაგვარად არ არის განსაზღვრული მწარმოებლის დადგენილი ექსპლოატაციისთვის ვარგისიანობის მონაცემებით, საფრენოსნო სწავლების სილაბუსი უნდა შეესაბამებოდეს წინამდებარე დანართს. მწარმოებლის მიერ დადგენილი ექსპლოატაციისთვის ვარგისიანობის მონაცემების თანახმად სილაბუსის შემცირება შესაძლებელია მოხდეს იმ შემთხვევაში თუ კრედიტის გაცემა ხდება მსგავს საჰაერო ხომალდის სახეობებზე არსებული გამოცდილებისთვის.
2. გარდა ავიაკომპანიის სატრანსპორტო პილოტის მოწმობის გასაცემად ჩატარებული უნარების შემოწმების შემთხვევისა, როცა მწარმოებლის მიერ დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად კონკრეტული სახეობისთვის დადგენილი ექსპლოატაციისთვის ვარგისიანობის მონაცემები ამგვარად განსაზღვრავს, კრედიტი შეიძლება გაიცეს უნარების შემოწმების ისეთ კომპონენტებზე, რომლებიც საერთოა სხვა ტიპის ან ვარიანტების საჰაერო ხომალდზე და რომლებზეც პილოტი უკვე კვალიფიცირებულია.

მუხლი 3. შემოწმების ჩატარება

1. უფროს პილოტ ინსტრუქტორს შეუძლია არჩევანი გააკეთოს უნარების შემოწმების ან საკვალიფიკაციო შემოწმების ჩატარების სხვადასხვა სცენარებს შორის, რომლებიც სააგენტოს მიერ შემუშავებულ და დამტკიცებულ შესაბამის ოპერაციებს მოიცავენ. ამ

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	52/80

წესის შესაბამისად, გამოყენებული უნდა იყოს სრულპილოტაჟიანი საწაფები და სხვა დანადგარები, თუ ხელმისაწვდომია.

2. უნარების შემოწმების დროს უფროსი პილოტ ინსტრუქტორი ადასტურებს რომ კლასის ან ტიპის ოსტატობის მფობელი ინარჩუნებს თეორიული ცოდნის სათანადო დონეს.

3. თუ აპლიკანტის ინიციატივით მოხდება უნარების შემოწმების შეწყვეტა ისეთი მიზეზებით, რომლებსაც უფროსი პილოტ ინსტრუქტორი არ მიიჩნევს ადექვატურად, მაშინ აპლიკანტი ვალდებული იქნება მთლიანად ხელახლა ჩააბაროს უნარების შემოწმება. თუ გამოცდის შეწყვეტის მიზეზები უფროსი პილოტ ინსტრუქტორი მიერ ადექვატურად ჩაითვლება, მაშინ შემდგომი ფრენის დროს მოხდება მხოლოდ იმ ნაწილებში შემოწმება, რომლის დასრულებაც ვერ მოხერხდა წინა მცდელობისას.

4. უფროსი პილოტის ინსტრუქტორი გადაწყვეტილებით აპლიკანტს შესაძლოა მოუხდეს გამოცდის ნებისმიერი მანევრის ან პროცედურის კიდევ ერთხელ, განმეორებით შესრულება. უფროსი პილოტ ინსტრუქტორს შეუძლია გამოცდა შეწყვიტოს მსველელობის ნებისმიერ ეტაპზე, თუკი ჩაითვლება რომ აპლიკანტის მიერ ნაჩვენები საფრენოსნო უნარები მთელი გამოცდის თავიდან ჩაბარებას საჭიროებს.

5. აპლიკანტი საჰაერო ხომალდის ფრენას ახორციელებს პოზიციიდან, სადაც მეთაურის ან მეორე პილოტის ფუნქციების, სიტუაციის შესაბამისად, შესრულება შესაძლებელი და გამოცდას აბარებს ისე, რომ თითქოს ეკიპაჟის სხვა წევრები იქ არ იმყოფებიან, იმ შემთხვევაში როცა გამოცდა/შემოწმება ტარდება ერთპილოტიანი პირობების გათვალისწინებით. ფრენაზე პასუხისმგებლობის განაწილება ხდება ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად.

6. გამოცდაზე წინა საფრენოსნო მომზადების დროს აპლიკანტმა უნდა განსაზღვროს სიმძლავრის პარამეტრები და სიჩქარეები. აპლიკანტმა უფროსი პილოტ ინსტრუქტორს უნდა უჩვენოს შესრულებული საკონტროლო შემოწმებები და მოვალეობები, მათ შორის რადიოტექნიკური კომპლექსის იდენტიფიცირება. საკონტროლო შემოწმებები უნდა იქნას განხორციელებული ავტორიზებული საკონტროლო სიის მიხედვით, რომელიც გამიზნულია იმ საჰაერო ხომალდისათვის, რომელზეც ხორციელდება გამოცდის ჩატარება და MCC კონცეფციით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. აფრენის, შესვლის/მიახლოვებისა და დაშვების შესრულების მონაცემების გამოთვლა მოხდება აპლიკანტის მიერ გამოყენებული საჰაერო ხომალდის შესახებ ექსპლუატაციის სახელმძღვანელოსა ან საფრენოსნო სახელმძღვანელოსთან შესაბამისად. გადაწყვეტილების მიღების სიმაღლეს/ალტიტუდას, დაშვების მინიმალურ სიმაღლეებს/ალტიტუდებსა და არასწორი შესვლის/მიახლოვების წერტილს განსაზღვრავს აპლიკანტი უფროსი პილოტ ინსტრუქტორთან შეთანხმებით.

7. უფროსი პილოტ ინსტრუქტორი არ იღებს მონაწილეობას საჰაერო ხომალდის მართვაში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ჩარევა აუცილებელი ხდება უსაფრთხოების ინტერესებიდან გამომდინარე ან საჰაერო მიმოსვლაში არასასურველი დაბრკოლების თავიდან აცილების მიზნით.

მუხლი 4. განსაკუთრებული მოთხოვნები უნარების და საკვალიფიკაციო შემოწმება მრავალპილოტიანი საჰაერო ხომალდის სახეობის ოსტატობის, ერთპილოტიანი

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	53/80

თვითმფრინავის მრავალპილოტიან პირობებში მართვის ოსტატობის ან ავიაკომპანიის სატრანსპორტო პილოტის მოწმობის გაცემისას.

1. მრავალპილოტიანი საჰაერო ხომალდისათვის ან ერთპილოტიანი თვითმფრინავისათვის უნარების შემოწმება უნდა ჩატარდეს მრავალეკიპაჟიან გარემოში. მეორე აპლიკანტი ან ტიპის ოსტატობის მქონე კვალიფიციური პილოტი შეიძლება მოქმედებდეს მეორე პილოტის სტატუსით. თუ შემოწმებისას გამოიყენება საჰაერო ხომალდი, მაშინ მეორე პილოტი უნდა იყოს უფროსი პილოტ ინსტრუქტორი ან ინსტრუქტორი.

2. აპლიკანტი მართავს PF-ის სტატუსით უნარების შემოწმების ყველა ნაწილში, გარდა ავარიულ და საგანგებო სიტუაციის მოქმედებებისა, რომელიც შესაძლებელია შესრულდეს PF ან PNF-ის სტატუსით. აპლიკანტმა, რომელიც პირველად იღებს მრავალპილოტიანი საჰაერო ხომალდის ტიპი ოსტატობას ან ავიაკომპანიის სატრანსპორტო პილოტის მოწმობას, ასევე უნდა წარმოაჩინოს PNF-ის სტატუსით მოქმედების უნარი. აპლიკანტს უნარების შემოწმებისას შეუძლია ამოირჩიოს მარცხენა ან მარჯვენა სავარძელი თუ გამოცდის ყველა კომპონენტის შესრულება შესაძლებელი იქნება ამ არჩეული ადგილიდან.

3. ავიაკომპანიის სატრანსპორტო პილოტის მოწმობის მიღებისას ან მეორე-პილოტის მეთაურად გახდომისას, უფროსმა პილოტ ინსტრუქტორმა, იმისდა მიუხედავად აპლიკანტი PF-ის სტატუსით მოქმედებს თუ PNF-ის სტატუსით, განსაკუთრებით უნდა შეამოწმოს:

- ა) ეკიპაჟის თანამშრომლობის მენეჯმენტი;
- ბ) საჰაერო ხომალდის მართვის ზოგადი დათვალიერების/მიმოხილვის განხორციელება შესაბამისი ზედამხედველობის მიერ; და
- გ) პრიორიტეტების განსაზღვრა და გადაწყვეტილებების მიღება უსაფრთხოების ასპექტებთან და შესაბამის წესებთან და ნორმებთან შესაბამისობაში, მართვის სიტუაციიდან გამომდინარე, მათ შორის საგანგებო სიტუაციის დროსაც.

4. შემოწმება უნდა ჩატარდეს სახელსაწყო ფრენის წესების შესაბამისად, თუ მოიცავს სახელსაწყო ოსტატობას (IR), და რამდენადაც შესაძლებელია უნდა ჩატარდეს კომერციული საჰაერო ტრანსპორტის იმიტირებულ გარემოში. ყველაზე მნიშვნელოვანი ელემენტი, რისი შემოწმებაც უნდა მოხდეს, არის რუტინული საინსტრუქტაჟო მასალიდან ფრენის დაგეგმვისა და შესრულების უნარი.

მუხლი 5. განსაკუთრებული მოთხოვნები თვითმფრინავის კატეგორიისთვის

1. ერთპილოტიანი თვითმფრინავების შემთხვევაში, გარდა ერთპილოტიანი მაღალეფექტური კომპლექსური თვითმფრინავებისა, აპლიკანტმა უნარების შემოწმების ან საკვალიფიკაციო შემოწმების ყველა ნაწილი უნდა ჩააბაროს წარმატებით. ნაწილის რომელიმე კომპონენტში ჩაჭრა ნიშნავს მთლიანად ნაწილში ჩაჭრას. ერთზე მეტ ნაწილში ჩაჭრის შემთხვევაში აპლიკანტმა მთლიანად თავიდან უნდა ჩააბაროს უნარების თუ საკვალიფიკაციო შემოწმება. თუ აპლიკანტი ჩაიჭრება მხოლოდ ერთ ნაწილში, იგი განმეორებით ჩააბარებს მხოლოდ ამ კონკრეტულ ნაწილს. უნარების ან საკვალიფიკაციო შემოწმების განმეორებით ჩაბარების დროს, რომელიმე ნაწილში ჩაჭრის შემთხვევაში, მათ შორის იმ ნაწილებშიც, რომლებიც წინა მცდელობაზე წარმატებით იქნა გადალახული,

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	54/80

აპლიკანტი ვალდებული იქნება ხელახლა ჩააბაროს მთლიანი უნარების თუ საკვალიფიკაციო შემოწმება. ერთპილოტიანი მრავალმრავიანი თვითმფრინავებისთვის, შესაბამისი უნარების თუ საკვალიფიკაციო შემოწმების ნაწილი 6-ის წარმატებით ჩაბარება, რომელიც ასიმეტრულ ფრენას ეხება, არის სავალდებულო.

2. მრავალპილოტიანი და ერთპილოტიანი მაღალეფექტური კომპლექსური თვითმფრინავების შემთხვევაში, აპლიკანტმა წარმატებით უნდა ჩააბაროს უნარების თუ საკვალიფიკაციო შემოწმების ყველა ნაწილი. ხუთზე მეტ კომპონენტში ჩაჭრის შემთხვევაში აპლიკანტმა მთლიანი უნარების თუ საკვალიფიკაციო შემოწმება უნდა ჩააბაროს თავიდან. აპლიკანტების მიერ ხუთ ან ნაკლებ კომპონენტში ჩაჭრის შემთხვევაში, ხელახლა ჩააბარებენ მხოლოდ იმ კონკრეტულ კომპონენტებს, რომლებშიც ჩაიჭრენ. უნარების თუ საკვალიფიკაციო შემოწმების განმეორებით ჩაბარების დროს, რომელიმე კომპონენტში ჩაჭრის შემთხვევაში, მათ შორის ისეთებში, რომლებიც წინა მცდელობაზე წარმატებით იქნა გადალახული, აპლიკანტი ვალდებული იქნება ხელახლა ჩააბაროს მთლიანი უნარების თუ საკვალიფიკაციო შემოწმება. ნაწილი 6 არ წარმოადგენს ავიაკომპანიის სატრანსპორტო პილოტის მოწმობის მისაღებად საჭირო უნარების შემოწმების ნაწილს. თუ აპლიკანტი ჩაიჭრება ან საერთოდ არ ჩააბარებს ნაწილ 6-ს, მაშინ ტიპის ოსტატობის გაცემა მოხდება CAT II ან CAT III პრივილეგიების (უფლებების) გარეშე. ტიპზე ოსტატობის უფლებების CAT II ან CAT III-მდე გაფართოებისათვის, აპლიკანტმა წარმატებით უნდა ჩააბაროს ნაწილი 6 შესაბამისი სახეობის საჰაერო ხომალდზე ან სრულპილოტაჟიან საწაფზე.

მუხლი 6. დასაშვები ნორმიდან გადახრა 1. აპლიკანტმა უნდა წარმოაჩინოს უნარი:

ა) მართოს თვითმფრინავი მისი შესაძლებლობების ფარგლებში; ბ) შეასრულოს ყველა მანევრი სიზუსტით და დაუბრკოლებლად; გ) გამოიყენოს საღი აზროვნება და საფრენოსნო ოსტატობა;

დ) გამოიყენოს აერონავიგაციული ცოდნა;

ე) ყოველთვის შეძლოს კონტროლი შეინარჩუნოს თვითმფრინავზე იმგვარად რომ ყოველთვის გარანტირებული იყოს მოქმედების ან მანევრის წარმატებულად დასრულება; ვ) იცოდეს და იყენებდეს ეკიპაჟის მოქმედების კოორდინაციისა და შრომის უუნარობის შესახებ პროცედურებს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში; და

ზ) დაამყაროს ეფექტური კომუნიკაცია ეკიპაჟის სხვა წევრებთან, საჭიროებისამებრ.

2. შემდეგი შეზღუდვების გავრცელება და ჩასწორება მოხდება ტურბულენტური პირობებისა და გამოყენებული თვითმფრინავის მართვის თავისებურებებისა და შესრულების გათვალისწინებით.

სიმაღლე

ზოგადად ± 100 ფუტი

გადაწყვეტილების მიღების სიმაღლეზე მეორე წრეზე წასვლის დაწყება + 50 ფუტი/- 0 ფუტი დაშვების მინიმალური სიმაღლე/ალტიტუდა + 50 ფუტი/- 0 ფუტი მონიტორინგი (Tracking)

რადიო ხელსაწყოების საშუალებით $\pm 5^\circ$

რადიოლოკაციური სადგურის სიზუსტით შესვლა/მიახლოება ნახევრად გადახრა, აზიმუტი და ლივლივით/ცურვით

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	55/80

დაშვების ტრაექტორია კურსი/მიმართულება

ყველა ძრავის მუშაობის პირობებში $\pm 5^\circ$ იმიტირებული ძრავის გამორთვით/დაზიანებით $\pm 10^\circ$ სიჩქარე

ყველა ძრავის მუშაობის პირობებში ± 5 კვანძი

იმიტირებული ძრავის გამორთვით/დაზიანებით $+ 10$ კვანძი/ $- 5$ კვანძი

მუხლი 7. ერთპილოტიანი თვითმფრინავები, გარდა მაღალეფექტური კომპლექსური თვითმფრინავებისა შემდეგი სიმბოლოები ნიშნავს:

1. P - მომზადებულია მეთაურად (PIC) ან მეორე პილოტად, რომელიც დაფრინავს აქტიური პილოტის (PF) ან არააქტიური პილოტის რანგში (PNF).

X - ამ სავარჯიშოს შესასრულებლად, თუ შესაძლებელია, უნდა იქნას გამოყენებული საფრენოსნო საწაფები, თუ არ არის ამის შესაძლებლობა, სხვა შემთხვევაში უნდა იქნას გამოყენებული თვითმფრინავი, დამოკიდებულია მანევრსა თუ პროცედურაზე.

P# - წვრთნას დამატებით უნდა ახლდეს თვითმფრინავის შემოწმების განხორციელება ზედამხედველობის ქვეშ.

2. პრაქტიკული წვრთნა უნდა ჩატარდეს მინიმუმ ისეთი დონის საწვრთნელ დანადგარზე, რომელზეც ნაჩვენებია (P), ან ნებისმიერ უფრო მაღალი დონის დანადგარზე, რომელზეც ნაჩვენებია ისარი (—>) შემდეგი აბრივიატურები გამოიყენება საწვრთნელი დანადგარების აღსანიშნავად:

A - თვითმფრინავი

FFS - სრულპილოტაჟიანი საწაფი

FTD - საფრენოსნო საწვრთნელი მოწყობილობა (მათ შორის FNPT II - ორძრავიანი კლასის ოსტატობისთვის).

3. 3ბ ნაწილისა და მრავალძრავიანებისთვის ნაწილი 6-ის, ფიფქით მონიშნული ელემენტები(*) სრულდება მხოლოდ სახელსაწყო ფრენის გამოყენებით, იმ შემთხვევებისთვის როცა უნარების ან საკვალიფიკაციო შემოწმება მოიცავს სახელსაწყო ოსტატობის (IR) მოქმედების ვადის გაგრძელებას/აღდგენას. თუ ფიფქით მონიშნული ელემენტების (*) შესრულება უნარების ან საკვალიფიკაციო შემოწმების დროს არ ხდება მხოლოდ სახელსაწყო ფრენის გამოყენებით, და როცა არ დგას სახელსაწყო ოსტატობის უფლებების გაცემის საკითხი, მაშინ ტიპის ან კლასის ოსტატობა შემოიფარგლება მხოლოდ ვიზუალური ფრენის წესებით (VFR).

4. ტიპის ან მრავალძრავიანი კლასის ოსტატობის მოქმედების ვადის ცვლილებისთვის, ნაწილი 3ა უნდა იყოს დასრულებული, გარდა VFR-ისა, სადაც გასული 12 თვის მანძილზე არ შესრულებულა აუცილებელი 10 მარშრუტის სექტორის გამოცდილების მოთხოვნა. თუ ნაწილი 3ბ შესრულებულია, ნაწილი 3ა აღარ არის სავალდებულო.

5. უნარების გამოცდასა თუ საკვალიფიკაციო შემოწმების სვეტში, სადაც ასო 'M' გამოჩნდება, ნიშნავს სავალდებულო სავარჯიშოს ან სავალდებულო არჩევანს, ერთზე მეტი სავარჯიშოს მოცემულობის შემთხვევაში.

Article 1. GENERAL

1. An applicant for a skill test shall have received instruction on the same class or type of aircraft to be used in the test.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	56/80

2. Failure to achieve a pass in all sections of the test in two attempts will require further training.

2. There is no limit to the number of skill tests that may be attempted.

Article 2. CONTENT OF THE TRAINING, SKILL TEST/PROFICIENCY CHECK

1. Unless otherwise determined in the operational suitability data established in accordance with Part-21, the syllabus of flight instruction, the skill test and the proficiency check shall comply with this Appendix. The syllabus, skill test and proficiency check may be reduced to give credit for previous experience on similar aircraft types, as determined in the operational suitability data established in accordance with Part-21.

2. Except in the case of skill tests for the issue of an ATPL, when so defined in the operational suitability data established in accordance with Part-21 for the specific aircraft, credit may be given for skill test items common to other types or variants where the pilot is

Article 3. CONDUCT OF THE TEST/CHECK

1. The examiner may choose between different skill test or proficiency check scenarios containing simulated relevant operations developed and approved by the competent authority. Full flight simulators and other training devices, when available, shall be used, as established in this Part.

2. During the proficiency check, the examiner shall verify that the holder of the class or type rating maintains an adequate level of theoretical knowledge.

3. Should the applicant choose to terminate a skill test for reasons considered inadequate by the examiner, the applicant shall retake the entire skill test. If the test is terminated for reasons considered adequate by the examiner, only those sections not completed shall be tested in a further flight.

4. At the discretion of the examiner, any manoeuvre or procedure of the test may be repeated once by the applicant. The examiner may stop the test at any stage if it is considered that the applicant's demonstration of flying skill requires a complete re-test.

5. An applicant shall be required to fly the aircraft from a position where the PIC or co-pilot functions, as relevant, can be performed and to carry out the test as if there is no other crew member if taking the test/check under single-pilot conditions. Responsibility for the flight shall be allocated in accordance with national regulations.

6. During pre-flight preparation for the test the applicant is required to determine power settings and speeds. The applicant shall indicate to the examiner the checks and duties carried out, including the identification of radio facilities. Checks shall be completed in accordance with the check-list for the aircraft on which the test is being taken and, if applicable, with the MCC concept. Performance data for take-off, approach and landing shall be calculated by the applicant in compliance with the operations manual or flight manual for the aircraft used. Decision heights/altitude, minimum descent heights/altitudes and missed approach point shall be agreed upon with the examiner.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	57/80

7. The examiner shall take no part in the operation of the aircraft except where intervention is necessary in the interests of safety or to avoid unacceptable delay to other traffic.

Article 4. SPECIFIC REQUIREMENTS FOR THE SKILL TEST/PROFICIENCY CHECK FOR MULTI-PILOT AIRCRAFT TYPE RATINGS, FOR SINGLE-PILOT AEROPLANE TYPE RATINGS, WHEN OPERATED IN MULTI-PILOT OPERATIONS AND ATPL

1. The skill test for a multi-pilot aircraft or a single-pilot aeroplane when operated in multi-pilot operations shall be performed in a multi-crew environment. Another applicant or another type rated qualified pilot may function as second pilot. If an aircraft is used, the second pilot shall be the examiner or an instructor.
2. The applicant shall operate as PF during all sections of the skill test, except for abnormal and emergency procedures, which may be conducted as PF or PNF. The applicant for the initial issue of a multi-pilot aircraft type rating or ATPL shall also demonstrate the ability to act as PNF. The applicant may choose either the left hand or the right hand seat for the skill test if all items can be executed from the selected seat.
3. The following matters shall be specifically checked by the examiner for applicants for the ATPL or a type rating for multi-pilot aircraft or for multi-pilot operations in a single-pilot aeroplane extending to the duties of a PIC, irrespective of whether the applicant acts as PF or PNF:
  - (a) management of crew cooperation;
  - (b) maintaining a general survey of the aircraft operation by appropriate supervision; and
  - (c) setting priorities and making decisions in accordance with safety aspects and relevant rules and regulations appropriate to the operational situation, including emergencies.
4. The test/check should be accomplished under IFR, if the IR rating is included, and as far as possible be accomplished in a simulated commercial air transport environment. An essential element to be checked is the ability to plan and conduct the flight from routine briefing material.

Article 5. SPECIFIC REQUIREMENTS FOR THE AEROPLANE CATEGORY

1. In the case of single-pilot aeroplanes, with the exception of for single-pilot high performance complex aeroplanes, the applicant shall pass all sections of the skill test or proficiency check. If any item in a section is failed, that section is failed. Failure in more than one section will require the applicant to take the entire test or check again. Any applicant failing only one section shall take the failed section again. Failure in any section of the re-test or re-check including those sections that have been passed at a previous attempt will require the applicant to take the entire test or check again. For single-pilot multi-engine aeroplanes, section 6 of the relevant test or check, addressing asymmetric flight, shall be passed.
2. In the case of multi-pilot and single-pilot high performance complex aeroplanes, the applicant shall pass all sections of the skill test or proficiency check. Failure of more than 5 items will require the applicant to take the entire test or check again. Any applicant failing 5 or less items shall take the failed items again. Failure in any item on the re-test or re-check including those items that have been passed at a previous attempt will require the applicant to take the entire check or test again. Section 6 is not part of the ATPL skill test. If the applicant only fails or does not take section 6, the type rating will be issued without CAT II or CAT III privileges. To extend

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	58/80

the type rating privileges to CAT II or CAT III, the applicant shall pass the section 6 on the appropriate type of aircraft.

Article 6. FLIGHT TEST TOLERANCE

1. The applicant shall demonstrate the ability to:
  - (a) operate the aeroplane within its limitations;
  - (b) complete all manoeuvres with smoothness and accuracy;
  - (c) exercise good judgement and airmanship;
  - (d) apply aeronautical knowledge;
  - (e) maintain control of the aeroplane at all times in such a manner that the successful outcome of a procedure or manoeuvre is always assured;
  - (f) understand and apply crew coordination and incapacitation procedures, if applicable; and
  - (g) communicate effectively with the other crew members, if applicable.

2. The following limits shall apply, corrected to make allowance for turbulent conditions and the handling qualities and performance of the aeroplane used:

Height

Generally ± 100 feet Starting a go-around at decision height + 50 feet/-0 feet Minimum descent height/altitude + 50 feet/-0 feet Tracking

on radio aids $\pm 5^\circ$

Precision approach half scale deflection, azimuth and glide path Heading

all engines operating $\pm 5^\circ$

with simulated engine failure $\pm 10^\circ$

Speed

all engines operating ± 5 knots

with simulated engine failure +10 knots/-5 knots

Article 7. SINGLE-PILOT AEROPLANES, EXCEPT FOR HIGH PERFORMANCE COMPLEX AEROPLANES

1. The following symbols mean:

P= Trained as PIC or Co-pilot and as Pilot Flying (PF) and Pilot Not Flying (PNF) X= Flight simulators shall be used for this exercise, if available, otherwise an aeroplane shall be used if appropriate for the manoeuvre or procedure

P#= The training shall be complemented by supervised aeroplane inspection

2. The practical training shall be conducted at least at the training equipment level shown as (P), or may be conducted on any higher level of equipment shown by the arrow (---->)

The following abbreviations are used to indicate the training equipment used: A = Aeroplane

FFS = Full Flight Simulator

FTD = Flight Training Device (including FNPT II for ME class rating)

3. The starred (*) items of section 3B and, for multi-engine, section 6, shall be flown solely by reference to instruments if revalidation/renewal of an IR is included in the skill test or proficiency check. If the starred (*) items are not flown solely by reference to instruments during the skill test or proficiency check, and when there is no crediting of IR privileges, the class or type rating will be restricted to VFR only.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	59/80

4. Section 3A shall be completed to revalidate a type or multi-engine class rating, VFR only, where the required experience of 10 route sectors within the previous 12 months has not been completed. Section 3A is not required if section 3B is completed.
5. Where the letter ‘M’ appears in the skill test or proficiency check column this will indicate the mandatory exercise or a choice where more than one exercise appears.

განმცხადებლის სახელი და გვარი:

ერთპილოტიანი თვითმფრინავები, გარდა მაღალეფექტური კომპლექსური თვითმფრინავებისა SINGLE-PILOT AEROPLANES, EXCEPT FOR HIGH PERFORMANCE COMPLEX AEROPLANES	პრაქტიკული სწავლება PRACTICAL TRAINING				უნარების შემოწმება /საკვალიფიკაციო შემოწმება TYPE RATING SKILL TEST OR PROF. CHECK	
მანევრები/პროცედურები Manoeuvres / Procedures	FTD	FFS	A	ინსტრუქტორის ინიციალები წვრთნის დასრულებისას Instructor signature when Training Complete	შემოწმება ხორციელდება შემდეგში Checked in: FFS A	უფროსი პილოტის ინიციალები გამოცდის დასრულებისას Examiner initials when test completed
1.1 წინა საფრენოსნო, მათ შორის: დოკუმენტაცია მასა და ბალანსი მეტეო ინსტრუქტაჟი NOTAM/ Pre-flight including: Documentation, Mass and Balance, Weather briefing, NOTAM.						
1.2 წინასწარი შემოწმებები/Pre-start checks.						
1.2.1 გარეგანი/External	P#		P			
1.2.2 შიდა/Internal			P		M	
1.3 ძრავის ამოქმედება:ნორმალური გაუმართავი Engine starting: Normal Malfunctions.	P→	→	→		M	
1.4 ხმელეთზე მიმოსვლა/Taxiing.		P→	→		M	
1.5 გამზავრებამდე შემოწმებები: ძრავის მოსინჯვა (თუ შესაძლებელია) Pre-departure checks: Engine run-up (if applicable).	P→	→	→		M	
1.6 აფრენის პროცედურა: ნორმალური, ფრთაუკანის სხვადასხვა კუთხის გამოყენებით სხ სახელმძღვანელოს მიხედვით. გვერდითი ქარი (შესაფერისი პირობების არსებობის შემთხვევაში) Take-off procedure: Normal with Flight Manual flap settings; Crosswind (if conditions available).		P→	→			
1.7 სიმაღლის აღება:Vx/Vy მოხვევები დადგენილ კურსზე, ჰორიზონტში ფრენა Climbing: Vx/Vy Turns onto headings; Level off.		P→	→		M	
1.8 ATC კავშირთან შესაბამისობა, R/T პროცედურა ATC liaison — Compliance, R/T procedure						

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	60/80

ნაწილი 2. საჰაერო სამუშაოები/Section 2 - (VMC) Airwork VMC)						
2.1 ჰორიზონტალური ფრენა სხვადასხვა სიჩქარით, მათ შორის კრიტიკულად დაბალი სიჩქარით ფრთაუკანის გამოყენებით და მათ გარეშე (მათ შორის შესვლა/მიახლოვება VMCA-თან, თუ შესაძლებელია) Straight and level flight at various airspeeds including flight at critically low airspeed with and without flaps (including approach to VMCA when applicable).	P→	→				
2.2 მოხვევები (360° მარცხნივ და მარჯვნივ 45° დაფერდებით) Steep turns (360° left and right at 45° bank).	P→	→			M	
2.3 ვარდნები და მდგომარეობიდან გამოსვლა: მოახლოვებული ვარდნის ადრეული ამოცნობა და შესაბამისი ზომების მიღება: აფრენის კონფიგურაციაში (ფრთაუკანა ასაფრენ პოზიციაში), კრეისერულ რეჟიმში ფრენის კონფიგურაციაში და დაშვების კონფიგურაციაში (ფრთაუკანა დაშვების პოზიციაში, შასი გამოშვებული) Stalls and recovery: (i) Clean stall (ii) Approach to stall in descending turn with bank with approach configuration and power (iii) Approach to stall in landing configuration and power (iv) Approach to stall, climbing turn with take-off flap and climb power (single engine aeroplane only).	P→	→			M	
2.4 ავტოპილოტითა და ავტომატური ფრენის კონტროლის მოწყობილობის გამოყენებით მართვა (შესაძლებელია ჩატარდეს ნაწილ 3-ში) ასეთის არსებობის შემთხვევაში Handling using autopilot and flight director (may be conducted in section 3) if applicable	P→	→			M	
2.5 ATC კავშირთან შესაბამისობა, R/T პროცედურა ATC liaison — Compliance, R/T procedure.						
ნაწილი 3ა. ვფრ გამოყენება მარშრუტზე ფრენისას (იხილეთ მუხლი 7. მე-3 და მე-4 ქვეპუნქტები) Section 3.a En-route procedures VFR (see 3 and 4 paragraph of article 7)						
3A.1 საფრენოსნო გეგმა, სანავიგაციო გამოთვლები და რუქის გამოყენება Flight plan, dead reckoning and map reading.						
3A.2 სიმაღლის, მიმართულების და სიჩქარის შენარჩუნება Maintenance of altitude, heading and speed.						
3A.3 ორიენტირება, ETA-ს დროის გამოთვლა და კორექტირება Orientation, timing and revision of ETAs.						
3A.4 რადიონავიგაციური საშუალებების გამოყენება (თუ შესაძლებელია) Use of radio navigation aids (if applicable).						
3A.5 ფრენის მენეჯმენტი (საფრენოსნო ჟურნალი, მარშრუტზე შემოწმებები, მათ შორის საწვავის და სხვა სისტემების შემოწმება, Flight management (flight log, routine checks including fuel, systems and icing).						

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	61/80

3A.6 ATC კავშირთან შესაბამისობა, R/T პროცედურა ATC liaison — Compliance, R/T procedure						
ნაწილი 3.ბ - სახელსაწყო ფრენა/Section 3.b - Instrument flight						
3B.1* გაფრენა IFR (სფწ) Departure IFR.		P→	→		M	
3B.2* სფწ გამოყენება მარშრუტზე ფრენისას En-route IFR.		P→	→		M	
3B.3* მოცდის არეში ფრენის პროცედურები Holding procedures.		P→	→		M	
3B.4* დასაფრენად ზუსტი შესვლა (ILS) გადაწყვეტილების მიღების სიმაღლეზე DH/A200 (60) მ. (შესაძლებელია ავტოპილოტის გამოყენება.) ILS appr. to DH/A of 200' (60 m) or to procedure minima (autopilot may be used to glideslope intercept.		P→	→		M	
3B.5* დასაფრენად არაზუსტი შესვლის პროცედურა MDH/A და MAP-მდე Non-precision approach to MDH/A and MAP.		P→	→		M	
3B.6* საფრენოსნო სავარჯიშოები, მათ შორის კომპასის და ორიენტაციის ინდიკატორის (ავიოჰორიზონტის) იმიტირებულ მწყობრიდან გამოსვლა, შესაბამისი ზომების მიღწევა და სიტუაციიდან გამოსვლა. მოზრუნებები 360- მდე. Flight exercises including simulated failure of the compass and attitude indicator: rate 1 turns, recoveries from unusual Attitudes.	P→	→	→		M	
3B.7* დასაფრენად ზუსტი შესვლის სისტემის გაუმართაობა. Failure of localiser or glideslope.	P→	→	→		M	
3B.8* ATC კავშირთან შესაბამისობა, R/T პროცედურა ATC liaison — Compliance, R/T procedure.						
სპეციალურად დატოვებული ცარიელი გრაფა						
ნაწილი 4 - დასაფრენად შესვლა და დაფრენა/Section 4 - Arrival and landings						
4.1. აეროდრომზე დასაფრენად შესვლის პროცედურა Aerodrome arrival procedure.		P→	→		M	
4.2. ნორმალური დაფრენა Normal landing.		P→	→		M	
4.3. დაფრენა ფრთაუკანის გარეშე Flapless landing.		P→	→		M	
4.4 გვერდითა ქარით დასაფრენად შესვლა და დაფრენა (შესაბამისი პირობების არსებობის შემთხვევაში) Crosswind landing (if suitable conditions).		P→	→			

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	62/80

4.5. ადრე-ე დასაფრენად შესვლა და დაფრენა , ძრავის მუშაობის დაბალ რეჟიმზე 2 000' სიმალიდან (მხოლოდ ერთძრავიანი თვითმფრინავისთვის) Approach and landing with idle power from up to 2 000' above the runway (single-engine aeroplane only).	P→	→			
4.6. მეორე წრეზე წასვლა მინიმალური სიმალიდან Go-around from minimum height.	P→	→		M	
4.7. მეორე წრეზე წასვლის და დაფრენა ღამის პირობებში (თუ შესაძლებელია) Night go-around and landing (if applicable).	P→	→	→		
4.8. ATC კავშირთან შესაბამისობა, R/T პროცედურა ATC liaison — Compliance, R/T procedure.					

ნაწილი 5 - დასაფრენად შესვლა და დაფრენა/Section 5 - Arrival and landings

(ეს ნაწილი შესაძლებელია გაერთიანდეს 1 და მე 4-ე ნაწილებთან) (This section may be combined with					
5.1 შეწყვეტილი აფრენა Rejected take-off at a reasonable speed	P→	→		M	
5.2 ძრავის მტყუნების იმიტაცია აფრენის შემდეგ				M	
5.3 დაფრენა ძრავის მტყუნების იმიტაციით (მხოლოდ ერთძრავიანი					
5.4 იმიტირებული ავარიული სიტუაციები: (i) ხანძარი ან კვამლი ფრენისას; (ii) სისტემების მწყობრიდან გამოსვლა საჭიროების შემთხვევაში; Simulated emergencies: (i) fire or smoke in flight; (ii) systems' malfunctions as appropriate.	P→	→	→		
5.5 ძრავის გამორთვა და ხელახლა ამოქმედება (მხოლოდ მრავალძრავიან უნარების შემოწმების) (უსაფრთხო სიმაღლეზე იმ შემთხვევაში თუ ეს ხორციელდება სხ-ზე). Engine shutdown and restart (ME skill test only) (at a safe altitude if performed in the aircraft.	P→	→	→		
5.6 ATC კავშირთან შესაბამისობა, R/T პროცედურა ATC liaison — Compliance, R/T procedure					

ნაწილი 6 - იმიტირებული ასიმეტრული ფრენა/Section 6 - Simulated asymmetric flight

6.1* (ეს ნაწილი შესაძლებელია გაერთიანდეს 1-დან 5-ე ნაწილებთან) იმიტირებული ძრავის მტყუნება აფრენის პროცესში (უსაფრთხო სიმაღლეზე, გარდა იმ შემთხვევისა თუ მისი ჩატარება არ ხდება FFS- ზე ან FNPT II-ზე) (This section may be combined with sections 1 through 5) Simulated engine failure during take- off (at a safe altitude unless carried out in FFS or FNPT II.	P→	→	→X	M	
6.2* ასიმეტრული დასაფრენად შესვლა და მეორე წრეზე წასვლა Asymmetric approach and go-around.	P→	→	→	M	

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	26.08.2025
	14. დანართები	ვერსიის N	0.1
		გვერდი	63/80

6.3* ასიმეტრიული დასაფრენად შესვლა და დაფრენა სრული გაჩერებით Asymmetric approach and full stop landing.	P→	→	→	M		
6.4. ATC კავშირთან შესაბამისობა, R/T პროცედურა ATC liaison — Compliance, R/T procedure.						

14.4. Appendix 4 (part 3)

ერთპილოტიანი/მრავალპილოტიანი შვეულმფრენის უნარების/საკვალიფიკაციო შემოწმების ფორმა Single/Multi-Pilot Helicopter Skill test/Proficiency check Form.

განმცხადებლის გვარი: Applicant's last name(s):		საჰაერო ხომლადის ტიპი: Aircraft Type:	SE-SP: H	ME-SP: H
განმცხადებლის სახელი: Applicant's first name(s):			SE-MP: H	ME-MP: H
			ექსპლუატაცია: Operations:	SP
მოწმობის ტიპი: Type of licence held:		კითხვარი: Checklist:	სასწავლო დოკუმენტები/ Training record	ტიპის ოსტატობა/Type rating:
მოწმობის ნომერი: Licence number:			უნარების შემოწმება: Skill test:	
გამცემი სახელმწიფო: State of licence issue:			სახელსაწყო ფრენა/ Instrument rating:	
სამედიცინო სერტიფიკატი (კლასი): - Medical No.:	მოქმედების ვადა: Validity:		საკვალიფიკაციო შემოწმება Proficiency check:	
საცხოვრებელი მისამართი/ Home Address:				
ტელეფონი:სახლის/მოხილურის/Contact information:			ელექტრონული მისამართი/Email address:	
საერთო ნაფრენი: Total flight time:		საერთო ნაფრენი უკანასკნელი 12 თვის განმავლობაში სთ: Flight time within last 12 month:		
		სექტორი: Sector:		
განმცხადებლის ხელმოწერა: Signature of applicant:				

1. სხ-ის ტიპზე თეორიული სწავლების პერიოდი/ Theoretical training for the issue of a type rating performed during period:			
დან/from:	მდე/to:	მდებარეობა/AT:	
ნიშანი(მინიმალური ნიშანი75%): Mark obtained: (Pass mark $\geq$ 75%)		მოწმობის დასახელება და ნომერი: Type and number of licence:	
სდ უფროსის სახელი გვარი: Name Surname of HT:		სდ-ს უფროსის ხელმოწერა/Signature of HT:	
2. საწაფზე სწავტნა/FSTD:			
საწაფი(საჰაერო ხომალდის ტიპი) FSTD (aircraft type):	3 ან მეტი ღერძი:დიახ არა Three or more axes: Yes No	მომზადებულია: Ready for service and used: -	
FSTD მწარმოებელი: FSTD manufacturer:	მოდრავი სისტემა: -	თვალსაჩინოებები: დიახ არა	
FSTD ექსპლუატანტი: FSTD operator:	დონე: Level:	FSTD ID კოდი: FSTD ID code:	
მომზადების დრო / პილოტირება: Total training time / at the controls:		Instrument approaches at aerodromes to a decision altitude or height of:	
ადგილმდებარეობა,თარიღი: Location, date and time:	ინსტრუქტორის მოწმობის ტიპი და ნომერი: Type and number of licence of instructor:		
სხ-ის ტიპზე წვრთნის/ოსტატობის ინსტრუქტორი Type rating instructor			
ინსტრუქტორის ხელმოწერა: Signature of instructor:		სახელი, გვარი გარკვევით: Name(s) in capital letters:	
3. საფრენოსნო წვრთნა/ Flight training:			
წვრთნა ჩატარდა: სხ-ზე/ in the aircraft საწაფზე/(ZFTT) in the FSTD (for ZFTT)			
საჰაერო ხომალდის ტიპი : Type of aircraft:	რეგისტრაცია: Registration:	საფრენოსნო დრო: Flight time at the controls:	
აფრენა: Take-offs:	დაფრენა: Landings:	საწვრთნელი აეროდრომები ან ქალაქები (აფრენა,მიდგომა,დაფრენა): Training aerodromes or sites (take-offs, approaches and landings):	
აფრენის დრო: Take-off time:		დაფრენის დრო: Landing time:	
ადგილმდებარეობა და თარიღი: Location and date:		ინსტრუქტორის მოწმობის დასახელება და ნომერი: Type and number of licence held of instructor:	
სხ-ის ტიპზე წვრთნის/ოსტატობის ინსტრუქტორი: Type rating instructor:			
ინსტრუქტორის ხელმოწერა: Signature of instructor:		სახელი,გვარი გარკვევით: Name(s) in capital letters:	
4. უნარების შემოწმება,საკვალიფიკაციო შემოწმება/Skill test, Proficiency Check:			
უნარების შემოწმება/ Skill test:		საკვალიფიკაციო შემოწმება/Proficiency check:	
შემოწმებულია/ Checked in:	სხ/Aircraft	სხ-ს რეგისტრაცია: aircraft registration:	ტიპი: Type:
	საწაფი FSTD:	TR რეგისტრაცია: SIM registration:	დონე: Level:
აეროდრომი ან ქალაქი: Aerodrome or site:		ფრენის საერთო დრო: Total flight time:	
აფრენის დრო: Take-off time:		დაფრენის დრო: Landing time:	

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	15.08.2023
	14. დანართები	ვერსიის N	1
		გვერდი	65/80

ჩააბარა Pass	ვერ ჩააბარა Fail	მოვალეობები: PIC F/O Duties:
წარუმატებლობის მიზეზები: Reason(s) why, if failed:		
ადგილმდებარეობა და თარიღი: Location and date:		გამომცდელის მოწმობის ნომერი : Examiner's certificate number (if applicable):
მოწმობის დასახელება და ნომერი: Type and number of licence:		სახელი, გვარი გარკვევით: Name(s) in capital letters:
გამომცდელის ხელმოწერა: Signature of examiner:		

მუხლი 1. ძირითადი

დებულებები

1. უნარების შემოწმებაზე გამსვლელ აპლიკანტს მომზადება უნდა ქონდეს გავლილი კლასისა და ტიპის საჰაერო ხომალდზე, რომლის გამოყენებაც მოხდება შემოწმებისას.
2. ორი მცდელობით შემოწმების ყველა ნაწილის ვერ ჩაბარების შემთხვევაში საჭირო იქნება დამატებითი მომზადება/წვრთნა.
3. უნარების შემოწმების ჩაბარების მცდელობები რაოდენობაში შეზღუდული არ არის.

მუხლი 2. უნარების და საკვალიფიკაციო შემოწმების

შინაარსი

1. თუ სხვაგვარად არ არის განსაზღვრული მწარმოებლის დადგენილი ექსპლოატაციისთვის ვარგისიანობის მონაცემებით, საფრენოსნო სწავლების სილაბუსი უნდა შეესაბამებოდეს წინამდებარე დანართს. მწარმოებლის მიერ დადგენილი ექსპლოატაციისთვის ვარგისიანობის მონაცემების თანახმად სილაბუსის შემცირება შესაძლებელია მოხდეს იმ შემთხვევაში თუ კრედიტის გაცემა ხდება მსგავს საჰაერო ხომალდის სახეობებზე არსებული გამოცდილებისთვის.
2. გარდა ავიაკომპანიის სატრანსპორტო პილოტის მოწმობის გასაცემად ჩატარებული უნარების შემოწმების შემთხვევისა, როცა მწარმოებლის მიერ დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად კონკრეტული სახეობისთვის დადგენილი ექსპლოატაციისთვის ვარგისიანობის მონაცემები ამგვარად განსაზღვრავს, კრედიტი შეიძლება გაიცეს უნარების შემოწმების ისეთ კომპონენტებზე, რომლებიც საერთოა სხვა ტიპის ან ვარიანტების საჰაერო ხომალდზე და რომლებზეც პილოტი უკვე კვალიფიცირებულია.

მუხლი 3. შემოწმების

ჩატარება

1. უფროს პილოტ ინსტრუქტორს შეუძლია არჩევანი გააკეთოს უნარების შემოწმების ან საკვალიფიკაციო შემოწმების ჩატარების სხვადასხვა სცენარებს შორის, რომლებიც სააგენტოს მიერ შემუშავებულ და დამტკიცებულ შესაბამის ოპერაციებს მოიცავენ. ამ წესის შესაბამისად, გამოყენებული უნდა იყოს სრულპილოტაჟიანი საწაფები და სხვა დანადგარები, თუ ხელმისაწვდომია.
2. უნარების შემოწმების დროს უფროსი პილოტ ინსტრუქტორი ადასტურებს რომ კლასის

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	15.08.2023
	14. დანართები	ვერსიის N	1
		გვერდი	66/80

ან ტიპის ოსტატობის მფობელი ინარჩუნებს თეორიული ცოდნის სათანადო დონეს.

3. თუ აპლიკანტის ინიციატივით მოხდება უნარების შემოწმების შეწყვეტა ისეთი მიზეზებით, რომლებსაც უფროსი პილოტ ინსტრუქტორი არ მიიჩნევს ადექვატურად, მაშინ აპლიკანტი ვალდებული იქნება მთლიანად ხელახლა ჩააბაროს უნარების შემოწმება. თუ გამოცდის შეწყვეტის მიზეზები უფროსი პილოტ ინსტრუქტორი მიერ ადექვატურად ჩაითვლება, მაშინ შემდგომი ფრენის დროს მოხდება მხოლოდ იმ ნაწილებში შემოწმება, რომლის დასრულებაც ვერ მოხერხდა წინა მცდელობისას.

4. უფროსი პილოტის ინსტრუქტორი გადაწყვეტილებით აპლიკანტს შესაძლოა მოუხდეს

გამოცდის ნებისმიერი მანევრის ან პროცედურის კიდევ ერთხელ, განმეორებით შესრულება. უფროსი პილოტ ინსტრუქტორს შეუძლია გამოცდა შეწყვიტოს მსველელობის ნებისმიერ ეტაპზე, თუკი ჩაითვლება რომ აპლიკანტის მიერ ნაჩვენები საფრენოსნო უნარები მთელი გამოცდის თავიდან ჩაბარებას საჭიროებს.

5. აპლიკანტი საჰაერო ხომალდის ფრენას ახორციელებს პოზიციიდან, სადაც მეთაურის ან მეორე პილოტის ფუნქციების, სიტუაციის შესაბამისად, შესრულებაა შესაძლებელი და გამოცდას აბარებს ისე, რომ თითქოს ეკიპაჟის სხვა წევრები იქ არ იმყოფებიან, იმ შემთხვევაში როცა გამოცდა/შემოწმება ტარდება ერთპილოტიანი პირობების გათვალისწინებით. ფრენაზე პასუხისმგებლობის განაწილება ხდება ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად.

6. გამოცდაზე წინა საფრენოსნო მომზადების დროს აპლიკანტმა უნდა განსაზღვროს

სიმძლავრის პარამეტრები და სიჩქარეები. აპლიკანტმა უფროსი პილოტ ინსტრუქტორს უნდა უჩვენოს შესრულებული საკონტროლო შემოწმებები და მოვალეობები, მათ შორის რადიოტექნიკური კომპლექსის იდენტიფიცირება. საკონტროლო შემოწმებები უნდა იქნას განხორციელებული ავტორიზებული საკონტროლო სიის მიხედვით, რომელიც გამიზნულია იმ საჰაერო ხომალდისათვის, რომელზეც ხორციელდება გამოცდის ჩატარება და MCC კონცეფციით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. აფრენის, შესვლის/მიახლოებისა და დაშვების შესრულების მონაცემების გამოთვლა მოხდება აპლიკანტის მიერ გამოყენებული საჰაერო ხომალდის შესახებ ექსპლუატაციის სახელმძღვანელოსა ან საფრენოსნო სახელმძღვანელოსთან შესაბამისად. გადაწყვეტილების მიღების სიმალღეს/ალტიტუდას, დაშვების მინიმალურ სიმაღლეებს/ალტიტუდებსა და არასწორი შესვლის/მიახლოების წერტილს განსაზღვრავს აპლიკანტი უფროსი პილოტ ინსტრუქტორთან შეთანხმებით.

7. უფროსი პილოტ ინსტრუქტორი არ იღებს მონაწილეობას საჰაერო ხომალდის მართვაში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ჩარევა აუცილებელი ხდება უსაფრთხოების ინტერესებიდან გამომდინარე ან საჰაერო მიმოსვლაში არასასურველი დაბრკოლების თავიდან აცილების მიზნით.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	15.08.2023
	14. დანართები	ვერსიის N	1
		გვერდი	67/80

მუხლი 4. განსაკუთრებული მოთხოვნები ვერტმფრენის კატეგორიისთვის

1. ავიაკომპანიის სატრანსპორტო პილოტის მოწმობის ან ტიპის ოსტატობის მიღების მიზნით ჩატარებული უნარების შემოწმების ან საკვალიფიკაციო შემოწმების შემთხვევაში აპლიკანტმა უნდა ჩააბაროს უნარების შემოწმების ან საკვალიფიკაციო შემოწმების 1-დან 4-მდე ნაწილები და ასევე ნაწილი 6 (საჭიროების შესაბამისად). ხუთზე მეტ ელემენტში ჩაჭრის შემთხვევაში აპლიკანტმა თავიდან უნდა ჩააბაროს მთლიანი გამოცდა თუ შემოწმება. ხუთზე ნაკლებ ელემენტში ჩაჭრის დროს კი აპლიკანტი ხელახლა აბარებს მხოლოდ იმ ელემენტებს, რომლებშიც ჩაიჭრა. გამოცდის ან შემოწმების განმეორებით ჩაბარებისას რომელიმე ელემენტში ჩაჭრის შემთხვევაში, მათ შორის იმ ელემენტებშიც, რომლებიც წინა მცდელობაზე წარმატებით იქნა გადალახული, აპლიკანტი ვალდებული იქნება მთლიანი გამოცდა ან შემოწმება ჩააბაროს ხელახლა. უნარების შემოწმების ან საკვალიფიკაციო შემოწმების ყველა ნაწილის ჩაბარება უნდა დასრულდეს 6 თვის ვადაში.

2. სახელსაწყო ოსტატობის მიზნით ჩატარებული საკვალიფიკაციო შემოწმების შემთხვევაში აპლიკანტმა უნდა ჩააბაროს საკვალიფიკაციო შემოწმების ნაწილი 5. სამზე მეტ ელემენტში ჩაჭრის შემთხვევაში აპლიკანტმა მთლიანად თავიდან უნდა ჩააბაროს ნაწილი 5. სამზე ნაკლებ ელემენტში ჩაჭრის დროს კი აპლიკანტი ხელახლა აბარებს მხოლოდ იმ ელემენტებს, რომლებშიც ჩაიჭრა. შემოწმების განმეორებით ჩაბარებისას რომელიმე ელემენტში ჩაჭრის შემთხვევაში, მათ შორის იმ ელემენტებშიც, რომლებიც წინა მცდელობაზე წარმატებით იქნა გადალახული, აპლიკანტი ვალდებული იქნება მთლიანი შემოწმება ჩააბაროს ხელახლა.

მუხლი 5. დასაშვები ნორმიდან გადახრა (Tolerance)

უნარების ან საკვალიფიკაციო შემოწმების დროს:

1. აპლიკანტმა უნდა წარმოაჩინოს უნარი:

- მართოს შვეულმფრენი მისი შესაძლებლობების ფარგლებში;
- შეასრულოს ყველა მანევრი სიზუსტით და დაუბრკოლებლად;
- გამოიყენოს საღი აზროვნება და საფრენოსნო ოსტატობა;
- გამოიყენოს აერონავიგაციული ცოდნა;
- ყოველთვის შეძლოს კონტროლი შეინარჩუნოს შვეულმფრენზე იმგვარად რომ მოქმედების ან მანევრის წარმატებულად დასრულება არასოდეს დადგეს ეჭვის ქვეშ;
- იცოდეს და გამოიყენოს ეკიპაჟის მოქმედების კოორდინაციისა და შრომის უუნარობის შესახებ პროცედურები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში; და
- დაამყაროს ეფექტური კომუნიკაცია ეკიპაჟის სხვა წევრებთან, საჭიროებისამებრ.

2. შემდეგი შეზღუდვების გავრცელება და ჩასწორება მოხდება ტურბულენტური პირობებისა და გამოყენებული შვეულმფრენის მართვის თავისებურებებისა და შესრულების გათვალისწინებით.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	15.08.2023
	14. დანართები	ვერსიის N	1
		გვერდი	68/80

IFR საფრენოსნო შეზღუდვები სიმაღლე:

ზოგადად ± 100 ფუტი

გადაწყვეტილების მიღების სიმაღლეზე მეორე წრეზე წასვლის დაწყება + 50 ფუტი/- 0 ფუტი დაშვების მინიმალური სიმაღლე/ალტიტუდა + 50 ფუტი/- 0 ფუტი მონიტორინგი (Tracking)

რადიო ხელსაწყოებით $\pm 5^\circ$

რადიოლოკაციური სადგურის სიზუსტით შესვლა/მიახლოვება ნახევრად გადახრა, აზიმუტი და ლივლივით/ცურვით დაშვების ტრაექტორია კურსი/მიმართულება:

ნორმალური ფუნქციონირება $\pm 5^\circ$ განსაკუთრებული და საგანგებო სიტუაცია $\pm 10^\circ$

სიჩქარე:

ზოგადად ± 10 კვანძი

იმიტირებული ძრავის გამორთვით/დაზიანებით + 10 კვანძი/- 5 კვანძი VFR საფრენოსნო შეზღუდვები სიმაღლე:

ზოგადად ± 100 ფუტი კურსი/მიმართულება:

ნორმალური ფუნქციონირება $\pm 5^\circ$ განსაკუთრებული და საგანგებო სიტუაცია $\pm 10^\circ$

სიჩქარე:

ზოგადად ± 10 კვანძი

იმიტირებული ძრავის გამორთვით/დაზიანებით + 10 კვანძი/- 5 კვანძი ხმელეთზე დრეიფი (აცდენა კურსიდან ქარის დინების გავლენით):

T.O. ჰაერში დაკიდების რეჟიმი I.G.E. ± 3 ფუტი დაშვება ± 2 ფუტი (0 ფუტით უკან ან გვერდით ფრენით)

მუხლი 6. სწავლების/უნარების და საკვალიფიკაციო შემოწმების შინაარსი.

1. შემდეგი სიმბოლოები ნიშნავს:

P = მომზადებულია PIC(მეთაურად) ერთპილოტიან საჰაერო ხომალდის ოსტატობის გაცემისთვის ან მომზადებულია PIC(მეთაურად) ან მეორე პილოტად და PF და PNF მრავალპილოტიანია საჰაერო ხომალდის ოსტატობის გაცემისთვის.

2. პრაქტიკული წვრთნა უნდა ჩატარდეს მინიმუმ ისეთი დონის საწვრთნელ დანადგარზე, რომელზეც ნაჩვენებია (P), ან ნებისმიერ უფრო მაღალი დონის დანადგარზე, რომელზეც ნაჩვენებია ისარი (—>).

შემდეგი აბრივიატურები გამოიყენება საწვრთნელი დანადგარების აღსანიშნავად:

FFS = სრულპილოტაჟიანი საწაფი

FTD = საფრენოსნო საწვრთნელი მოწყობილობა H = შვეულმფრენი

3. ფიქვით მონიშნული ელემენტები(*) სრულდება რეალურ ან იმიტირებულ IMC-ში, მხოლოდ იმ აპლიკანტების მიერ, რომელთაც სურთ განაახლონ ან ცვლილება შეიტანონ IR (H)-ის მოქმედების ვადაში, ან ამ რეტიგნის პრივილეგიები (უფლებები) გააფართოონ სხვა სახეობაზეც.

4. სახელსაწყოო ფრენის პროცედურები (ნაწილი 5) უნდა შეასრულონ მხოლოდ იმ აპლიკანტებმა, რომელთაც სურთ განაახლონ ან ცვლილება შეიტანონ IR (H)-ის მოქმედების ვადაში, ან ამ ოსტატობის უფლებები გააფართოონ სხვა სახეობაზეც. ამ მიზნით შეიძლება FFS-ის ან FTD 2/3 -ის გამოყენება.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	15.08.2023
	14. დანართები	ვერსიის N	1
		გვერდი	69/80

5. უნარების თუ საკვალიფიკაციო შემოწმების სვეტში სადაც “M” იქნება მითითებული, ნიშნავს სავალდებულო სავარჯიშოს.

6. FSTD უნდა გამოიყენებოდეს პრაქტიკულ წვრთნებსა და გამოცდაში, იმ შემთხვევაში, თუ FSTD წარმოადგენს სახეობის რეიტინგის კურსის ნაწილს. კურსში მოხდება შემდეგის გათვალისწინება:

ა) FSTD-ს კვალიფიკაცია;

ბ) ინსტრუქტორისა და უფროსი პილოტ ინსტრუქტორის კვალიფიკაციები;

გ) კურსში FSTD წვრთნების რაოდენობა;

დ) კვალიფიკაციები და გამოცდილება მსგავს სახეობებში, რომელიც პილოტს გააჩნია წვრთნის ეტაპისთვის; და

ე) ზედამხედველობის ქვეშ ფრენის გამოცდილების ოდენობა ახალი სახეობის რეიტინგის გაცემის შემდეგ. მრავალპილოტიანი შვეულმფრენი

7. მრავალპილოტიანი შვეულმფრენის ოსტატობის ან ავიაკომპანიის სატრანსპორტო პილოტის მოწმობის აღებით დაინტერესებული აპლიკანტები აბარებენ მხოლოდ 1-დან 4-მდე ნაწილებს და, საჭიროებისამებრ, ნაწილ 6-ს.

8. მრავალპილოტიანი შვეულმფრენის ოსტატობის ვადის აღდგენის ან მოქმედების ვადის გაგრძელების შემთხვევაში აპლიკანტები აბარებენ მხოლოდ 1-დან 4-მდე ნაწილებს და, საჭიროებისამებრ, ნაწილ 6-ს.

Article 1. GENERAL

1. An applicant for a skill test shall have received instruction on the same class or type of aircraft to be used in the test.

2. Failure to achieve a pass in all sections of the test in two attempts will require further training.

3. There is no limit to the number of skill tests that may be attempted.

Article 2. CONTENT OF THE TRAINING, SKILL TEST/PROFICIENCY CHECK

1. Unless otherwise determined in the operational suitability data established in accordance with Part-21, the syllabus of flight instruction, the skill test and the proficiency check shall comply with this Appendix. The syllabus, skill test and proficiency check may be reduced to give credit for previous experience on similar aircraft types, as determined in the operational suitability data established in accordance with Part-21.

2. Except in the case of skill tests for the issue of an ATPL, when so defined in the operational suitability data established in accordance with Part-21 for the specific aircraft, credit may be given for skill test items common to other types or variants where the pilot is qualified.

Article 3. CONDUCT OF THE TEST/CHECK

1. The examiner may choose between different skill test or proficiency check scenarios containing simulated relevant operations developed and approved by the competent authority. Full flight simulators and other training devices, when available, shall be used, as established in this Part.

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	15.08.2023
	14. დანართები	ვერსიის N	1
		გვერდი	70/80

2. During the proficiency check, the examiner shall verify that the holder of the class or type rating maintains an adequate level of theoretical knowledge.
3. Should the applicant choose to terminate a skill test for reasons considered inadequate by the examiner, the applicant shall retake the entire skill test. If the test is terminated for reasons considered adequate by the examiner, only those sections not completed shall be tested in a further flight.
4. At the discretion of the examiner, any manoeuvre or procedure of the test may be repeated once by the applicant. The examiner may stop the test at any stage if it is considered that the applicant's demonstration of flying skill requires a complete re-test.
5. An applicant shall be required to fly the aircraft from a position where the PIC or co-pilot functions, as relevant, can be performed and to carry out the test as if there is no other crew member if taking the test/check under single-pilot conditions. Responsibility for the flight shall be allocated in accordance with national regulations.
6. During pre-flight preparation for the test the applicant is required to determine power settings and speeds. The applicant shall indicate to the examiner the checks and duties carried out, including the identification of radio facilities. Checks shall be completed in accordance with the check-list for the aircraft on which the test is being taken and, if applicable, with the MCC concept. Performance data for take-off, approach and landing shall be calculated by the applicant in compliance with the operations manual or flight manual for the aircraft used. Decision heights/altitude, minimum descent heights/altitudes and missed approach point shall be agreed upon with the examiner.
7. The examiner shall take no part in the operation of the aircraft except where intervention is necessary in the interests of safety or to avoid unacceptable delay to other traffic.

ARTICLE 4. SPECIFIC REQUIREMENTS FOR THE HELICOPTER CATEGORY

1. In case of skill test or proficiency check for type ratings and the ATPL the applicant shall pass sections 1 to 4 and 6 (as applicable) of the skill test or proficiency check. Failure in more than five items will require the applicant to take the entire test or check again. An applicant failing not more than five items shall take the failed items again. Failure in any item of the re-test or re-check or failure in any other items already passed will require the applicant to take the entire test or check again. All sections of the skill test or proficiency check shall be completed within 6 months.
2. In case of proficiency check for an IR the applicant shall pass section 5 of the proficiency check. Failure in more than three items will require the applicant to take the entire section 5 again. An applicant failing not more than three items shall take the failed items again. Failure in any item of the re-check or failure in any other items of section 5 already passed will require the applicant to take the entire check again.

Article 5. FLIGHT TEST TOLERANCE

1. The applicant shall demonstrate the ability to:
  - (a) operate the helicopter within its limitations;
  - (b) complete all manoeuvres with smoothness and accuracy;
  - (c) exercise good judgement and airmanship;
  - (d) apply aeronautical knowledge;

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	15.08.2023
	14. დანართები	ვერსიის N	1
		გვერდი	71/80

- (e) maintain control of the helicopter at all times in such a manner that the successful outcome of a procedure or manoeuvre is never in doubt;
- (f) understand and apply crew coordination and incapacitation procedures, if applicable; and
- (g) communicate effectively with the other crew members, if applicable.

2. The following limits shall apply, corrected to make allowance for turbulent conditions and the handling qualities and performance of the helicopter used.

(a) IFR flight limits

Height:

Generally ± 100 feet

Starting a go-around at decision height/altitude +50 feet/-0 feet Minimum descent height/altitude +50 feet/-0 feet

Tracking:

On radio aids $\pm 5^\circ$

Precision approach half scale deflection, azimuth and glide path Heading: Normal operations $\pm 5^\circ$

Abnormal operations/emergencies $\pm 10^\circ$ Speed: Generally ± 10 knots

With simulated engine failure +10 knots/-5 knots

(b) VFR flight limits

Height:

Generally ± 100 feet Heading:

Normal operations $\pm 5^\circ$

Abnormal operations/emergencies $\pm 10^\circ$ Speed:

Generally ± 10 knots

With simulated engine failure +10 knots/-5 knots Ground drift: T.O. hover I.G.E. ± 3 feet

Landing ± 2 feet (with 0 feet rearward or lateral flight)

Article 6. CONTENT OF THE TRAINING/SKILL TEST/PROFICIENCY CHECK

1. The following symbols mean:

P = Trained as PIC for the issue of a type rating for SPH or trained as PIC or Co-pilot and as PF and PNF for the issue of a type rating for MPH.

2. The practical training shall be conducted at least at the training equipment level shown as (P), or may be conducted up to any higher equipment level shown by the arrow ($\rightarrow$). The following abbreviations are used to indicate the training equipment used: FFS = Full Flight Simulator FTD = Flight Training Device H = Helicopter

3. The starred items (*) shall be flown in actual or simulated IMC, only by applicants wishing to renew or revalidate an IR(H), or extend the privileges of that rating to another type.

4. Instrument flight procedures (section 5) shall be performed only by applicants wishing to renew or revalidate an IR(H) or extend the privileges of that rating to another type. An FFS or FTD 2/3 may be used for this purpose.

5. Where the letter 'M' appears in the skill test or proficiency check column this will indicate the mandatory exercise.

6. An FSTD shall be used for practical training and testing if the FSTD forms part of a type rating course. The following considerations will apply to the course:

- (i) the qualification of the FSTD as set out in the relevant requirements of Part-ARA and Part-ORA;

	დანიშნული საფრენოსნო გამოცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	15.08.2023
	14. დანართები	ვერსიის N	1
		გვერდი	72/80

- (ii) the qualifications of the instructor and examiner;
- (iii) the amount of FSTD training provided on the course;
- (iv) the qualifications and previous experience in similar types of the pilot under training; and
- (v) the amount of supervised flying experience provided after the issue of the new type rating.

7. Applicants for the skill test for the issue of the multi-pilot helicopter type rating and ATPL(H) shall take only sections 1 to 4 and, if applicable, section 6.

8. Applicants for the revalidation or renewal of the multi-pilot helicopter type rating proficiency check shall take only sections 1 to 4 and, if applicable, section 6.

განმცხადებლის სახელი და გვარი:

ერთპილოტიანი/მრავალპილოტიანი შვეულმფრენი Single/Multi-Pilot Helicopter	პრაქტიკული სწავლება Practical Training				უნარების შემოწმება /საკვალიფიკაციო შემოწმება Skill test or Proficiency Check	
მანევრები/პროცედურები Manoeuvres/Procedures	FTD	FFS	H	ინსტრუქტორის ხელმოწერა წვრთნის დასრულებისას Instructor Signature when Training Complete	შემოწმება განხორციელდა Checked in: FFS H	უფროსი პილოტ ინსტრუქტორის ინიციალები გამოცდის დასრულებისას/Exam iner initials when test completed
ნაწილი 1 - აფრენამდე განსახორციელებელი მომზადება და შემოწმებები/Section 1 - Pre-flight preparations and checks						
1.1 ვერტმფრენის გარეგანი ვიზუალური შემოწმება; თითოეული ნაწილის მდებარეობა და შემოწმების მიზანი Helicopter exterior visual inspection; location of each item and purpose of inspection			P		M (თუ ტარდება შვეულმფრენზე)	
1.2 პილოტის კაბინის შემოწმება/ Cockpit inspection		P	->		M	
1.3 საწყისი პროცედურები, რადიო და ნავიგაციური დანადგარების შემოწმება, ნავიგაციური და საკომუნიკაციო სიხშირეების შერჩევა და დაყენება/ Starting procedures, radio and navigation equipment check, selection and setting of navigation and communication frequencies	P	->	->		M	
1.4 ხმელეთზე მიმოსვლა/დაბალი სიჩქარით ფრენა საჰაერო მოძრაობის მეთვალყურის ან ინსტრუქტორის მიერ გაცემული ინსტრუქციების შესაბამისად/ Taxiing/air taxiing in compliance with an instructor		P	->		M	
1.5 აფრენამდე ჩასატარებელი შემოწმებები და პროცედურები/ Pre-take-off procedures and checks	P	->	->		M	
ნაწილი 2 — საფრენოსნო მანევრები და პროცედურები/Section 2 - Flight manoeuvres and procedures						
2.1 აფრენების განხორციელება (სხვადასხვა პროფილის)/ Take-offs (various profiles)		P	->		M	
2.2 დახრილ ტერიტორიაზე ან გვერდითა ქარით აფრენების და დაშვებების განხორციელება/ Sloping ground or crosswind take-offs & landings		P	->			
2.3 აფრენა მაქსიმალური ასაფრენი მასით (რეალური ან იმიტირებული მაქსიმალური ასაფრენი მასა)/ Take-off at maximum take-off mass (actual or simulated maximum take-off mass)	P	->	->			

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო			№	FSD 03-3
				თარიღი	15.08.2023
	14. დანართები			ვერსიის N	1
				გვერდი	73/80

2.4 აფრენები იმიტირებული ძრავის გამორთვით/დაზიანებით აფრენიდან მალევე ვიდრე TDP-მდე ან DPATO-მდე მიაღწევს/ Take-off with simulated engine failure shortly before reaching TDP or DPATO	P	->		M	
2.4.1 აფრენები იმიტირებული ძრავის გამორთვით/დაზიანებით TDP-მდე ან DPATO-მდე მიღწევიდან მალევე/ Take-off with simulated engine failure shortly after reaching TDP or DPATO	P	->		M	
2.5 ასვლითი და დაღმასვლითი მობრუნებები განსაზღვრულ მიმართულებებში/ Climbing and descending turns to specified headings	P	->	->	M	
2.5.1 მობრუნებები 30° დაგვერდებით, 180°-დან 360°-მდე მარცხნივ და მარჯვნივ, მხოლოდ ხელსაწყოების გამოყენებით/ Turns with 30° bank, 180° to 360° left and right, by sole reference to instruments	P	->	->	M	
2.6 ავტოროტაციის რეჟიმში დაღმასვლა/ Autorotative descent	P	->	->	M	
2.6.1 ავტოროტაციის რეჟიმში დაფრენა (მხოლოდ ერთძრავიანზე შვეულმფრენზე) ან სიმძრავლის აღდგენა/Autorotative landing (SEH only) or power recovery	P	->		M	

ერთპილოტიანი/მრავალპილოტიანი შვეულმფრენი Single/Multi-Pilot Helicopter	პრაქტიკული სწავლება Practical Training				უნარების შემოწმება /საკვალიფიკაციო შემოწმება Skill test or Proficiency	
მანევრები/პროცედურები Manoeuvres/Procedures	FTD	FFS	H	ინსტრუქტორის ხელმოწერა წერტილის დასრულებისას Instructor Signature when Training Complete	შემოწმება განხორციელდა Checked in: FFS H	უფროსი პილოტ ინსტრუქტორის ინიციალები გამოცდის დასრულებისას/Exam iner initials when test completed
2.7 დაშვებები, სხვადასხვა პროფილით/ Landings, various profiles		P	->		M	
2.7.1 მეორე წრეზე წასვლა ან დაფრენა ძრავის იმიტირებული მტყუნების შემდეგ, LDP-მდე ან DPBL-მდე/ Go-around or landing following simulated engine failure before LDP or DPBL		P	->		M	
2.7.2 დაფრენა ძრავის იმიტირებული მტყუნებით, LDP-ის ან DPBL-ის შემდეგ/ Landing following simulated engine failure after LDP or DPBL		P	->		M	
ნაწილი 3 — შემდეგი სისტემებისა და პროცედურების ნორმალური და არანორმალური ფუნქციონირება/Section 3 Normal and abnormal operations of the following systems and procedures						
3. შემდეგი სისტემების სტანდარტული და განსაკუთრებული ექსპლუატაცია და პროცედურები/ Normal and abnormal operations of the following systems and procedures					M mandatory minimum of 3 items shall be selected from this section	ამ ნაწილიდან მინიმუმ სამი ელემენტის შერჩევა სავალდებულოა
3.1 ძრავი/ Engine	P	->	->			
3.2 ჰაერის კონდიცირება (გათბობა, ვენტილაცია) Air conditioning (heating, ventilation)	P	->	->			
3.3 სრული წნევის/სტატიკური წნევის სისტემა / Pitot/static system	P	->	->			
3.4 საწვავის სისტემა/ Fuel System	P	->	->			

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	15.08.2023
	14. დანართები	ვერსიის N	1
		გვერდი	74/80

3.5 ელექტრული სისტემა/ Electrical system	P	->	->			
3.6 ჰიდრავლიკური სისტემა/ Hydraulic system	P	->	->			
3.7 ფრენის მართვისა და ტრიმერების სისტემა/ Flight control and Trim system	P	->	->			
3.8 გაყინვისგან დაცვის/გაყინვის საწინააღმდეგო სისტემა/ Anti-icing and de-icing system	P	->	->			
3.9 ავტოპილოტი/ავტომატური ფრენის კონტროლის მოწყობილობა Autopilot/Flight director	P	->	->			
3.10 სტაბილურობის მომმატებელი მოწყობილობა /stability augmentation devices	P	->	->			
3.11 მეტეო რადარი, რადიო ალტიმეტრი, ტრანსპონდერი/ Weather radar, radio altimeter, transponder	P	->	->			
3.12 ტერიტორიის სანავიგაციო სისტემა/ Area Navigation System	P	->	->			
3.13 შასის სისტემა/ Landing gear system	P	->	->			
3.14 დამხმარე სიმძლავრის დანადგარი/ Auxiliary power unit	P	->	->			
3.15 რადიომოწყობილობები, ნავიგაციური მოწყობილობები, სახელსაწყო ფრენის მართვის სისტემა/ Radio, navigation equipment, instruments flight management system	P	->	->			
ნაწილი 4 — არანორმალური და საგანგებო სიტუაციის პროცედურები/Section 4 - Abnormal and emergency procedures						
4. განსაკუთრებული და ავარიული სიტუაციის პროცედურები/ Abnormal and emergency procedures					M Mandatory minimum of 3 items shall be selected from this section	ამ ნაწილიდან მინიმუმ სამი ელემენტის შერჩევა სავალდებულოა

ერთპილოტიანი/მრავალპილოტიანი შვეულმფრენი Single/Multi-Pilot Helicopter	პრაქტიკული სწავლება Practical Training				უნარების შემოწმება /საკვალიფიკაციო შემოწმება Skill test or Proficiency	
მანევრები/პროცედურები Manoeuvres/Procedures	FTD	FFS	H	ინსტრუქტორის ხელმოწერა წვრთნის დასრულებისას Instructor Signature when Training Complete	შემოწმება განხორციელდა Checked in: FFS H	უფროსი პილოტ ინსტრუქტორის ინიციალები გამოცდის დასრულებისას/Examiner initials when test completed
4.1 ხანძარსაწინააღმდეგო სისტემების გამოყენება (ევაკუაციის ჩათვლით საჭიროებისამებრ) /Fire drills (including evacuation if applicable)	P	->	->			
4.2 კვამლის კონტროლი და მისი მოცილება/ Smoke control and removal	P	->	->			
4.3 ძრავის გაუმართაობა, გამორთვა და ხელახლა გაშვება უსაფრთხო სიმაღლეზე /Engine failures, shutdown and restart at a safe height	P	->	->			
4.4 საწვავის ავარიული ჩამოსხმა (იმიტირებული) /Fuel dumping (simulated)	P	->	->			
4.5 კუდის ხრახნის მართვის მოწყობილობიდან გამოსვლა (თუ შესაძლებელია)/ Tail rotor control failure (if applicable)	P	->	->			
4.5.1 კუდის ხრახნის ეფექტურობის დაკარგვა (თუ შესაძლებელია)/ Tail rotor loss (if applicable)	P	->		ამ სავარჯიშოთვის შვეულმფრენი არ უნდა იქნას გამოყენებული	Helicopter may not be used for this exercise	

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	15.08.2023
	14. დანართები	ვერსიის N	1
		გვერდი	75/80

4.6 ეკიპაჟის წევრის შრომის უნარიანობის დაკარგვა - მხოლოდ მრავალპილოტიან შვეულმფრენზე/ Incapacitation of crew member – MPH only	P	->	->			
4.7 ტრანსმისიის გაუმართაობა/ Transmission malfunctions	P	->	->			
4.8 სხვა ავარიული პროცედურები შესაბამისი საფრენოსნო სახელმძღვანელოს მიხედვით/ Other emergency procedures as outlined in the appropriate Flight Manual	P	->	->			
ნაწილი 5 — სახელსაწყო ფრენის პროცედურები (სრულდება IMC-ში ან იმიტირებულ IMC-ში)/ Section 5 - Instrument Flight Procedures (to be performed in IMC or simulated IMC)						
5.1 სახელსაწყო აფრენა: სახელსაწყო ფრენაზე გადასვლა უნდა მოხდეს რაც შეიძლება სწრაფად მიწიდან მოწყვეტისთანავე /Instrument take-off: transition to instrument flight is required as soon as possible after becoming airborne	P*	->*	->*			
5.1.1 იმიტირებული ძრავის გამორთვა, დაზიანება გამგზავრების დროს/ Simulated engine failure during departure	P*	->*	->*		M*	
5.2 გამგზავრებისა და ჩამოსვლის მარშრუტებისა და ATC-ის ინტრუქციების დაცვა/ Adherence to departure and arrival routes and ATC instructions	P*	->*	->*		M*	
5.3 მოლოდინის რეჟიმის პროცედურები/ Holding procedures	P*	->*	->*			
5.4 ILS შესვლები/მიახლოვებები CAT I გადაწყვეტილების მიღების სიმაღლეზე/ ILS approaches down to CAT I decision height	P*	->*	->*			
5.4.1 ხელით მართვა, საპილოტაჟე ბრძანების გამცემი მოწყობილობის გარეშე/ Manually, without flight director	P*	->*	->*		M*	
5.4.2 რადიოლოკაციური სადგურის სიზუსტით შესვლა/მიახლოვება მართვის ხელით განხორციელებით, საპილოტაჟე ბრძანების	P*	->*	->*		M*	
5.4.3 ავტოპილოტთან წყვილში/ With coupled autopilot	P*	->*	->*			

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	15.08.2023
	14. დანართები	ვერსიის N	1
		გვერდი	76/80

ერთპილოტიანი/მრავალპილოტიანი შეეულმფრენი Single/Multi-Pilot Helicopter	პრაქტიკული სწავლება Practical Training				უნარების შემოწმება /საკვალიფიკაციო შემოწმება Skill test or Proficiency	
მანევრები/პროცედურები Manoeuvres/Procedures	FTD	FFS	H	ინსტრუქტორის ხელმოწერა წვრთნის დასრულებისას Instructor Signature when Training Complete	შემოწმება განხორციელდა Checked in: FFS H	უფროსი პილოტი ინსტრუქტორის ინიციალები გამოცდის დასრულებისას/Exam iner initials when test completed
5.4.4 ხელით მართვით, ერთი ძრავის იმიტირებული უმოქმედობის პირობებში. (ძრავის გამორთვის/დაზიანების იმიტირება უნდა მოხდეს ზოლო შესვლისას/მიახლოვებისას, სანამ გადაუფრენს გარე მარკერს , მიწასთან შეხებამდე ან არასწორი შესვლის/მიახლოვების პროცედურის დასრულებამდე)/ Manually, with one engine simulated inoperative. (Engine failure has to be simulated during final approach before passing the outer marker (OM) until touchdown or until completion of the missed approach procedure)	P*	->*	->*		M*	
5.5 არაზუსტი შესვლა/მიახლოვება დაღმასვლის მინიმალურ ალტიტუდაზე / Non-precision approach down to the minimum descent altitude MDA/H	P*	->*	->*		M*	
5.6 მეორე წრეზე წასვლა ყველა ძრავის მოქმედების პირობებში, DA/DH-ის ან MDA/MDH-ის მიღწევისას/ Go-around with all engines operating on reaching DA/DH or MDA/MDH	P*	->*	->*			
5.6.1 სხვა არასწორი შესვლის/მიახლოვების პროცედურები/ Other missed approach procedures	P*	->*	->*			
5.6.2 მეორე წრეზე წასვლა ერთი ძრავის იმიტირებული უმოქმედობის პირობებში DA/DH- ის ან MDA/MDH-ი მიღწევისას/ Go-around with one engine simulated inoperative on reaching DA/DH or MDA/MDH	P*				M*	
5.7 IMC ავტოროტაციის რეჟიმი სიმძლავრის აღდგენით/გამონაბოლქვი აირით ამოძრავების საშუალებით / IMC autorotation with power recovery	P*	->*	->*		M*	
5.8 უჩვეულო მდგომარეობიდან გამოსვლა/ Recovery from unusual attitudes	P*	->*	->*		M*	
ნაწილი 6 — დამატებითი აღჭურვილობის გამოყენება/Section 6 - Use of Optional Equipment						
6. დამატებითი აღჭურვილობის გამოყენება Use of optional equipment	P	->	->			

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო 14. დანართები	№	FSD 03-3
		თარიღი	15.08.2023
		ვერსიის N	1
		გვერდი	77/80

14.5. Appendix 6.

GEROGIAN CIVIL AVIATION AGENCY								
EXAMINER'S CHECK RETURN FORM უფროსი პილოტ ინსტრუქტორის მიერ შემოწმების ანგარიში								
EXAMINER'S NAME.....		MONTH.....YEAR... თვე..... . წელი.....		AUTHORISATION №..... საიდენტიფიკაციო N				
№	Licence No. მოწმობის N	Type of Test შემოწმების სახეობა	P1/P2	Aircraft სხ	Date of Test შემოწმების თარიღი	Pass/Fail (see Note 2) ჩათვლა/ არჩათვლა	Candidate signature კანდიდატის ხელმოწერა	
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								

Examiner's   Signature/   გამომცდელის   ხელმოწერა:
 .....
 Date /თარიღი .....

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	15.08.2023
	14. დანართები	ვერსიის N	1
		გვერდი	78/80

14.6. Appendix 7.

CIVIL AVIATION AGENCY OF GEORGIA სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო								
MANDATORY CHECK FAILURE NOTIFICATION შემოწმების არადამაკმაყოფილებელი შედეგის შეტყობინება								
1	Full Name of Candidate კანდიდატის გვარი		Licence Number მოწმობის ნომერი		Aircraft Type სხ-ს ტიპი		Date of Check თარიღი	
Operator/ექსპლუატანტი		Type of Check შემოწმების სახეობა						
		Type Rating		LPC		Captain მეთაური		
		ATPL		Instrument Rating		Co-Pilot მეორე მფრინავი		
		LST (Licence Initial Issue)		OPC				
2	Examiner's Comments and Recommendations უფროსი პილოტ ინსტრუქტორის კომენტარები და რეკომენდაციები							
Examiner's Name Surname: უფროსი პილოტ-ინსტრუქტორის სახელი გვარი		Signature ხელმოწერა		Authorisation № საიდენტიფიკაციო N		Stamp ბ.ა		
After completing Part 1 & 2, send it to G CAA Office შევსებული ანგარიში იგზავნება სსას-ში								
3	Operator's Action ექსპლუატანტის ქმედებები							

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო		№	FSD 03-3
			თარიღი	15.08.2023
	14. დანართები		ვერსიის N	1
			გვერდი	79/80

Approved by/შეთანხმებულია				
Signature/ხელმოწერა				
		Title/თანამდებობა		
		Date/თარიღი		
4	Date of Re-check განმეორებითი თარიღი	შემოწმების ჩათვლა/არჩათვლა	Pass/Fail	Examiner's Name
				Authorisation №.
After completion of all parts, send this form to GCAA Personnel Licensing Office Attaching copies of check and re-check reports ზემოთ მითითებული გრაფების შევსების შემდეგ, ეს ფორმა იგზავნება სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს ფრენის სტანდარტების, სერტიფიცირებისა და ინსპექტირების დეპარტამენტში (პერსონალის სერტიფიცირება)				

	დანიშნული საფრენოსნო გამომცდელის სახელმძღვანელო	№	FSD 03-3
		თარიღი	15.08.2023
	15. ჩანაწერები და არქივის წარმოება	ვერსიის N	1
		გვერდი	80/80

15. ჩანაწერები და არქივის წარმოება

ჩანაწერების შეკრებას, შენახვას და დაარქივებას ახორციელებს დეპარტამენტის სპეციალისტები, ფრენის სტანდარტების სერტიფიკატებისა და ისნსპექტირების დეპარტამენტში სპეციალურ გამოყოფილს საქალაქო დეპარტამენტში.

flightstandards@gcaa.ge ელექტონულ ფოსტაზე ცალკე შეიქმნილია საქალაქო (დანართი N#8 ის მიხედვით პილოტ-ინსტრუქტორების კვალიფიკაციის დადასტურება) სხვა სახელმწიფოს მიერ გაცემულ უფროს პილოტ-ინსტრუქტორებისთვის, რომელშიც განთავსდა სააგენტოს მიერ გაცემული ელექტონული ფოსტით გაცემული თანხმობები. პარალელურად შექმნილია ექსელის ფაილი, რომელშიც პერიოდულად ხდება შეტანა ყველა იმ პილოტ-ინსტრუქტორების მონაცემების, რომელთა კვალიფიკაცია დადასტურებულია სააგენტოს უფროსი პილოტ ინსტრუქტორის მიერ.

უფროსი-პილოტ ინსტრუქტორების ჩანაწერები ინახება ბრძანებისა და ავტორიზაციის წერილის სრული ვადით დ ავადის გასვლიდან 3 წლის განმავლობაში. ამ ვადის ამოწურვის შემდეგ დოკუმენტაცია გადაეცემა სააგენტოს არქივს, სადაც შესაბამისი უნდა იქნეს 3 წლის განმავლობაში.

„დოკუმენტაციის დუბლირების თავიდან აცილების მიზნით, სააგენტოში წარმოდგენილი მასალების ორიგინალები ინახება ერთ საქალაქო დეპარტამენტში, რომელიც ინახება სააგენტოს უფროსი პილოტ-ინსპექტორის მიერ.